

अन्तःशुल्क ऐन, २०५८

लालमोहर र प्रकाशन मिति

२०५८।१०।१७

संशोधन:

आर्थिक अध्यादेश, २०५९	२०५९।३।२४
आर्थिक अध्यादेश, २०५९	२०५९।३।२४
आर्थिक अध्यादेश, २०५९	२०५९।९।२२
आर्थिक अध्यादेश, २०६०	२०६०।४।१
आर्थिक अध्यादेश, २०६०	२०६०।१०।१
आर्थिक अध्यादेश, २०६१	२०६१।४।१
आर्थिक अध्यादेश, २०६१	२०६१।१०।१
आर्थिक अध्यादेश, २०६२	२०६२।४।१
आर्थिक अध्यादेश, २०६२	२०६२।१०।१
आर्थिक ऐन, २०६३	२०६३।०३।२८
आर्थिक ऐन, २०६४	२०६४।३।२८
आर्थिक ऐन, २०६५	२०६५।६।३
आर्थिक ऐन, २०६६	२०६६।३।२९
गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन ^१ , २०६६	२०६६।१०।७
आर्थिक ऐन, २०६७	२०६७।८।४
आर्थिक ऐन, २०६८	२०६८।३।३१
आर्थिक ऐन, २०७०	२०७०।३।३०
आर्थिक ऐन, २०७१	२०७१।३।२९
आर्थिक ऐन, २०७२	२०७२।३।२९
केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७२	२०७२।११।१३
आर्थिक ऐन, २०७३	२०७३।२।१५
आर्थिक ऐन, २०७४	२०७४।५।२
केही नेपाल कानूनलाई संशोधन, एकीकरण, समायोजन र खारेज गर्ने ऐन ^२ , २०७४	२०७४।६।३०
आर्थिक ऐन, २०७५	२०७५।३।३२
केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७५	२०७५।११।१९
आर्थिक ऐन, २०७६	२०७६।३।३०
आर्थिक ऐन, २०७७	२०७७।३।१५

प्रमाणीकरण र प्रकाशन मिति

२०५९।३।२४

२०५९।३।२४

२०५९।९।२२

२०६०।४।१

२०६०।१०।१

२०६१।४।१

२०६१।१०।१

२०६२।४।१

२०६२।१०।१

२०६३।०३।२८

२०६४।३।२८

२०६५।६।३

२०६६।३।२९

२०६६।१०।७

२०६७।८।४

२०६८।३।३१

२०७०।३।३०

२०७१।३।२९

२०७२।३।२९

२०७२।११।१३

२०७३।२।१५

२०७४।५।२

२०७४।६।३०

२०७५।३।३२

२०७५।११।१९

२०७६।३।३०

२०७७।३।१५

२०५८ सालको ऐन नं.१७

३

अन्तःशुल्क सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना : मुलुकको आर्थिक विकासको लागि आवश्यक राजस्व सङ्कलन गर्ने प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाई राजस्व परिचालन बढाउन नेपाल ^४ मा उत्पादन भएका वा पैठारी हुने वस्तु वा प्रदान गरिने सेवामा अन्तःशुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था भएका कानूनलाई समयानुकूल बनाई संशोधन र एकीकरण गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज ज्ञानेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको पहिलो वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस ऐनको नाम “अन्तःशुल्क ऐन, २०५८” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) “अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा” भन्नाले यस ऐन वा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा सम्भन्नु पर्छ ।

^५(क१) “अन्तःशुल्क टिकट” भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुमा विभागले तोकेको ढाँचामा प्रयोग हुने सुरक्षण चिन्ह अंकित टिकट सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले विद्युतीय माध्यमबाट प्रदान गरिने सुरक्षण अंकित चिन्ह वा विभागले तोकेको अन्य कुनै संकेत चिन्हलाई समेत जनाउँछ ।

(ख) “वस्तु” भन्नाले चल वा अचल दुवै किसिमको सम्पत्ति सम्भन्नु पर्छ ।

(ग) “सेवा” भन्नाले वस्तु बाहेकको जुनसुकै कुरा सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) “प्रतिष्ठान” भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, सञ्चय वा बिक्री वितरण गर्ने वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका फर्म, कम्पनी वा संस्था सम्भन्नु पर्छ ।

- (ड) “इजाजतपत्र” भन्नाले दफा ९ बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र सम्झनु पर्छ ।
- (च) “अन्तःशुल्क अधिकृत” भन्नाले यस ऐनको प्रयोजनको निमित्त नेपाल सरकारले तोकेको अधिकृत सम्झनुपर्छ ।
- ^६(छ) “उत्पादन” भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु निर्माण गर्ने, प्रशोधन गर्ने, बनाउने वा तयार गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “उत्पादक” भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त गरेको व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्था सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गर्ने व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्था समेतलाई जनाउँनेछ ।
- ^७(ज१) “सूर्तिजन्य वस्तु” भन्नाले सूर्ति वा सूर्तिजन्य पदार्थका तत्वहरू मिश्रित धुम्रपान गर्ने, चपाउने, मुखमा राख्ने पानमसला, गुट्टुखा, खैनी वा यस्तै पदार्थहरू सम्झनु पर्छ र सो शब्दले चुरोट, बिँडी, सिगारलाई समेत जनाउँछ ।
- (झ) “व्यक्ति” भन्नाले कुनै व्यक्ति, प्रतिष्ठान, संघ, साभेदारी संस्था, सहकारी, संयुक्त व्यवसाय, गुठी वा कोषको सञ्चालक, प्रोप्राइटर र मुख्य भई काम गर्ने प्रतिनिधि वा एजेण्ट सम्झनु पर्छ र सो शब्दले नाफाको उद्देश्य लिई वा नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन वा पैठारी गरी थोक वा खुद्रा वा जुनसुकै रूपमा विक्री वितरण गर्ने निकाय वा त्यस्तो निकायको शाखा, उपशाखा वा त्यस्तै अन्य कारोबार गर्ने स्थान समेतलाई जनाउँनेछ ।
- ^८(ञ) “कारखाना मूल्य” भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुमा अन्तःशुल्क वा अन्य कुनै कर नजोडी त्यस्तो वस्तु उत्पादन गर्न लाग्ने खर्च र प्रतिष्ठानको नाफा मात्र जोडी निर्धारण भएको मूल्य सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “मूल्य” भन्नाले,-
- (१) उत्पादन गर्ने वस्तुको हकमा कारखाना मूल्य,
- (२) सेवाको हकमा बीजक बमोजिमको मूल्य,
- ^९(३) पैठारी हुने वस्तुको हकमा दफा ७ को उपदफा (२) बमोजिम निर्धारण भएको मूल्य ।

- (ठ) “पैठारी” भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु प्रचलित कानून बमोजिम विदेशबाट नेपाल ^{१०}..... भित्र ल्याउने कार्य सम्भन्नु पर्छ ।
- (ड) “बीजक” भन्नाले यस ऐन बमोजिम मूल्य उल्लेख गरी दिइने बिल, रसिद पूर्जा वा भर्पाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ढ) “विभाग” भन्नाले यस ऐनको प्रयोजनको निमित्त नेपाल सरकारले तोकेको विभाग सम्भन्नु पर्छ ।
- (ण) “महानिर्देशक” भन्नाले विभागको महानिर्देशक सम्भन्नु पर्छ ।
- ११(ण१) “मदिरा” भन्नाले अन्न, फलफूल वा अन्य कुनै स्टार्चयुक्त वस्तुलाई जीव रसायनिक प्रक्रियाद्वारा कृहाई वा अन्य कुनै तरिकाबाट तयार पारिएको शून्य दशमलव पाँच प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको पदार्थ सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले रक्सी, जाँड, छ्याड, ट्विस्की, रम, जिन, ब्राण्डी, भोड्का, वियर, वाइन, सेरी, सेम्पेन, साइडर, पेरी, मिड, माल्ट, औद्योगिक अल्कोहल, रेक्टिफाइड स्प्रिट, माल्ट स्प्रिट, साइलेण्ट स्प्रिट, डिनेचर्ड स्प्रिट, ई.एन.ए. र हेड्स स्प्रिट समेतलाई जनाउँछ ।”
- १२(ण२) “तयारी मदिरा” भन्नाले आयतनमा सन्ताउन्न दशमलव शून्य छ प्रतिशतभन्दा कम अल्कोहलको मिश्रणबाट बनेका सबै प्रकारका मादक पदार्थ सम्भन्नु पर्छ ।
- १३(ण३) “एल.पी.” भन्नाले लण्डन पुफमा शुद्ध ईथानोलको शक्ति सम्भन्नु पर्छ ।
- १४(ण४) “एल.पी.लिटर” भन्नाले प्रति लिटरमा सन्ताउन्न दशमलव शून्य छ प्रतिशत शुद्ध ईथानोलको मात्रा सम्भन्नु पर्छ ।
- १५(ण५) “यू.पी.” भन्नाले लण्डन पुफभन्दा कम शक्ति सम्भन्नु पर्छ ।
- १६(ण६) “ओ.पी.” भन्नाले लण्डन पुफभन्दा बढी शक्ति सम्भन्नु पर्छ ।
- १७(ण७) “भौतिक नियन्त्रण प्रणाली” भन्नाले अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले तोकेको कर्मचारीको नियन्त्रणमा अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन, निष्कासन, पैठारी तथा निकासी गरिने प्रणाली सम्भन्नु पर्छ ।

- १८(ण८) “स्वयम् निष्कासन प्रणाली” भन्नाले भौतिक नियन्त्रण प्रणालीमा आधारित बाहेकका अन्तःशुल्क लाग्ने अन्य वस्तु वा सेवाको उत्पादन, निष्कासन, पैठारी तथा निकासी गरिने प्रणाली सम्भन्तु पर्छ ।
- १९(ण९) “अन्तःशुल्क निर्धारण” भन्नाले यस ऐन बमोजिम गरिने अन्तःशुल्क निर्धारण सम्भन्तु पर्छ ।
- २०(ण१०) “बिगो” भन्नाले यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको मूल्य र त्यसमा लाग्ने अन्तःशुल्क जोडी कायम गरिएको कुल रकम सम्भन्तु पर्छ ।
- २१(ण११) “विद्युतीय माध्यम” भन्नाले कम्प्यूटर, इन्टरनेट, इमेल, फ्याक्स, विद्युतीय क्यास मेशिन, फिस्कल प्रिन्टर सम्भन्तु पर्छ र सो शब्दले विद्युतीय भुक्तानीको माध्यम तथा विभागले तोकेको अन्य स्वीकृत माध्यमलाई समेत जनाउँछ ।
- (त) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्भन्तु पर्छ ।
३. २२ अन्तःशुल्क लाग्ने : अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी निष्कासन, पैठारी र सेवा बिक्री गर्दा अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमको अन्तःशुल्क लाग्नेछ ।
- २३ ३क. अन्तःशुल्क निर्धारण र असुली : (१) यस ऐन बमोजिम लाग्ने अन्तःशुल्कको निर्धारण र असुली गर्ने दायित्व अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन गर्ने उत्पादकको हुनेछ ।
- तर पैठारी हुने वस्तुको अन्तःशुल्कको निर्धारण र असुली सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले गर्नेछ ।
- (२) कुनै वस्तुको उत्पादन वा पैठारीका अतिरिक्त बिक्री वितरणको तहमा समेत अन्तःशुल्क लाग्ने भएमा यस ऐन बमोजिम लाग्ने अन्तःशुल्कको निर्धारण र असुली गर्ने दायित्व पैठारीकर्ता वा बिक्रेताको हुनेछ ।
- (३) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्दा खपत भएको कच्चा पदार्थमा तिरेको अन्तःशुल्क तयारी वस्तु निष्कासन गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

तर स्वयम् निष्काशन प्रणाली लागू हुने सूतिजन्य पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योगहरू बाहेक अन्य उद्योगले कच्चा पदार्थ खरिद वा पैठारी गर्दा तिरेको अन्तःशुल्क तयारी वस्तु बिक्री गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

(४) आगजनी, चोरी, दुर्घटना, ध्वंसात्मक गतिविधि वा वस्तुको उपयोगको म्याद सकिएको कारणले हानि नोक्सानी भएको वस्तुमा तिरेको अन्तःशुल्क विभागले तोके बमोजिम कट्टा गर्न पाइनेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम अन्तःशुल्क कट्टा गर्दा सहायक कच्चा पदार्थ, प्याकिङ्ग सामग्री तथा भन्सार महसुल माफी भएका कच्चा पदार्थ र पार्टपूजा पैठारी गर्दा तिरेको अन्तःशुल्क कट्टा गर्न पाइने छैन ।

३ख. अन्तःशुल्क नलाग्ने : (१) दफा ३ बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवामा देहायको अवस्थामा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन :-

(क) नेपाल बाहिर निकासी गरेमा वा स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (बण्डेड वेयर हाउस र ड्यूटि फ्री सप) लाई मदिरा वा चुरोट बाहेकका अन्य वस्तु बिक्री गरेमा,

(ख) स्वीकृति प्राप्त बण्डेड वेयर हाउसले नेपाल सरकार, परराष्ट्र मन्त्रालयले सिफारिश गरेको कुटनीतिक तथा महसुल सुविधा प्राप्त व्यक्ति वा निकायलाई चुरोट वा मदिरा बिक्री गरेमा ।

तर,

(१) बण्डेड वेयर हाउसले चुरोट तथा मदिरा बाहेकका अन्य वस्तु अन्तःशुल्क नलगाई बिक्री वितरण गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(२) बण्डेड वेयर हाउसबाट बिक्री गरिने अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु पैठारी गर्दा त्यस्तो वस्तुमा लाग्ने अन्तःशुल्क बराबरको रकम नगद धरौटी वा बैङ्क प्रत्याभूति राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको नगद धरौटी वा बैङ्क प्रत्याभूतिको फुकुवा वा फिर्ता प्रक्रिया विभागद्वारा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(३) नेपालभित्र उत्पादन भएको वा तयार भएको मालवस्तु नेपालबाहिर निर्यात भइसकेपछि सम्बन्धित पक्षले लिन अस्वीकार गरी वा अन्य कुनै कारणले पुनः पैठारी गरी ल्याएको अवस्थामा त्यस्तो मालवस्तु पैठारी भएको तीन महिनाभित्र निकासी गर्ने भएमा यसरी फिर्ता ल्याउँदाका

बखत लाग्ने अन्तःशुल्क धरौटीमा राखी त्यस्तो मालवस्तु पुनः निकासी भएपछि धरौटी रकम सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले फिर्ता दिनेछ ।

(४) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गरी विदेश निकासी गर्ने उद्योगले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु निकासी गरेको परिमाण उत्पादन गर्दा प्रयोग भएको कच्चा पदार्थ खरिद वा पैठारी गर्दा तिरेको अन्तःशुल्क दफा ३क. को उपदफा (३) बमोजिम वस्तु निष्कासन गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्क रकममा कट्टा गर्न पाउनेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम कट्टा गर्दा मिलान हुन नसकेको अन्तःशुल्क रकम फिर्ता पाउनको लागि अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष दावी गर्न सक्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम फिर्ता दावी भएको अन्तःशुल्क रकम अन्तःशुल्क अधिकृतले छानबिन तथा परीक्षण गर्दा त्यस्तो दावी मनासिब देखिएमा फिर्ताका लागि दावी गरेको साठी दिनभित्र फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

(७) उपदफा (५) बमोजिम अन्तःशुल्क फिर्ता दावी गर्नको लागि सूर्तिजन्य र मदिराजन्य पदार्थ तथा पानमसलाको निकासीमा कम्तीमा पन्ध्र प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि भएको हुनु पर्नेछ ।

(८) उपदफा (५) बमोजिम फिर्ता दावी गर्दा विवरण बुझाउनु पर्ने अवधि समाप्त भएको मितिले एक वर्षभित्र फिर्ताको लागि दावी नगरेमा र उपदफा (७) बमोजिमको मूल्य अभिवृद्धि नभएको अवस्थामा यस दफा बमोजिमको अन्तःशुल्क फिर्ता हुने छैन ।

२४४. अन्तःशुल्क असुली : (१) यस ऐनमा अन्यथा व्यवस्था गरिएकोमा बाहेक यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवामा देहायको अवस्थामा अन्तःशुल्क असुल गरिनेछ :-

- (क) भौतिक नियन्त्रण प्रणाली लागू हुने उद्योगले उत्पादन गर्ने वस्तुको हकमा प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी विक्रीका लागि निष्कासन गर्दाको बखत,
- (ख) स्वयं निष्कासन प्रणालीमा आधारित वस्तु वा सेवाको हकमा बीजक जारी गर्दाको बखत,
- (ग) पैठारी हुने वस्तुको हकमा त्यस्तो वस्तु नेपालभित्र प्रवेश गर्दाको बखत भन्सार बिन्दुमा,

२५(घ) पैठारी हुने सेवाको हकमा विभागद्वारा तोकिए बमोजिम ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै वस्तु वा सेवाको हकमा त्यस्तो वस्तु उत्पादन गरेको वा सेवा प्रदान गरेको अवस्थामा नै अन्तःशुल्क असुल गर्नुपर्ने गरी विभागले तोक्न सक्नेछ ।

२६४क. अन्तःशुल्क बुझाउने दायित्व: यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क बुझाउने दायित्व देहाय बमोजिमको व्यक्तिमा हुनेछ :-

- (क) नेपालभित्र उत्पादन हुने वस्तु वा सेवाको हकमा उत्पादक,
- (ख) पैठारी हुने वस्तुमा सो वस्तु प्राप्त गर्ने बिल अफ लेडिङ्ग, एयर वे बिल, बीजक वा जाँचपासको लागि दिएको निवेदनमा उल्लेख भएको व्यक्ति,
- (ग) अन्तःशुल्क लाग्ने पदार्थ लिलाम भएकोमा सो लिलाम सकार्ने व्यक्ति,
- (घ) कर मुक्त पसल (ड्यूटी फ्रि सप) बाट बिक्री भएको मदिरा वा चुरोट बाहेकका वस्तु पुनः बिक्री वा अन्य प्रयोजनमा प्रयोग भएमा पुनः बिक्री गर्ने वा प्रयोग गर्ने व्यक्ति,
- (ङ) कुनै वस्तु वा सेवा अन्तःशुल्क नलाग्ने अवस्थाबाट लाग्ने अवस्थामा परिवर्तन भएमा त्यस्तो वस्तुको स्वामित्व कायम रहने व्यक्ति,
- (च) खण्ड (क) देखि (ङ) मा उल्लेख भएदेखि बाहेक अन्य अवस्थामा विभागले तोकेको व्यक्ति ।

२७४ख. अन्तःशुल्क दाखिला गर्ने म्याद: (१) यस ऐन बमोजिम असुल भएको अन्तःशुल्क देहाय बमोजिम दाखिला गर्नु पर्नेछ :-

- (क) भौतिक नियन्त्रण प्रणालीमा आधारित वस्तुको हकमा त्यस्तो वस्तु निष्कासन गर्दाका बखत,
- (ख) स्वयं निष्कासन प्रणाली अन्तर्गत उत्पादन तथा बिक्री वितरण हुने वस्तु वा सेवाको हकमा बीजक जारी भएपछिको महिनाको पच्चीस गते भित्र,
- (ग) पैठारी हुने वस्तुको हकमा त्यस्तो वस्तु नेपालभित्र प्रवेश गर्दाका बखत,
- (घ) पैठारी हुने सेवाका हकमा विभागले तोके बमोजिम ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) वमोजिमको म्यादभिन्न अन्तःशुल्क भुक्तानी नगरेमा भुक्तानी गर्न बाँकी अन्तःशुल्क रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब शुल्क लाग्नेछ ।

^{२८}ग. अन्तःशुल्क छुट हुने: (१) कूटनीतिक सुविधा प्राप्त व्यक्ति वा निकायले परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने वस्तुमा अन्तःशुल्क छुट हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको अवस्थामा समेत अन्तःशुल्क छुट हुनेछ :-

(क) विदेशी नियोग तथा दातृ संस्थाले कूटनीतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी गरेका ^{२९}सुरु उत्पादन वर्षले दश वर्ष ननाघेका सवारी साधन कुनै आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप आयोजनालाई नै हस्तान्तरण गरी सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्दा वा कुनै आयोजनाको नाममा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधामा (लगत वा बैङ्क ग्यारेण्टीमा पैठारी भएको बाहेक) पैठारी भएका सुरु उत्पादन वर्षले दश वर्ष ननाघेका सवारी साधन आयोजना समाप्ति पछि अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई स्थानीय निकाय, सामुदायिक विद्यालय, सामुदायिक अस्पताल वा सरकारी निकायलाई हस्तान्तरण गर्दा,

(ख) कूटनैतिक नियोग, परियोजना, ^{३०}व्यक्ति र अन्य निकायहरूले (सरकारी एवं गैरसरकारी संघ, संस्था) महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सुरु उत्पादन वर्षले पन्ध्र वर्ष नाघेका पुराना सवारी साधन अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्र्याप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधनमा,

(ग) निजी प्रयोजनको लागि आंशिक भन्सार महसुल सुविधामा पैठारी गरिएका सवारी साधनका धनीको मृत्यु भई उक्त सवारी साधनलाई निजको पति वा पत्नीको नाममा नामसारी गर्दा ।

^{३१}(घ) संयुक्त राष्ट्र संघको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने सैनिक, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीको

डफ्फाको प्रयोगका लागि लगतमा राखी लगेका आर्मोड पर्सनल क्यारियर, सवारी साधन, हातहतियार लगायत सबै प्रकारका मालवस्तु ।

(३) नब्बे प्रतिशत वा सोभन्दा बढी स्वदेशी भुत्रा वा पत्रु (कवाडी) वस्तु प्रयोग गरी उत्पादन गर्ने उद्योगलाई त्यस्तो उत्पादनमा लाग्ने अन्तःशुल्क छुट हुनेछ ।

३२४घ. बिक्री वितरणमा नियन्त्रण: (१) नेपाल सरकारले आवश्यक ठानेको अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको बिक्री वितरणमा नियन्त्रण गरी तोकिए बमोजिम व्यवस्थित गर्न सक्नेछ ।

(२) होटल तथा रेष्टुरेन्ट व्यवसायी बाहेक मदिराको कारोबार गर्ने व्यवसायीले मदिरा र सूर्तिजन्य पदार्थको मात्र कारोबार गर्नु पर्नेछ ।

(३) सूर्तिजन्य पदार्थको कारोबार गर्ने इजाजतपत्रवालाले अलग्गै स्थानबाट त्यस्तो पदार्थको कारोबार गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि डिपार्टमेन्टल स्टोरले मदिरा र सूर्तिजन्य पदार्थको कारोबार अलग्गै बिक्री कक्ष राखी गर्नु पर्नेछ ।

३३४ड. उपहार तथा नगद छुट सम्बन्धी व्यवस्था : मदिरा, बियर वा सूर्तिजन्य पदार्थ सम्बन्धी उद्योग र त्यस्तो वस्तुको पैठारीकर्ता तथा तिनका बिक्रेताले कुनै पनि प्रकारको उपहार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वा त्यस्ता उद्योगले ३४त्यस्तो उत्पादन बिक्री गर्दा छुट दिन पाइने छैन । त्यस्तो कार्य गरेको पाइएमा इजाजतपत्रको शर्त उल्लङ्घन गरेको मानिनेछ ।

५. अन्तःशुल्क अधिकृत नियुक्त गर्न वा तोक्न सक्ने: यस ऐनको प्रयोजनको निमित्त नेपाल सरकारले आवश्यक संख्यामा अन्तःशुल्क अधिकृत नियुक्त गर्न सक्नेछ र नेपाल सरकारले आवश्यक देखेमा नेपाल सरकारको अन्य कुनै अधिकृतलाई पनि अन्तःशुल्क अधिकृतको कार्य गर्ने गरी तोक्न सक्नेछ ।

६. अन्तःशुल्क अधिकृतको अधिकारक्षेत्र: अन्तःशुल्क अधिकृतको अधिकारक्षेत्र नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३५७. अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको मूल्य निर्धारण : (१) नेपालभित्र उत्पादन हुने कुनै वस्तु वा सेवामा मूल्यको आधारमा अन्तःशुल्क लाग्ने भएमा देहाय बमोजिमको मूल्यलाई आधार मानी अन्तःशुल्क लगाइनेछ :-

- (क) उत्पादकले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु बिक्री गर्दा निर्धारण गरेको कारखाना मूल्य,
- (ख) सेवाको हकमा सेवा बिक्री गर्दाको मूल्य, वा
- (ग) विभागले उत्पादन लागत वा अन्य उपयुक्त आधारमा तोकी दिएको मूल्य ।

(२) नेपालभित्र पैठारी हुने वस्तुको सम्बन्धमा त्यस्तो वस्तुमा भन्सार महसुल लिने प्रयोजनको लागि निर्धारण गरिएको मूल्यमा भन्सार महसुल समेत थप गरी कायम हुन आएको मूल्यमा अन्तःशुल्क लगाइनेछ ।

(३) सेवामा बीजक बमोजिम मूल्य निर्धारण गरी अन्तःशुल्क असुल उपर गरिनेछ ।

(४) अन्तःशुल्क अधिकृतले अन्तःशुल्क असुल उपर गर्ने प्रयोजनको लागि आवश्यकतानुसार पुनः मूल्य निर्धारण वा अतिरिक्त मूल्य निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

^{३६} ८. इजाजतपत्र लिनुपर्ने : (१) यस ऐन ^{३७}वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम इजाजतपत्र नलिई कसैले पनि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा सञ्चय गर्न वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा कसैलाई प्रदान गर्न हुँदैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको इजाजतपत्र लिन चाहने व्यक्ति, फर्म कम्पनी वा संस्थाले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा तोकिएको दस्तूर संलग्न गरी अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।

^{३८}तर परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिशमा कूटनीतिक सुविधा अन्तर्गत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क इजाजत लिनु पर्ने छैन ।

^{३९} ९. इजाजतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था: (१) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम इजाजतपत्र नलिई कसैले पनि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा सञ्चय गर्न वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा कसैलाई प्रदान गर्न हुँदैन ।

तर नेपाल सरकार, परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिसमा कूटनीतिक सुविधा अन्तर्गत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको पैठारी गर्दा र स्वयम् निष्काशन प्रणाली अन्तर्गतका वस्तुहरूको बिक्री वा सञ्चय गर्न अन्तःशुल्क इजाजतपत्र लिनुपर्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको इजाजतपत्र लिन चाहने व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा तोकिएको दस्तुर संलग्न गरी अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष इजाजतपत्रको लागि निवेदन परेमा त्यस्तो निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखिएमा तोकिए बमोजिमको ढाँचामा विभाग वा विभागले तोकिएको अन्तःशुल्क अधिकृतले इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम दिइएको इजाजतपत्रको अवधि एक आर्थिक वर्षसम्म कायम रहनेछ ।

(५) इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहने इजाजतपत्रवालाले उपदफा (४) बमोजिमको अवधि समाप्त भएपछि तोकिए बमोजिमको दस्तुर दाखिला गरी श्रावण महिनाभित्र नवीकरण गराउनुपर्नेछ ।

तर,

(क) कुनै इजाजतपत्रवालाले चाहेमा तीन आर्थिक वर्षका लागि एकैपटक नवीकरण दस्तुर दाखिला गरी नवीकरण गराउन सक्नेछ ।

(ख) बिँडी, सूति, खैनी, पानमसला, गुट्टा उत्पादन, खाँडसारी उद्योग तथा खुदो र गुड पैठारी गर्ने इजाजतपत्रवालाले तोकिए बमोजिमको नवीकरण दस्तुर दाखिला गरी नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

^{४०}(ग) स्वयम् निष्काशन प्रणाली लागू हुने सूतिजन्य वस्तु बाहेकका अन्य वस्तुको लागि दिइएको इजाजतपत्र नवीकरण गर्नुपर्ने छैन ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमको अवधिभित्र नवीकरण नगराउने उत्पादन र पैठारी गर्ने बाहेकका इजाजतपत्रवालाले इजाजतपत्र नवीकरण गराउन त्यस्तो अवधि नाघेको पहिलो तीन महिनाभित्र नवीकरण दस्तुरको पच्चीस प्रतिशत, त्यसपछिको तीन महिनाभित्र पचास प्रतिशत, त्यसपछिको तीन महिनाभित्र पचहत्तर प्रतिशत र त्यसपछि असार मसान्तसम्मको अवधिको लागि शतप्रतिशत जरिवाना बुझाउनु पर्नेछ ।

^{४१}(६क) उपदफा (५) बमोजिमको अवधिभित्र नवीकरण नगराउने उत्पादन र पैठारी गर्ने इजाजतपत्रवालाले नवीकरण गराउन त्यस्तो अवधि

नाघेको पहिलो तीन महिनाभित्र नवीकरण दस्तुरको पचास प्रतिशत र त्यसपछिको तीन महिनाभित्र शतप्रतिशत जरिवाना बुझाउनु पर्नेछ ।

तर दफा (९) को उपदफा (३) बमोजिम इजाजतपत्र लिई उपदफा (५) बमोजिमको अवधिभित्र नवीकरण नगराउने उत्पादन र पैठारी गर्ने इजाजतपत्रवालाले नवीकरण गराउन चाहेमा प्रत्येक वर्षको लागि लाग्ने नवीकरण दस्तुर र सोको शतप्रतिशत जरिवाना बुझाई सम्बत् २०७६ पौष मसान्तभित्र नवीकरण गराउन सक्नेछ ।

(७) कुनै व्यक्तिले उपदफा (१) बमोजिमको इजाजतपत्र नलिई कारोबार गरेकोमा इजाजतपत्र बापत र त्यसको नवीकरण बापत लाग्ने दस्तुरबाट उन्मुक्ति पाउने छैन ।

४२९क. इजाजतपत्र स्थगन गर्न सक्ने: (१) इजाजतपत्रवालाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको कारोबार गर्न छाडेमा पन्ध्र दिनभित्र त्यसको कारण सहित इजाजतपत्र स्थगन गर्नको लागि अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा अन्तःशुल्क अधिकृतले इजाजतपत्रवालाले इजाजतपत्र स्थगन गर्नुपर्ने वा नपर्ने निर्णय गरी इजाजतपत्र स्थगन गर्नुपर्ने देखिएमा त्यस्तो इजाजतपत्र स्थगन गरी निवेदन प्राप्त भएको ४३पन्ध्र दिनभित्र सो को जानकारी इजाजतपत्रवालालाई दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम इजाजतपत्र स्थगन भएको इजाजतपत्रवालाले इजाजतपत्र स्थगन भएपछिको अर्को महिनादेखि दफा १०क. बमोजिमको विवरण पेश गर्नुपर्ने छैन ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम इजाजतपत्र स्थगन भएको अवधिभरको लागि इजाजतपत्रवालाले दफा ९ बमोजिम इजाजतपत्र नवीकरण गर्नुपर्ने छैन ।

४४(५) इजाजतपत्रवालाले उपदफा (२) बमोजिम स्थगन भएको इजाजतपत्रबाट वस्तु वा सेवाको कारोबार सुरु गर्न चाहेमा अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ, र त्यस्तो निवेदन प्राप्त भएपछि अन्तःशुल्क अधिकृतले कारोबार सुरु गर्न इजाजत दिनु पर्नेछ ।

४५९ख. इजाजतपत्र निलम्बन गर्न सक्ने: (१) अन्तःशुल्क लाग्ने मदिरा, चुरोट वा सूर्तिजन्य वस्तुको उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले आफूले उत्पादन गरेको त्यस्तो वस्तुमा अन्तःशुल्क टिकट नलगाई वा नक्कली वा प्रयोग भएको टिकट पुनः प्रयोग गरी त्यस्तो वस्तुको उत्पादन, निस्कासन वा बिक्री वितरण

गरेमा वा त्यस्तो वस्तुको उत्पादनको लागि आवश्यक कच्चा पदार्थको अभिलेख नदेखाई उत्पादन र भण्डारण गरी अन्तःशुल्क छलेको कुरा प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट देखिएमा अन्तःशुल्क अधिकृतले त्यस्तो इजाजतपत्रवालाको इजाजतपत्र तीन महिनासम्म निलम्बन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र निलम्बन भएको अवधिभर इजाजतपत्रवालाले आफूले उत्पादन गरी आएको वस्तु उत्पादन, बिक्री वा निष्कासन गर्न पाउने छैन ।

(३) कसैले यस दफा बमोजिमको कार्य गरेको प्रमाणित भएमा त्यस्तो कार्यलाई यस ऐन बमोजिम कसुर गरेको मानिने छ ।

^{४६}१०. इजाजतपत्र रद्द गर्न सक्ने : दफा ९ को ^{४७}उपदफा (३) बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र विभागले देहायको अवस्थामा इजाजतपत्र रद्द गर्न सक्नेछ :-

(क) इजाजतपत्रमा तोकिएको शर्त तथा बन्देज उल्लङ्घन भएको पाइएमा,

(ख) सार्वजनिक हित विपरीत हुने देखिएमा,

^{४८}(ग) अन्तःशुल्क नतिरेमा,

^{४९}(घ) इजाजतपत्रवाला संस्था विघटन भएमा वा इजाजतपत्रवालाले आफ्नो इजाजतपत्र रद्द गर्न निवेदन दिएमा,

^{५०}(ङ) दफा ९ बमोजिम नवीकरण नगराएमा ।

^{५१}१०क. अन्तःशुल्क विवरण दिनु पर्ने: दफा ३क. बमोजिम अन्तःशुल्क निर्धारण र असुल गर्नुपर्ने दायित्व भएका व्यक्तिले प्रत्येक महिनाको अन्तःशुल्क लाग्ने कारोबारको विवरण त्यस्तो महिना समाप्त भएको पच्चीस दिनभित्र अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष वा ^{५२}दफा १०ग. को उपदफा (३) मा व्यवस्था भए बमोजिम वा हुलाकबाट रजिष्ट्री गरी तोकिए बमोजिमको अन्तःशुल्क विवरण पेश गर्नु पर्नेछ । उक्त महिनामा अन्तःशुल्क लाग्ने कारोबार गरेको वा नगरेको जेसुकै भए तापनि त्यस्तो विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।

^{५३}१०ख. लेखा राख्नु पर्ने : (१) दफा १०क. बमोजिम अन्तःशुल्क विवरण पेश गर्नुपर्ने व्यक्तिले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन, बिक्री, त्यस्तो वस्तु वा सेवाको उत्पादनका लागि प्रयोग हुने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ आदिको खरिद, खपत तथा अन्तिम मौज्जातको मूल्य तथा परिमाण खुल्ने तोकिए बमोजिमका विवरण सहितको लेखा अद्यावधिक राख्नु पर्नेछ र त्यस्तो

लेखा अन्तःशुल्क अधिकृतले निरीक्षण गर्न माग गरेका बखत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको खरिद, उत्पादन, निष्कासन, विक्री र मौज्जात खाता सम्बन्धित अन्तःशुल्क अधिकृतद्वारा प्रमाणित गराई लेखा राख्ने प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

(३) इजाजतपत्रवालाले कारोबारको लेखा छ वर्षसम्म सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।

(४) यस ऐनको कार्यान्वयनको निमित्त अन्तःशुल्क अधिकृतले लिखित रूपमा सूचना दिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको कारोबारको सम्बन्धमा जानकारी माग गर्न सक्नेछ ।

५४१०ग. कम्प्युटरबाट प्रशोधित अभिलेख प्रमाणको रूपमा ग्राह्य हुने : (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अन्तःशुल्कको प्रयोजनको लागि अन्यथा प्रमाणित भएकोमा बाहेक विभाग वा अन्तर्गतका कार्यालय वा अन्तःशुल्क प्रशासन गर्न तोकिएको कार्यालयमा रहेका कम्प्युटरबाट प्रशोधित कुनै व्यक्तिको अन्तःशुल्क सम्बन्धी अभिलेख प्रमाणको रूपमा ग्राह्य हुनेछ ।

(२) अन्तःशुल्क लाग्ने तोकिएका वस्तु वा सेवाको उत्पादन सम्बन्धी तथ्याङ्क विद्युतीय माध्यमबाट विभाग वा विभागले तोकेको कार्यालयमा स्वतः प्राप्त हुने गरी व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(३) विभागले विद्युतीय माध्यमबाट अन्तःशुल्क विवरण पेश गर्ने र अन्तःशुल्क भुक्तानी गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

५४१०घ. अन्तःशुल्क अधिकृतले अन्तःशुल्क निर्धारण गर्न सक्ने : (१) देहायको कुनै अवस्थामा अन्तःशुल्क अधिकृतले अन्तःशुल्क निर्धारण गर्न सक्नेछ :-

- (क) म्यादभित्र अन्तःशुल्क विवरण पेश नगरेमा,
- (ख) अधुरो वा त्रुटिपूर्ण अन्तःशुल्क विवरण पेश गरेमा,
- (ग) भुट्टा अन्तःशुल्क विवरण पेश गरेमा,
- (घ) अन्तःशुल्कको रकम कम देखाएको वा ठीक नभएको भन्ने विश्वास गर्नुपर्ने आधार भएमा,
- (ङ) विक्री मूल्यमा न्यून विजकीकरण गरेको भन्ने विश्वास गर्नुपर्ने आधार र कारण भई दफा ७ को उपदफा (४) बमोजिम पुनः मूल्य निर्धारण वा अतिरिक्त मूल्य निर्धारण गर्नुपर्ने भएमा,

- (च) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन प्रतिलब्धि तोकिएकोमा सो अनुसारको उत्पादन प्रतिलब्धि नपुगेमा,
- (छ) निष्कासन गरेको मदिरा र चुलाईमा जाने पदार्थको अल्कोहलको मात्रा एक प्रतिशतभन्दा बढी फरक परेमा,
- (ज) अन्तःशुल्क छलेमा,
- (झ) इजातजपत्र नलिई कुनै व्यक्तिले अन्तःशुल्क लाग्ने ^{५६}वस्तुको कारोबार गरेमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अन्तःशुल्क निर्धारण गर्दा अन्तःशुल्क अधिकृतले सम्बन्धित व्यक्तिलाई आफ्नो सफाई पेश गर्न पन्ध्र दिनको म्याद दिनुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गरिएको अन्तःशुल्क निर्धारणको सम्बन्धमा विभागले अनुगमन गर्न सक्नेछ । अनुगमन गर्दा कुनै त्रुटि देखिएमा ^{५७}महानिर्देशकले पुनः अन्तःशुल्क निर्धारण गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम अन्तःशुल्क निर्धारण गर्ने वा दफा १०क बमोजिम पेश गरेको अन्तःशुल्क विवरण जाँच गर्ने प्रयोजनका लागि अन्तःशुल्क अधिकृतलाई देहाय बमोजिमको अधिकार हुनेछ :-

- (क) अन्तःशुल्क दायित्वसँग सम्बन्धित वस्तु, स्थान, कागजात, लेखा तथा अभिलेख जाँच गर्ने,
- (ख) कुनै व्यक्तिको कारोबार स्थल वा यस ऐन अन्तर्गत कसुर मानिने कार्यसित सम्बन्धित प्रमाण हुन सक्ने सम्भावना भएका अन्य स्थलमा खानतलासी लिने ^{५८}वा सिलबन्दी गर्ने,
- (ग) आफ्नो कर्तव्यपालनको सिलसिलामा कुनै अभिलेख, किताब, खाता कागजात तयार गर्ने वा तिनीहरूमा विवरण भर्ने व्यक्तिसँग जानकारी माग गर्ने,
- (घ) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु तथा सेवाको कारोबारस्थल वा त्यससँग सम्बन्धित अन्य स्थलमा रहेको कुनै कागजात, किताब तथा अभिलेखलाई कब्जा गर्ने वा अन्यत्र लैजाने,
- (ङ) कारोबार सञ्चालन गर्ने स्थान वा कार्यालय वा अन्य कुनै उपयुक्त स्थानमा अन्तःशुल्कको लेखा परीक्षण गर्ने,

(च) अन्तःशुल्क अधिकृतले बैङ्क तथा वित्तीय संस्था लगायत कुनै व्यक्तिसँग अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको कारोवारको सम्बन्धमा कुनै कुराको जानकारी माग गर्ने ।

५९(५) यस दफा बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतले माग गरेको सूचना दिनु, बैङ्क तथा वित्तीय संस्था वा सम्बन्धित व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।

६०१०ड. विशेषज्ञको सेवा लिन सक्ने: विभागले यस ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यकता अनुसार मदिरा विशेषज्ञ, ब्रुइङ्ग विशेषज्ञ, रसायन विज्ञ लगायतका अन्य विशेषज्ञको सेवा लिन सक्नेछ ।

६११०च. अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु तथा सेवाको उत्पादन प्रतिलब्धि तोक्न सक्ने: (१) एनहाइड्रस इथानोल, रेक्टिफाइड स्प्रिट वा इ.एन.ए. उत्पादन गर्ने उद्योगले प्रयोग गर्ने अन्न, मोलासिस वा खुदोबाट प्राप्त हुनुपर्ने इथानोल, स्प्रिट वा इ.एन.ए.को उत्पादन प्रतिलब्धि दरको निर्धारण तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको प्रतिलब्धि दरभन्दा घटी उत्पादन भएको देखिएमा त्यस्तो फरक परिमाणको इथानोल, स्प्रिट वा इ.एन.ए.बाट सो प्रतिष्ठानले उत्पादन गर्ने उच्चतम कोटीको मदिरा उत्पादन भएको मानिनेछ ।

(३) विभागले अन्तःशुल्क लाग्ने अन्य वस्तु तथा सेवाको उत्पादन प्रतिलब्धि दर तोक्न सक्नेछ ।

६२१०छ. अल्कोहलको मात्रा जाँच गर्ने : अन्तःशुल्क अधिकृतले जुनसुकै बखत स्वीकृति लिई निष्कासन गरेको मदिरा र चुलाईमा जाने पदार्थको अल्कोहलको मात्रा वा गुणस्तरको परीक्षण गर्न सक्नेछ । अल्कोहलको मात्रा एक प्रतिशतभन्दा बढी फरक वा गुणस्तरमा उल्लेखनीय रूपबाट फरक पार्न पाइने छैन ।

६३१०ज. बक्यौता अन्तःशुल्कको असुली : यस ऐन बमोजिमको म्यादभित्र बुझाउनु पर्ने अन्तःशुल्क कुनै व्यक्तिले नबुझाएमा सम्बन्धित अन्तःशुल्क अधिकृतले देहायका कुनै वा सबै तरिका अपनाई असुल गर्न सक्नेछ :-

(क) त्यस्तो व्यक्तिलाई फिर्ता गर्नुपर्ने कुनै रकम भए त्यसमा कट्टा गरेर,

(ख) नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारको स्वामित्वमा भएको कुनै संगठित संस्था,^{६४} प्रदेश सरकार वा प्रदेश सरकारको स्वामित्वमा भएको कुनै संगठित संस्था वा स्थानीय तहबाट त्यस्तो व्यक्तिले पाउने रकमबाट कट्टा गर्न लगाएर,

- (ग) त्यस्तो व्यक्तिको बैङ्क, वित्तीय वा अन्य संस्थामा रहेको हितबाट कट्टा गर्न लगाएर,
स्पष्टीकरण: यस खण्डको प्रयोजनको लागि “हित” भन्नाले बैङ्क, वित्तीय वा अन्य संस्थामा रहेको निक्षेप तथा लगानीलाई समेत सम्भन्नु पर्छ ।
- (घ) त्यस्तो व्यक्तिको बिक्री, निकासी, पैठारी र अन्य व्यवसाय रोक्का गरेर,
- (ङ) त्यस्तो व्यक्तिको चल तथा अचल सम्पत्ति कब्जा गरेर,
- (च) त्यस्तो व्यक्तिको चल तथा अचल सम्पत्ति सबै वा केही एकै पटक वा पटक पटक गरी तोकिए बमोजिम लिलाम बिक्री गरेर,

६५(छ) मौज्जातमा रहेको वस्तु लिलाम गरेर ।

६६१०भ. विलम्ब शुल्क: दफा ४ को उपदफा (१) को खण्ड (क) को अवस्थामा बाहेक अन्तःशुल्क निर्धारण भएको वा अन्य कुनै कारणले यस ऐन बमोजिमको म्यादभित्र बुझाउनु पर्ने अन्तःशुल्क रकम कुनै व्यक्तिले नबुझाएमा बुझाउँन बाँकी रहेको अन्तःशुल्क रकममा प्रतिदिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब शुल्क लाग्नेछ ।

६७१०ब. अन्तःशुल्क छल्ने योजना विरुद्धको व्यवस्था: यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अन्तःशुल्कको फाइदा लिने उद्देश्यले कुनै व्यक्तिले देहायको कुनै कार्य गरेमा यस ऐन बमोजिम लाग्ने अन्तःशुल्क छल्न दुरुत्साहन गरेको मानी महानिर्देशकले त्यस्तो व्यक्तिको अन्तःशुल्क निर्धारण तथा असुल उपर गर्न अन्तःशुल्क अधिकृतलाई आदेश दिन सक्नेछ :-

- (क) यस ऐनमा भएको व्यवस्थाको दुरुपयोग गरी अन्तःशुल्क छल्ने उद्देश्यले कुनै योजना तथा कार्य गरी अन्तःशुल्कको दायित्व कम गरेमा, वा
- (ख) अन्तःशुल्क दायित्व कम गर्ने उद्देश्यले कुनै कार्य गरेमा वा सो गर्ने उद्देश्यले सम्झौता गरेमा ।

६८१०ट. अन्तःशुल्क टिकट परीक्षण गर्ने: मदिरा, बियर वा चुरोट र अन्य अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन वा पैठारीमा प्रयोग गरिने अन्तःशुल्क टिकट सक्कली वा नक्कली सम्बन्धमा अन्तःशुल्क अधिकृतले परीक्षण गर्न सक्नेछ ।

११. यथेष्ट आधार देखिएमा तलाशी लिने : अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु अन्तःशुल्क छली प्रतिष्ठानबाट ^{६९}निष्कासन गरी वा विदेशबाट पैठारी गरी लिई जान लागेको छ भन्ने मनासिब माफिकको शङ्का लागेमा अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले जुनसुकै व्यक्ति वा सवारी साधनलाई रोक्का गर्न र अन्तःशुल्क तिरेको प्रमाण माग गर्न सक्नेछ । अन्तःशुल्क महसुल तिरेको प्रमाण पेश गर्न नसकेमा अन्तःशुल्क छलेको मानिनेछ ।

१२. खानतलासी, कब्जा वा गिरफ्तार गर्न सकिने : (१) कुनै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाले इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा सञ्चय गरी वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गरी व्यवसाय सञ्चालन गरेमा वा दफा ११ बमोजिम अन्तःशुल्क छलेको भन्ने कुराको जानकारी अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएका कर्मचारीले पाएमा त्यस्ता अधिकृत वा कर्मचारीले त्यस्तो कार्य भइरहेको प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानको खानतलासी लिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खानतलासी लिँदा यस ऐन विपरीत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन, बिक्री, पैठारी, सञ्चय वा ओसारपसार गर्ने कार्य वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गरी व्यवसाय सञ्चालन गर्ने काम गरेको पाइएमा त्यस्तो काममा सरिक भएको व्यक्तिलाई खानतलासी लिने अधिकृत वा कर्मचारीले पूर्जा दिई गिरफ्तार गरी त्यहाँ प्राप्त वस्तुको मुचुल्का खडा गरी कब्जामा लिनु पर्नेछ ।

(३) यस ऐन अन्तर्गतको कुनै कसुर कुनै प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानमा भइरहेको छ र तुरुन्तै केही कारवाही नगरेमा अभियुक्त भागी जाने वा कसुरको सबुत प्रमाण गायब हुने सम्भावना देखेमा अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले सो कुराको पर्चा खडा गरी आफैले वा आफ्नो मातहतका कर्मचारीद्वारा जुनसुकै बखत देहायका कामहरू गर्न गराउन सक्नेछ :-

(क) त्यस्तो प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानमा प्रवेश गर्न,

(ख) त्यसरी प्रवेश गर्दा बाधा विरोध भएमा त्यस स्थानमा रहे बसेका मानिसलाई त्यहाँबाट हट्न मनासिब माफिकको मौका दिई भ्याल ढोका फोरी प्रवेश गर्न,

^{७०}(ग) कसुरसँग सम्बन्धित अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु र सो बमोजिमको कसुर प्रमाणित गर्न सहायक हुने अन्य वस्तु कब्जा गर्न र सो स्थानलाई सिलबन्दी गर्न,

(घ) इजाजतपत्र निलम्बन गर्न, र

^{७१}तर त्यस्तो निलम्बन सात दिनभन्दा बढीको अवधिको लागि गर्न पाइने छैन र त्यसरी निलम्बन गरेको साठी दिनभित्र तत्सम्बन्धी आवश्यक निर्णय गरी सक्नु पर्नेछ ।

(ङ) कसुर गरेको भनी शङ्का लागेको व्यक्तिलाई गिरफ्तार गर्न ।

^{७२}(४) यस दफा बमोजिम कुनै प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानमा प्रवेश गर्दा वा खानतलासी लिँदा सम्बन्धित महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका वा गाउँपालिकाका प्रतिनिधिलाई रोहवरमा राख्नु पर्नेछ ।

(५) यस ऐन बमोजिम कसैलाई गिरफ्तार गरेकोमा वा कुनै व्यक्ति, प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानको खानतलासी गरेकोमा वा अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा अन्य वस्तु कब्जा गरेकोमा त्यसरी खानतलासी वा गिरफ्तार गर्ने अन्तःशुल्क अधिकृतले त्यसको प्रतिवेदन विभागको महानिर्देशक समक्ष सो गिरफ्तार, खानतलासी वा वस्तु कब्जा गरेको मितिले चौबीस घण्टाभित्र छिटो साधनद्वारा पठाउनु पर्नेछ । अन्तःशुल्क अधिकृत बाहेक निजको मातहतका अन्य कर्मचारीले त्यस्तो काम गरेमा निजले त्यसको प्रतिवेदन त्यस्तो काम गरेको मितिले चौबीस घण्टाभित्र अन्तःशुल्क अधिकृत वा विभाग समक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

(६) यस ऐन बमोजिम कसुरको तहकिकातको सम्बन्धमा अन्तःशुल्क अधिकृतलाई प्रचलित कानून बमोजिम प्रहरीलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ ।

(७) खानतलासी, गिरफ्तार वा कब्जा गर्ने काममा अन्तःशुल्क अधिकृतले सहयोगको निमित्त स्थानीय प्रशासन वा प्रहरीसँग अनुरोध गरेमा स्थानीय प्रशासन वा प्रहरीले तत्काल सहायता प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

१३. कसुरको सूचना दिनुपर्ने : ^{७३}(१) कसैले यस ऐन विपरित कुनै काम हुन लागेको, भइरहेको वा भइसकेको कुरा थाहा पाएमा सो को जानकारी आन्तरिक राजस्व कार्यालय, करदाता सेवा कार्यालय वा नजिकको प्रहरी कार्यालयमा लिखित वा मौखिक रूपमा दिन सक्नेछ । त्यसरी प्राप्त लिखित सूचना वा मौखिक रूपमा प्राप्त भएको सूचनालाई लिखित रूपमा तयार गरी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) सूचना दिने व्यक्तिले आफ्नो नाम गोप्य राख्न चाहेमा साङ्केतिक भाषामा आफ्नो परिचय दिन सक्नेछ ।

(३) सूचना दिँदा सूचना दिने व्यक्तिले आफूले थाहा पाएको स्रोत खुलाउन बाध्य हुने छैन ।

७४(४) यस दफा बमोजिमको कसुरको सूचना दिने सुराकीलाई सूचनाको सत्यताको आधारमा विभागद्वारा तोकिएको कार्यविधि बमोजिम महानिर्देशक वा कार्यविधिमा तोकिएको अधिकारीले तत्काल दश हजार रुपैयाँसम्म सुराकी खर्च दिन सक्नेछ ।

१४. पुरस्कार: ७५(१) यस ऐन विपरित कुनै काम हुन लागेको, भइरहेको वा भइसकेको कुराको सूचना वा सुराकीको आधारमा मुद्धा चली मुद्धाको अन्तिम निर्णय भएपछि कसुरदारबाट बरामद भएको अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुबाट असुल भएको अन्तःशुल्क बाहेकको रकमबाट देहाय बमोजिमको रकम सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय^{७६} वा करदाता सेवा कार्यालयबाट त्यस्तो सूचना वा सुराकी दिने सरकारी कर्मचारी वा व्यक्तिलाई पुरस्कार स्वरूप प्रदान गरिनेछ :-

(क) सुराक दिने व्यक्तिलाई विगोको दश प्रतिशत,

(ख) वस्तु मात्र पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई विगोको बीस प्रतिशत,

(ग) वस्तु तथा मानिस सहित पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई विगोको तीस प्रतिशत,

तर सूचना वा सुराक दिने व्यक्ति एकभन्दा बढी भएमा त्यस्ता व्यक्तिहरूबीच पुरस्कारको बाँडफाँड समानुपातिक रूपले गरिनेछ ।

(२) कुनै कर्मचारी वा प्रहरीले सुराक पाई बरामद गरेको वस्तु व्यक्ति सहित पक्राउ गरेमा त्यस्तो कर्मचारी वा प्रहरीलाई विगोको पच्चीस प्रतिशत दिइनेछ ।

तर वस्तु मात्र पक्रिएमा पक्रिएको वस्तुको मूल्यको पच्चीस प्रतिशत मात्र पुरस्कार स्वरूप प्रदान गरिनेछ । त्यसरी पुरस्कार दिँदा एक पटकमा प्रति व्यक्ति पन्ध्र हजार रुपैयाँ भन्दा बढी भएमा सो अङ्कमा नबढ्ने गरी दिइनेछ ।

१५. सूचना वा महत् नदिने व्यक्तिलाई दण्ड सजाय : यस ऐन विपरीत कार्य हुन लागेको, भइरहेको वा भइसकेको कुरा थाहा पाएपछि सो कुराको सूचना

दिनुपर्ने वा ^{७७}आन्तरिक राजस्व कार्यालय ^{७८} वा करदाता सेवा कार्यालयले मागोको बखत मद्दत दिनुपर्ने कर्तव्य भएको कुनै व्यक्तिले जानी जानी त्यस्तो सूचना वा मद्दत नदिएमा निजलाई कसुरको प्रकृति हेरी तीन महिनासम्म कैद वा दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुनेछ ।

^{७९}१६. दण्ड: (१) कसैले देहायको कसुर गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई त्यस्तो कसुरको निमित्त बिगो जफत गरी बिगो बमोजिम जरिवाना वा एक वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ :-

- (क) यस ऐन बमोजिम तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्क दबाएमा, छिपाएमा वा छलेमा,
- (ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन वा पैठारी गरेमा,
- (ग) कुनै व्यक्तिले भुट्टा लेखा वा किर्ते कागज तयार गरी यस ऐन विपरीत कुनै कसुर गरेमा,
- ^{८०}(घ) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमावली वा विभागले तोकेको शर्त विपरीत हुने गरी मदिराको उत्पादन, बोटलबन्दी, तथा बिक्री वितरण गरेमा,
- (ङ) मदिरा, बियर, चुरोट वा सूतीजन्य वस्तु र अन्य अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन वा पैठारीमा प्रयोग गरिने अन्तःशुल्क टिकट नक्कली बनाई प्रयोग गरेमा, उत्पादन गरेमा वा ओसार पसार वा भण्डारण गरेमा ।

(२) मदिरा, चुरोट र सूतीजन्य वस्तु उत्पादन वा पैठारी गर्ने इजाजतपत्रवालाले देहायका कसुर गरी अन्तःशुल्क दबाए, छिपाए वा छलेमा त्यस्तो कसुरको निमित्त बिगो जफत गरी बिगोको दुई सय प्रतिशत जरिवाना वा एक लाख रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ सो जरिवाना वा एक वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ :-

- (क) अन्तःशुल्क दबाए, छिपाए वा छलेमा,
- (ख) नक्कली अन्तःशुल्क टिकटको प्रयोग गरी मदिरा, चुरोट र सूतीजन्य वस्तुको उत्पादन, निष्कासन, बिक्री वितरण, भण्डारण वा पैठारी गरेमा,
- (ग) स्वीकृति नलिएको ब्राण्डमा उत्पादन तथा निष्कासन गरेमा,

(घ) रम, जिन, ब्राण्डी, भोडका, ह्वीस्की भनी मदिरा उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानले २५ यू.पी. र ३० यू.पी. शक्तिभन्दा फरक हुने गरी उत्पादन गरेको पाइएमा ।

(३) उपदफा (१) को खण्ड (ड) र उपदफा (२) बमोजिम विगो कायम गर्दा त्यस्तो टिकट प्रयोग भएको वा हुनसक्ने वस्तुको शक्ति, परिमाण वा आकारका आधारमा अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको मूल्य कायम गरी सोमा लाग्ने अन्तःशुल्क समेत जोडी कायम गरिनेछ । विगो कायम गर्नुपर्ने वस्तु तथा सेवा बिक्री भइसकेको अवस्थामा सो वस्तु तथा सेवाको बिक्री मूल्यलाई आधार मानि विगो कायम गरिनेछ ।

(४) कुनै व्यक्तिले देहायको कुनै कसुर गरेमा अन्तःशुल्क अधिकृतले देहाय बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ :-

- (क) दफा ७ को उपदफा (४) बमोजिम पुनः मूल्य निर्धारण वा अतिरिक्त मूल्य निर्धारण भएमा थप हुने अन्तःशुल्क रकमको शतप्रतिशत रकम,
- (ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा बिक्री वा सञ्चय गरेमा पाँच हजार रुपैयाँदेखि पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म,
- (ग) दफा १०क. को व्यवस्था उल्लङ्घन गरेमा लाग्ने अन्तःशुल्कको प्रतिदिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत वा प्रति विवरण एक हजार रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ, सो रकम,
- (घ) दफा १०ख. को उपदफा (१) बमोजिमको लेखा अद्यावधिक नराखेमा दश हजार रुपैयाँ र कारोबारको लेखा निरीक्षण गर्न नदिएमा पटकैपिच्छे पाँच हजार रुपैयाँ,
- (ड) दफा १०ख. को उपदफा (२) उल्लङ्घन गरेमा पाँच हजार रुपैयाँ,
- (च) दफा १०ख. को उपदफा (३) उल्लङ्घन गरेमा दश हजार रुपैयाँ,
- (छ) दफा १०घ. को उपदफा (३) बमोजिमको अनुगमन गर्ने कार्यमा बाधा विरोध गरेमा पटकै पिच्छे पाँच हजार रुपैयाँ,

- (ज) दफा १०छ. बमोजिम जाँच गर्दा अल्कोहलको मात्रा एक प्रतिशतभन्दा बढी फरक भएमा राजस्व चुहावट भएको रकमको शतप्रतिशत रकम,
- (झ) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन प्रतिलब्धि तोकिएकोमा त्यस अनुसारको उत्पादन प्रतिलब्धि नपुगेमा थप हुने अन्तःशुल्क रकमको शतप्रतिशत रकम,
- (ञ) दफा ४घ. को उपदफा (१) को उल्लङ्घन गरेमा पटकै पिच्छे दश हजार रुपैयाँ,
- (ट) स्वयं निष्कासन प्रणाली अन्तर्गतका वस्तु तथा सेवाको बिक्री गर्दा अन्तःशुल्क असुल नगरेमा वा कम असुल गरेमा लाग्ने अन्तःशुल्क असुल गरी असुल नभएको वा कम असुल भएको अन्तःशुल्क रकमको शतप्रतिशत रकम,
- (ठ) दफा ३क. को उपदफा (३) को उल्लङ्घन गरी अन्तःशुल्क क्रेडिट दाबी गरेमा त्यसरी क्रेडिट दाबी गरेको अन्तःशुल्क रकमको शतप्रतिशत रकम,
- (ड) दफा ४घ. को उपदफा (२) को उल्लङ्घन गरेमा पहिलो पटकका लागि दश हजार रुपैयाँ र त्यसपछि प्रत्येक पटकका लागि बीस हजार रुपैयाँ,
- (ढ) इजाजतपत्रवालाले मदिरा, चुरोट र सूतिजन्य वस्तुमा अधिकतम खुद्रा मूल्य, उत्पादन मिति र ब्याच नम्बर नखुलाएमा त्यस्तो वस्तु जफत गरी विगो बमोजिमको रकम वा एक लाख रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम,
- (ण) मदिरा (बियर, वाइन, साइडर बाहेक) को बोटलमा अन्तःशुल्क टिकटको सुरक्षाको लागि प्रयोग गर्नुपर्ने पारदर्शी प्लाष्टिकको खोल (शिंक क्याप) को प्रयोग नगरेमा त्यस्तो वस्तु जफत गरी विगो बमोजिमको रकम वा एक लाख रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम,
- (त) स्वीकृति नलिई वा अर्काको ब्राण्डको नक्कल गरी मदिरा, चुरोट र सूतिजन्य वस्तुको उत्पादन, निष्कासन वा बिक्री वितरण गरेमा त्यस्तो वस्तु जफत गरी विगो बमोजिमको रकम वा एक लाख रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम ।

८१(थ)

(द) वाइन उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानले पेटेन्ट स्टील टैंक वा काठको भाँडो (भ्याट) मा राखी फर्मेन्टेशन नगरेमा पटकै पिच्छे एक लाख रुपैयाँ ।

(ध) अन्तःशुल्क अधिकृतले मदिरा, चुरोट, सूतिजन्य वस्तु, मदिराको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मोलासेस र स्पिट तथा अन्य अन्तःशुल्क लाग्ने पदार्थ उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाको मौज्जात परीक्षण गर्दा अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ बमोजिम तोकिएका खरिद खाता वा मौज्जात खातामा उल्लेख भएको भन्दा बढी वस्तु मौज्जात फेला परेमा यस्तो वस्तु आम्दानी बाँध्न लगाई त्यसरी बढी फेला परेको वस्तुको बजार मूल्य कायम गरी त्यस्तो मूल्यको शतप्रतिशतले हुने रकम,

८२(ध१) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमावली बमोजिम दिइएको स्वीकृति विपरित स्पिट तथा इथानोल प्रयोग गरेको पाइएमा त्यसरी प्रयोग भएको स्पिटबाट उत्पादन हुन सक्ने मदिराको उच्चतम् दरबन्दी अनुसार लाग्ने अन्तःशुल्क बराबरको रकम,

(न) यस दफामा उल्लेख गरिए देखि बाहेक यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लङ्घन गरेमा पटकै पिच्छे दश हजार रुपैयाँ ।

(५) कसुरसँग प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा प्रयोग हुन आएको भाडा वर्तन, वस्तु वा सेवा उत्पादन गर्न प्रयोग गरिएको ज्यावल, मेशिन, उपकरण र सवारी साधन समेत जफत हुनेछ ।

तर त्यस्तो कसुर गर्ने व्यक्तिले सवारी धनीको अनुमति बिना सवारी साधन त्यस्तो काममा प्रयोग गरेको भएमा त्यस्तो सवारी साधन जफत नगरी सवारी धनीलाई पच्चीस हजार रुपैयाँ जरिवाना र सवारी चालकलाई कसुरको प्रकृति हेरी पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ ।

(६) उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भाडाको सवारीमा दर्ता गरी सवारी साधनको मालिकले नै प्रयोग गरेको पाइएमा त्यस्तो सवारी जफत हुनेछ ।

(७) अन्तःशुल्क अधिकृतले उपदफा (१) मा उल्लिखित दण्ड जरिवानाका अतिरिक्त नब्बे दिनमा नबहने गरी दफा ९ बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र निलम्बन समेत गर्न सक्नेछ ।

(८) उपदफा (१) र (२) मा लेखिएको कसुरको उद्योग वा दुरुत्साहन गर्नेलाई मुख्य कसुरदारलाई हुने सजायको आधा सजाय हुनेछ ।

(९) अन्तःशुल्क अधिकृतले ^{८३}उपदफा (२) मा उल्लिखित सजायका अतिरिक्त दफा ९ बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र छ महिनासम्म निलम्बन गर्न वा दफा १० बमोजिम इजाजतपत्र रद्द गरी त्यस्तो उद्योग वा प्रतिष्ठान दर्ता खारेज गर्न सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउन सक्नेछ ।

१७. सम्पत्ति रोक्का तथा लिलाम बिक्री गर्ने : (१) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतले कुनै व्यक्तिको सम्पत्ति जफत गर्नुपर्ने मनासिव माफिकको कारण पर्न आएमा त्यस्तो सम्पत्ति अन्य कुनै व्यक्तिलाई हक हस्तान्तरण वा स्वामित्व परिवर्तन हुन नसक्ने गरी रोक्का राख्न सक्नेछ ।

(२) यसरी रोक्का रहेको सम्पत्ति सड्ने, विग्रने, नष्ट हुने वा त्यसको मूल्य घट्ने देखिएमा अन्तःशुल्क अधिकृतले त्यस्तो वस्तु तुरुन्त लिलाम बिक्री गरी आएको रकमको आम्दानी बाँध्नु पर्नेछ । रोक्का रहेको सम्पत्ति पछि सम्बन्धित व्यक्तिले फिर्ता पाउने ठहरिएमा लिलाम बिक्रीबाट प्राप्त भएको रकम मात्र निजलाई फिर्ता दिइनेछ । सम्बन्धित व्यक्तिले वस्तु नै फिर्ता पाउँ भनी दाबी गर्न पाउने छैन ।

^{८४}(३) जफत गरिएका वस्तुहरू परीक्षण गर्दा उपयोग गर्न मिल्ने देखिएमा लिलाम बिक्री गरी आएको रकम राजस्व दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

तर परीक्षणबाट त्यस्ता वस्तुहरू उपयोग गर्न नमिल्ने भएमा विभागले तोके बमोजिम नष्ट गर्नु पर्नेछ ।

^{८५}१७क. किस्ताबन्दीमा तिर्ने व्यवस्था: कुनै करदाताले बक्यौता अन्तःशुल्क किस्ताबन्दीमा बुझाउन पाऊँ भनी लिखित अनुरोध गरेमा एक वर्षको लागि किस्ताबन्दीमा बुझाउने गरी अनुमति प्रदान गर्न सकिनेछ ।

१८. अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुने : (१) यस ऐनको प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क अधिकृतलाई सम्बन्धित व्यक्तिलाई भिकाउने, बयान गराउने, प्रमाण बुझ्ने र लिखतहरू पेश गर्न लगाउने, थुनामा राख्ने वा जमानीमा छोड्ने सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिम अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ ।

(२) यस ऐन बमोजिम कारवाही गर्दा अन्तःशुल्क अधिकृतले संक्षिप्त कार्यविधि ऐन, २०२८ बमोजिमको कार्यविधि अपनाउनु पर्नेछ ।

८६१९. प्रशासकीय पुनरावलोकन तथा पुनरावेदन सम्बन्धी व्यवस्था : (१) अन्तःशुल्क अधिकृतले अन्तःशुल्क निर्धारण तथा असुलीका सम्बन्धमा गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा त्यस्तो सूचना पाएको मितिले तीस दिनभित्र प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशक समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

तर दफा १६ को उपदफा (१), (२), (३) र (४) बमोजिमको कसुरमा अन्तःशुल्क अधिकृतले कैद गर्ने गरी गरेको निर्णय उपर पैतीस दिनभित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिने म्याद गुज्रिन गएमा त्यस्तो म्याद गुज्रेको मितिले सात दिनभित्र म्याद गुज्रिन गएको कारण खोली म्याद थपको लागि महानिर्देशक समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निवेदनमा उल्लिखित कारण मनासिब देखिएमा महानिर्देशकले म्याद गुज्रेको मितिबाट तीस दिनको म्याद थप गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम परेको निवेदन उपर छानबिन गर्दा निवेदकको जिकिर मनासिब देखिन आएमा स्पष्ट कारण खोली पर्चा खडा गरी महानिर्देशकले कर निर्धारण आदेश बदर गरी पुनः कर निर्धारण गर्न सम्बन्धित अन्तःशुल्क अधिकृत वा अन्य कुनै अधिकृतलाई आदेश दिन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेको मितिले साठी दिनभित्र त्यस्तो निवेदन उपर महानिर्देशकले निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिने व्यक्तिले निर्धारित अन्तःशुल्क रकममध्ये विवाद रहित अन्तःशुल्क र जरिवानाको सम्पूर्ण रकम तथा विवादित अन्तःशुल्क र जरिवाना रकमको ^{८७}एक चौथाई रकम दाखिल गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (४) बमोजिमको म्यादभित्र महानिर्देशकले निर्णय नगरेमा निर्धारित म्याद नाघेपछि वा गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा त्यस्तो निर्णयको सूचना पाएको मितिले पैतीस दिनभित्र सम्बन्धित व्यक्तिले राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

(७) यस दफा बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन वा पुनरावेदन दिने व्यक्तिले सोको एक प्रति पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ ।

(८) उपदफा (१) बमोजिम पुनरावलोकनको निवेदन वा पुनरावेदन दिएको कारणबाट दफा १६ को उपदफा (१) मा उल्लिखित निर्णयको कार्यान्वयनमा असर परेको मानिने छैन ।

२०. अधिकार प्रत्यायोजन नहुने : दफा १५ र १६ बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतलाई प्राप्त अधिकार प्रत्यायोजन हुन सक्ने छैन ।
२१. जफत गर्ने कारवाही स्थगित रहने अवस्था : यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियमहरू बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतबाट कुनै व्यक्तिको सम्पत्ति जफत गर्ने गरी निर्णय भई सो निर्णय उपर पुनरावेदन परेकोमा पुनरावेदन हेर्ने अधिकारीले पुनरावेदनको कारवाही किनारा नगरेसम्म सो सम्पत्ति जफत गर्ने कारवाही स्थगित राख्ने आदेश अन्तःशुल्क अधिकृतलाई दिन सक्नेछ ।
तर दफा १७ को उपदफा (२) को अवस्थामा यो दफाको व्यवस्था लागू हुने छैन ।
२२. बाँकी रकम सरकारी बाँकी सरह असुल गर्ने : यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कुनै व्यक्तिले नेपाल सरकारलाई तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकम नतिरी नबुझाई बाँकी रहेकोमा त्यस्तो रकम निजबाट अन्तःशुल्क अधिकृतले सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्नेछ ।
- ५५२२क. अन्तःशुल्क सरह मानिने : यस ऐन बमोजिम लाग्ने दस्तुर, विलम्ब शुल्क वा जरिवाना यस ऐन बमोजिम लाग्ने अन्तःशुल्क सरह मानिनेछ ।
५९२३. विभाग जिम्मेवार हुने : यस ऐनको कार्यान्वयन तथा प्रशासन गर्ने कामको लागि विभाग जिम्मेवार हुनेछ ।
- ९०२३क. पूर्वादेश : (१) कुनै व्यक्तिले यो ऐन लागू हुने अवस्थाबारे द्विविधा निराकरणका लागि विभाग समक्ष लिखित निवेदन दिएमा विभागले सो व्यक्तिलाई लिखित रूपमा सूचित गरी पूर्वादेशद्वारा धारणा जारी गर्न सक्नेछ ।
(२) यस्तो पूर्वादेश माग भएको विषयमा जारी भएको मिति पश्चातका प्रबन्ध तथा निवेदनमा उल्लेख भएका विषयमा मात्र लागू हुनेछ ।
(३) अदालतमा विचाराधिन रहेका विषय र अदालतबाट व्याख्या भई आदेश भएका विषयमा पूर्वादेशको निवेदन परी जारी भएमा त्यस्तो पूर्वादेश स्वतः निष्कृत भएको मानिनेछ ।
९१२४. अन्तःशुल्क सम्बन्धी व्यवस्था यसै ऐन बमोजिम हुने : प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आर्थिक ऐनले यस ऐनमा संशोधन गरी अन्तःशुल्क लगाउने, निर्धारण गर्ने, बढाउने, घटाउने, छुट दिने वा मिनाहा दिने सम्बन्धी व्यवस्था गरेकोमा बाहेक अन्य कुनै पनि ऐनले यस ऐन बमोजिमका अन्तःशुल्कका व्यवस्थाहरूमा कुनै पनि संशोधन, परिवर्तन गर्न वा अन्तःशुल्क सम्बन्धी अन्य व्यवस्थाहरू गर्न सक्ने छैन ।

२५. नियम बनाउने अधिकार : यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।
- ९२२५क. निर्देशिका बनाउन सक्ने : यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही विभागले आवश्यक निर्देशिका बनाउन सक्नेछ ।
२६. खारेजी र बचाउ : (१) अन्तःशुल्क ऐन, २०१५ खारेज गरिएको छ ।
(२) अन्तःशुल्क ऐन, २०१५ अन्तर्गत भए गरेका सम्पूर्ण काम कारवाहीहरू यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिने छन् ।

*** अनुसूची**
(दफा ३ सँग सम्बन्धित)
अन्तःशुल्क दरबन्दी
(आर्थिक ऐन, २०७७/२०७८ को लागि)

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तु वा सेवाको विवरण	अन्तःशुल्क दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक मोल प्रतिशतमा
०२.०१		चौपाया (बोभाइन जातिको) ताजा वा चिसो पारेको (फ्रेस वा चिल्ड) मासु।	
	०२०१.१०.००	-सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०१.२०.००	-हाडसहितको अन्य टुक्राहरू	५
	०२०१.३०.००	-हाड नभएको	५
०२.०२		चौपाया (बोभाइन जातिको) हिमीकृत (फ्रोजन) मासु।	
	०२०२.१०.००	-सिङ्गो र आधा शरीर (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०२.२०.००	-हाडसहितको अन्य टुक्राहरू	५
	०२०२.३०.००	-हाड नभएको	५
०२.०३		सुँगुरको मासु ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत (फ्रेस, चिल्ड वा फ्रोजन)।	
		-ताजा वा चिसो पारेको :	
	०२०३.११.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफ करकास)	५

* आर्थिक ऐन, २०७७ द्वारा संशोधित ।

	०२०३.१२.००	--हाडसहितको अगाडि र पछाडिका साँप्राहरु र साँप्राबाट काटिएका अन्य टुक्राहरु	५
	०२०३.१९.००	--अन्य	५
		-हिमीकृत (फ्रोजन) :	
	०२०३.२१.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०३.२२.००	--हाडसहितको अगाडि र पछाडिका साँप्राहरु र साँप्राबाट काटिएका अन्य टुक्राहरु	५
	०२०३.२९.००	--अन्य	५
०२.०४		भेडा वा खसी बोकाको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु।	
	०२०४.१०.००	-भेडा (पाठो) को ताजा वा चिसो पारेको सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
		-भेडाको ताजा वा चिसो अन्य मासु:	
	०२०४.२१.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०४.२२.००	--हाडसहितको अन्य टुक्रा	५
	०२०४.२३.००	--हाड नभएको	५
	०२०४.३०.००	-भेडा (पाठो) को हिमीकृत (फ्रोजन) सिङ्गो र आधा शरीरहरु (करकास र हाफ करकास)	५
		-हिमीकृत (फ्रोजन) गरिएका भेडाका अन्य मासु:	

	०२०४.४१.००	--सिङ्गो र आधा शरीरहरू (करकास र हाफ करकास)	५
	०२०४.४२.००	--हाडसहितको अन्य टुक्राहरू	५
	०२०४.४३.००	--हाड नभएको	५
	०२०४.५०.००	-खसी बोकाको मासु	५
०२०५	०२०५.००.००	घोडा, गधा, खच्चर र हिनिजहरूको ताजा, चिसो, वा हिमीकृत (फ्रोजन) मासु।	५
०२.०६		चौपाया जीवजन्तु, (बोभाइन), सुँगुर, भेडा, खसी बाखा, घोडा, गधा, खच्चर वा हिनिजहरूको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत (फ्रोजन) खान हुने कमसल मासु (इडिबुल अफल)।	
	०२०६.१०.००	-चौपाया (बोभाइन) जीवजन्तुको ताजा र चिसो	५
		-चौपाया जीवजन्तु (बोभाइन) को हिमीकृत (फ्रोजन):	
	०२०६.२१.००	--जीब्रो	५
	०२०६.२२.००	--कलेजो	५
	०२०६.२९.००	--अन्य	५
	०२०६.३०.००	-सुँगुरको ताजा र चिसो पारेको	५
		-सुँगुरको हिमीकृत (फ्रोजन):	
	०२०६.४१.००	--कलेजो	५
	०२०६.४९.००	--अन्य	५
	०२०६.८०.००	-अन्य ताजा वा चिसो पारेको	५

	०२०६.९०.००	-अन्य हिमीकृत (फ्रोजन)	५
०२.०७		सङ्केत ०१.०५ को कुखुराको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु र खान हुने अफल।	
		-ग्यालुस डोमेष्टिकस जातका चराहरु (फाउल) को:	
	०२०७.११.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिसो पारिएका (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.१२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजन)	५
	०२०७.१३.००	--ताजा वा चिस्याइएका (फ्रेस वा चिल्ड) टुक्रा र अवशेष (कट्स एण्ड ओफाल)	५
	०२०७.१४.००	--हिमीकृत (फ्रोजन) टुक्रा र अवशेष (ओफाल)	५
		-टर्कीहरुको :	
	०२०७.२४.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.२५.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजन)	५
	०२०७.२६.००	--ताजा वा चिस्याइएका टुक्रा र अवशेष (कट्स एण्ड ओफाल)	५
	०२०७.२७.००	--हिमीकृत (फ्रोजन) टुक्रा र अवशेष (कट्स एण्ड ओफाल)	५
		-हाँस (डक) हरुको:	
	०२०७.४१.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५

	०२०७.४२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजन)	५
	०२०७.४३.००	--ताजा वा चिस्याइएका बोसोयुक्त कलेजो (फ्याटी लिभर) हरु	५
	०२०७.४४.००	--अन्य, ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.४५.००	--अन्य, हिमीकृत (फ्रोजन)	५
		-हाँस (गीज) हरुको:	
	०२०७.५१.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.५२.००	--टुक्रा नपारिएको सिङ्गो), हिमीकृत फ्रोजन)	५
	०२०७.५३.००	--ताजा वा चिस्याइएका बोसोयुक्त कलेजो (फ्याटी लिभर) हरु	५
	०२०७.५४.००	--अन्य, ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)	५
	०२०७.५५.००	--अन्य, हिमीकृत (फ्रोजन)	५
	०२०७.६०.००	-गिनी जातका चराहरुको	५
०२.०८		ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत अन्य मासु र खान हुने अफल मासु।	
	०२०८.१०.००	-खरायोको	५
	०२०८.३०.००	-प्रधान स्तनी (नर बानर) हरु (प्राइमेट) को	५

	०२०८.४०.००	-तिमिङ्गल (हेल) हरू, सौस वा गुँज डल्फिन हरू र शिंशुक (परपस) हरू (तिमिगण श्रेणीका स्तनपायीहरू) को; समुद्रीगाई (मैनेटी) र हस्तिमकर (डुगङ्ग) हरू, जलीय स्तनधारी (सिरेनिया) श्रेणीका स्तनपायीहरूको; सिलहरू, सी लायनहरू र बालरसहरू (पाइनिपेडिया उपश्रेणीका स्तनपायीहरू) को	५
	०२०८.५०.००	-सरीसृपहरू (सर्प र कछुवा समेत) को	५
	०२०८.६०.००	-ऊँट र अन्य ऊँट जातीय जन्तुहरू (क्यामेलिडाई) को	५
	०२०८.९०.००	-अन्य	५
०२.०९		नखारिएको वा अन्य प्रकारले निस्सारण नगरिएको, ताजा, चिस्याइएको, हिमीकृत, लवणित, नून पानीमा डुबाएको, सुकाएको वा धूमित मासु नभएको सुँगुरको बोसो (पिग फ्याट) र कुखुराको बोसो (पौल्ट्री फ्याट)।	
	०२०९.१०.००	-सुँगुर (पिग) हरूको	५
	०२०९.९०.००	-अन्य	५
०२.१०		मासु र खान हुने अफल मासु (नून हालेको, नून पानीमा डुबाएको, सुकाएको वा धूमित (स्मोक्ड) र खान हुने (इडिबुल) धूलो मासु (फ्लोअर्स एण्ड मिल्स) समेत।	
		-सुँगुरको मासु :	

	०२१०.११.००	--हाडसहितका अगाडि र पछाडिका साँप्राहरु र साँप्राबाट काटिएका अन्य टुक्राहरु	५
	०२१०.१२.००	--भूँडी र भूँडीका टुक्राहरु	५
	०२१०.१९.००	--अन्य	५
	०२१०.२०.००	-चौपाया (बोभाइन) को मासु	५
		-अन्य, मासु वा मांसावशेष (अफल) का खान हुने धूलो र पीठोसमेत :	
	०२१०.९१.००	--प्रधान स्तनी (नर बानर) (प्राइमेट) को	५
	०२१०.९२.००	--तिमिङ्गल (हेल) हरु, सोंस वा गुँज (डल्फिन) हरु, तथा शिंशुक (परपस) हरु (तिमिगण सिटसिया) श्रेणीका स्तनपायीहरु) को; समुद्रीगाई (मैनेटी) तथा हस्तिमकर (डुगङ्ग) हरु, जलीय स्तनधारी (सिरेनिया) श्रेणीका स्तनपायीहरुको; सिलहरु, सी लायनहरु र बालरसहरु (पाइनिपेडिया उपश्रेणीका स्तनपायीहरु) को	५
	०२१०.९३.००	--सरीसृप (सर्प र कछुवा समेत) को	५
	०२१०.९९.००	--अन्य	५
०३.०४		ताजा, चिसो पारेको र हिमीकृत माछाको फिलेट र अरु माछा, मसिनो पारी टुक्राएको र नटुक्राएको समेत।	

		-तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफथाल्मिचिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लावेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेडहरू (चात्रा जातहरू) का ताजा र चिस्याइएका फिलेटहरू :	
	०३०४.३१.००	--तिलापियाहरू (ओरेओक्रोमिस जातहरू) का	५
	०३०४.३२.००	--क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू) का	५
	०३०४.३३.००	--नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) का	५
	०३०४.३९.००	--अन्य	५
		-अन्य माछाका ताजा वा चिसो पारेको फिलेटहरू :	

०३०४.४१.००	--प्यासिफिक साल्मोन (अङ्कोरिङ्कस नेर्का, अङ्कोरिङ्कस गोर्बुसा, अङ्कोरिङ्कस केटा, अङ्कोरिङ्कस शावित्वा, अङ्कोरिङ्कस किसुच, अङ्कोरिङ्कस मासोउ तथा अङ्कोरिङ्कस रोडुरस), एटलान्टिक साल्मोन (साल्मो सालार) र ड्यान्युव साल्मोन (हूचो हुचो) का	५
०३०४.४२.००	--ट्राउट साल्मो ट्राटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाइ, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर) का	५
०३०४.४३.००	--च्याप्टो माछा (फ्लाट फिस) (ल्युरोनेक्टिडाइ, बोथिडाइ, साइनो ग्लोसीडाइ, सोलेइडाइ, स्कोपथाल्मिडाइ तथा सिथारीडाइ) का	५
०३०४.४४.००	--ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, युक्लिच्छाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुसिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछाका	५
०३०४.४५.००	--सोर्डफिस (जिफियाज ग्ल्याडिअस) का	५
०३०४.४६.००	--टुथफिस (डिसोस्टिकस जातहरू) का	५
०३०४.४७.००	---डगफिस र अन्य सार्कहरू	५
०३०४.४८.००	--रेइहरू र स्केटहरू (राजिडाइ)	५
०३०४.४९.००	--अन्य	५
	-अन्य, ताजा वा चिसो पारेको :	

0308.51.00	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफथाल्मिचिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेडहरू (चान्ना जातहरू) :	५
0308.52.00	--साल्मोनीडाइका	५
0308.53.00	--ब्रेग्मासिरोटाइडाइ, क्लिचथाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछाका	५
0308.54.00	--सोर्डफिस (जिफियाज ग्ल्याडिअस) का	५
0308.55.00	--टुथफिस (डिसोस्टिकस जातहरू) का	५
0308.56.00	--डगफिस र अन्य सार्कहरू	५
0308.57.00	--रेइहरू र स्केटहरू (राजिडाइ)	५
0308.59.00	--अन्य	५

		-तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गसिसअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिसअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफथाल्मिचिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिसअस), क्याट्ला क्याट्ला, लावेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेडहरू (चान्ना जातहरू) का हिमीकृत फिलेटहरू :	
	०३०४.६१.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू) का	५
	०३०४.६२.००	--क्याटफिस (प्याङ्गसिसअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू) का	५
	०३०४.६३.००	--नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) का	५
	०३०४.६९.००	--अन्य	५
		-ब्रेगमासिरोटाइडाइ, युक्लिच्छाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुसिसडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछाका हिमीकृत फिलेटहरू :	
	०३०४.७१.००	--कड (ग्याडुस मरहुआ, ग्याडुस ओग्याक, ग्याडुस म्याक्रोसिफालस) का	५

	०३०४.७२.००	--ह्याडुक (मेलानोग्रामस एग्लेफिनस) का	५
	०३०४.७३.००	--कोलफिस (पोलाकिअस भिरेन्स) का	५
	०३०४.७४.००	--हेक (मर्लुसिअस जातहरु, यूरोफिसिस जातहरु) का	५
	०३०४.७५.००	--अलास्का पोलाक (थिरेग्रा काल्कोग्रामा) का	५
	०३०४.७९.००	--अन्य	५
		-अन्य माछाका हिमीकृत फिलेटहरु:	
	०३०४.८१.००	--प्यासिफिक साल्मोन (अङ्गोरिङ्कस नेर्का, अङ्गोरिङ्कस गोर्बुसा, अङ्गोरिङ्कस केटा, अङ्गोरिङ्कस शावित्चा, अङ्गोरिङ्कस किसुच, अङ्गोरिङ्कस मासोउ तथा अङ्गोरिङ्कस रोडुरस), एटलान्टिक साल्मोन (साल्मो सालार) र ड्यान्युब साल्मोन (हूचो हुचो) का	५
	०३०४.८२.००	--ट्राउट (साल्मो ट्रुटा, अङ्गोरिङ्कस माइकिस, अङ्गोरिङ्कस क्लार्की, अङ्गोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्गोरिङ्कस गिलाइ, अङ्गोरिङ्कस अपाचे र अङ्गोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर) का	५
	०३०४.८३.००	--च्याप्टो माछा (फलाट फिस) (ल्यूरोनेक्टिडाइ, बोथिडाइ, साइनो ग्लोसीडाइ, सोलेइडाइ, स्कोप-थाल्मिडाइ तथा सिथारीडाइ) का	५
	०३०४.८४.००	--सोर्डफिस (जिफियाज ग्ल्याडिअस) का	५
	०३०४.८५.००	--टुथफिस डिसोस्टिकस जातहरु) का	५

	०३०४.८६.००	--हेरिड (क्लुपिया हेरेडस, क्लुपिया पलासी) का	५
	०३०४.८७.००	--टुनाहरु (थुनुस जातका) स्किप ज्याक वा स्ट्रीप-वेलिड वोनितो (युथिनस (कासुवनस) पेलामिस) का	५
	०३०४.८८.००	--डगफिस, अन्य सार्कहरु, रेडहरु र स्केटहरु (राजिडाइ)	५
	०३०४.८९.००	--अन्य	५
		-अन्य हिमीकृत:	
	०३०४.९१.००	--सोर्डफिस (जिफियाज ग्ल्याडिअस)	५
	०३०४.९२.००	--टुथफिस (डिसोस्टिकस एसपीपी)	५
	०३०४.९३.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरु), क्याटफिस (प्याङ्गसिअस जातहरु, सिलुरस जातहरु, क्लारिअस जातहरु, इक्तालुरस जातहरु), कार्प (साइप्रिनस जातहरु, क्यारासिअस जातहरु, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोपथाल्मिचिस जातहरु, सिर्हिनस जातहरु, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लावेओ जातहरु, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरु), इलहरु (एडुइला जातहरु), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेडहरु (चान्ना जातहरु)	५
	०३०४.९४.००	--अलास्का पोलाक (थिरेग्रा काल्कोग्रामा) का	५

	०३०४.९५.००	--अलास्का पोलाक (थिरेग्रा काल्कोग्रामा) वाहेक, ब्रेगमासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुस्सिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछाका	५
	०३०४.९६.००	--डगफिस र अन्य सार्कहरू	५
	०३०४.९७.००	--रेइहरू र स्केटहरू (राजिडाइ)	५
	०३०४.९९.००	--अन्य	५
०३.०५		सुकाएको, नुनिलो पारेको वा नून पानीमा हालेको, माछा; धूमित पारेको, धूमित गर्नु अघि वा धूमित गर्दा पाकेको वा नपाकेको; माछाको खान हुने धूलो, पिठो र प्यालेट	
	०३०५.१०.००	-माछाको खान हुने धूलो, पिठो र प्यालेट	५
	०३०५.२०.००	-सुकाएको, धूमित पारेको, नुनिलो पारेको वा नून पानीमा हालेको माछाको कलेजो, फुल र प्रजननग्रन्थी	५
		-सुकाएको, नुनिलो पारेको वा नून पानीमा हालेको तर धूमित नगरेका माछाको फिलेटहरू:	

०३०५.३१.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्तालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफथाल्मिचिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लावेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेडहरू (चान्ना जातहरू)	५
०३०५.३२.००	--ब्रेगमासिरोटाइडाइ, युक्लिच्छाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुसिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछाका	५
०३०५.३९.००	--अन्य	५
	माछाको खानयोग्य कमसल मासु बाहेक, धूमित माछा, फिलेटहरू समेत:	
०३०५.४१.००	--प्यासिफिक सालमोन (अङ्गोरिङ्कस नेर्का, अङ्गोरिङ्कस गोर्बुशा, अङ्गोरिङ्कस केटा, अङ्गोरिङ्कस श्वित्शा, अङ्गोरिङ्कस किसुच, अङ्गोरिङ्कस मसोउ र अङ्गोरिङ्कस रोडुरस), एटलाण्टिक सालमोन (साल्मो सालार) र डान्यूव सालमोन (हूचो हुचो)।	५
०३०५.४२.००	--हेरिड्स (हिलसा)	५

०३०५.४३.००	--ट्राउट (साल्मो ट्रेटा, अङ्गोरिङ्कस माइकिस, अङ्गोरिङ्कस क्लार्की, अङ्गोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्गोरिङ्कस गिलाइ, अङ्गोरिङ्कस अपाचे र अङ्गोरिङ्कस क्राइसोगेष्टर) को	५
०३०५.४४.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिस जातहरू, इक्तालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारसिस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफथाल्मिचिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिस), क्याट्ला क्याट्ला, लाबेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेडहरू (चान्ना जातहरू)	५
०३०५.४९.००	--अन्य	५
	-माछाको खानयोग्य कमसल मासु बाहेक, सुकाएको माछा, नून हालेको वा नहालेको तर धूमित नगरेको:	
०३०५.५१.००	--कड्	५

	०३०५.५२.००	<p>--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफथाल्मिचिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस), क्याट्ला क्याट्ला, लावेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेडहरू (चान्ना जातहरू)</p>	५
	०३०५.५३.००	<p>--ब्रेगमासिरोटाइडाइ, युक्लिच्छाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुसिसडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछा, कड (ग्याडस मोरुवा, ग्याडस ओगाक, ग्याडस म्याक्रोसेफालस) बाहेक:</p>	५

०३०५.५४.००	पल्लासी), एङ्कोभिज (इन्प्राउलिस जातहरू), सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरू), सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), ब्रिसलिन वा स्प्राटहरू (स्प्राटस स्प्राटस), म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस), इन्डियन म्याकरेलहरू, (रस्ट्रेलिगर जातहरू), सिरफिसहरू (स्कोमबेरोमोरस जातहरू), ज्याक तथा हर्ष म्याकरेल (ट्राचुरस जातहरू), ज्याकहरू, क्रेभेलहरू (क्यारान्क्स जातहरू), कोबिया (रासिसेन्ट्रोन क्यानाडम), सिल्भर पम्फ्रेस्ट (पम्पस जातहरू), प्यासिफिक साउरी (कोलोलाबिस साइरा), स्काड्स (डिक्याप्टेरस जातहरू), क्यापेलिन (मालोटस् विलोसस्), सोर्डिफिस (सिफियास ग्लाडिअस), कावाकावा (युथाइनस एफिनिस), बोनिहोहरू (सार्डा जातहरू), मार्लिनहरू, सेइलफिसहरू, स्पेरफिस (इस्टोपेरिडाइ)	५
०३०५.५९.००	--अन्य	५
	-माछाको खानयोग्य कमसल मासु बाहेक, नून हालेको तर नसुकाइएको वा धूमित नगरेको र नूनपानीमा राखेको माछा :	
०३०५.६१.००	--हेरिड्स (हिलसा)	५
०३०५.६२.००	--कड्	५
०३०५.६३.००	--एन्कोभिज	५

०३०५.६४.००	--तिलापिया (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफथाल्मिचिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिस), क्याट्ला क्याट्ला, लावेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), इलहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेडहरू (चान्ना जातहरू)	५
०३०५.६९.००	--अन्य	५
	-माछाको पखेटा, टाउकाहरू, पुच्छरहरू, भुँडीहरू र माछाको अन्य खानयोग्य कमसल मासु:	
०३०५.७१.००	--सार्कका पखेटाहरू	५
०३०५.७२.००	--माछाको टाउका, पुच्छर र भुँडीहरू	५
०३०५.७९.००	--अन्य	५

०३.०६		खबटाभिन्न भएको वा नभएको जीवित, ताजा, चिसो पारेको, हिमीकृत, सुकेको, नूनिलो गरेको वा नून पानीमा हालेको कुरष्टासियन; खबटाभिन्न भएको वा नभएको, धूमित गर्ने प्रक्रियामा वा धूमित गर्नुअघि पकाएको वा नपकाएको धूमित कुरष्टासियन; खबटाभिन्न भएको पानीमा उमालेर वा बफाएर पकाएको, चिसो, हिमीकृत, सुख्खा र नूनिलो पारिएको वा नपारिएको, नून पानीमा हालेको वा नहालेको कुरष्टासियनहरू; कुरष्टासियनहरूको मानवीय उपभोगका लागि उपयुक्त खान हुने धूलो, पिठो र गुटिका (पेलेट) हरू।	
		-हिमीकृत (फ्रोजन):	
	०३०६.११.००	--रक लब्टार र अन्य सामुन्द्रिक माछा (क्रौफिस)	५
	०३०६.१२.००	--लब्टार	५
	०३०६.१४.००	--क्रयाब्स (गँगटो)	५
	०३०६.१५.००	--नर्वे लब्टारहरू (नेफ्रोप्स नर्वेजिकस)	५
	०३०६.१६.००	--चिसो पानीका स्निम्पहरू र प्राउनहरू (पाण्डालस जातहरू, क्राङ्गन क्राङ्गन)	५
	०३०६.१७.००	--अन्य स्निम्पहरू र प्राउनहरू	५
	०३०६.१९.००	--अन्य, कुरष्टासियन्सको खान हुने पिठो, धूलो र प्यालेटसमेत	५
		-जीवित, ताजा वा चिस्याइएका :	

	०३०६.३१.००	--रक लोबस्टर र अन्य सामुन्द्री क्रफिस (पालिनुरस जातहरू, पानुलिरस जातहरू, जसस् जातहरू)	५
	०३०६.३२.००	--लोबस्टरहरू (होमारस जातहरू)	५
	०३०६.३३.००	--गँगटाहरू	५
	०३०६.३४.००	--नर्वे लोबस्टर (नेफ्रोप्स नर्वेजिकस)	५
	०३०६.३५.००	--चीसो पानीका स्त्रिम्पहरू र प्राउनहरू (पन्डालस जातहरू, क्रान्गोन क्रान्गोन)	५
	०३०६.३६.००	--अन्य स्त्रिम्पहरू र प्राउनहरू	५
	०३०६.३९.००	--अन्य, क्रुस्टासियनका मानव उपभोग्य धूलो, मैदा र गुटिका (पेलेट) हरू समेत	५
		-अन्य :	
	०३०६.९१.००	--रक लोबस्टर र अन्य सामुन्द्री क्रफिस (पालिनुरस जातहरू, पानुलिरस जातहरू, जसस् जातहरू)	५
	०३०६.९२.००	--लोबस्टरहरू (होमारस जातहरू)	५
	०३०६.९३.००	--गँगटाहरू	५
	०३०६.९४.००	--नर्वे लोबस्टर (नेफ्रोप्स नर्वेजिकस)	५
	०३०६.९५.००	--स्त्रिम्पहरू र प्राउनहरू	५
	०३०६.९९.००	--अन्य, क्रुस्टासियनका मानव उपभोग्य धूलो, मैदा र गुटिका (पेलेट) हरू समेत	५

०३.०७		खबटाभिन्न भएको वा नभएको, जीवित, ताजा, चिसो पारिएको, हिमीकृत, सुकाएको, नुनिलो पारिएको वा नून पानी हालेको मोलस्कहरु; खबटाभिन्न भएको वा नभएको, धूमित गर्ने क्रममा वा गर्नु अघि पकाएको वा नपकाएको धूमित मोलस्कहरु; मोलस्कहरुका मानवीय उपभोगका लागि उपयुक्त खान हुने पीठो, धूलो र गुटिका (पेलेट) हरु।	
		-सीपी (ओइस्टर) हरु :	
	०३०७.११.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारिएको	५
	०३०७.१२.००	--हिमीकृत	५
	०३०७.१९.००	--अन्य	५
		-पेक्टेन, क्लामिस वा प्लाकोपेक्टेन जातीहरुको स्क्यालोप (एक किसीमको सीपी), क्वीन स्क्यालोप (रानी स्क्यालोप) समेत :	
	०३०७.२१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	५
	०३०७.२२.००	--हिमीकृत	५
	०३०७.२९.००	--अन्य	५
		-शम्बुक (मुसेल्स) :	
	०३०७.३१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	५
	०३०७.३२.००	--हिमीकृत	५
	०३०७.३९.००	--अन्य	५
		-कटल फिस र स्क्वड	

	०३०७.४२.००	--जीवित, ताजा र चिस्याइएको	५
	०३०७.४३.००	--हिमीकृत	५
	०३०७.४९.००	--अन्य	५
		-अक्टोपस (अष्टभुजी जल जन्तु) :	
	०३०७.५१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	५
	०३०७.५२.००	--हिमीकृत	५
	०३०७.५९.००	--अन्य	५
	०३०७.६०.००	-सामुद्रिक चिप्लेकीरा बाहेकका अन्य चिप्लेकीराहरु	५
		-क्लामहरु, काकलहरु र आर्क सेलहरु (आर्सिडाइ, आर्कटिसिडाइ, कार्डिडाइ, डोनासिडाइ, हिटेलीडाइ, म्याक्ट्रिडाइ, मेसोडेसम्याटिडाइ, माइडाइ, सेमिलिडाइ, सोल्कर्टिडाइ, सोलेनिडाइ, ट्रिडाकिनडाइ, र वेनेरिडाइ परिवारहरु) :	
	०३०७.७१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	५
	०३०७.७२.००	--हिमीकृत	५
	०३०७.७९.००	--अन्य	५
		-एब्यालोन (हालिओटिस जातहरु) र स्ट्रोम्बोइड कोन्च (स्ट्रोम्बस जातहरु) :	
	०३०७.८१.००	--जीवित, ताजा वा चिस्याइएको एब्यालोन (हालिओटिस जातहरु)	५
	०३०७.८२.००	--जीवित, ताजा वा चिस्याइएको स्ट्रोम्बोइड कोन्च (स्ट्रोम्बस जातहरु)	५
	०३०७.८३.००	--हिमीकृत एब्यालोन (हालिओटिस जातहरु)	५

	०३०७.८४.००	--हिमीकृत स्ट्रोम्बोइड कोन्च (स्ट्रोम्बस जातहरू)	५
	०३०७.८७.००	--अन्य एब्यालोन (हालिओटिस जातहरू)	५
	०३०७.८८.००	--अन्य स्ट्रोम्बोइड कोन्च (स्ट्रोम्बस जातहरू)	५
		-अन्य, मानवीय उपभोगका लागि उपयुक्त खान हुने पीठो, धूलो र प्यालेट समेत :	
	०३०७.९१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	५
	०३०७.९२.००	--हिमीकृत	५
	०३०७.९९.००	--अन्य	५
०३.०८		ऋष्टासियन र मोलस्कहरू बाहेकका, जीवित, ताजा, चिस्याएका, हिमीकृत, सुकाइएका, नूनिलो पारिएका वा नूनिलो पानीमा राखिएका ढाडमा हाड नहुने जलचरहरू; धूमित गर्ने क्रममा वा धूमित गर्नु अघि पकाइएका वा नपकाइएका ऋष्टासियन र मोलस्कहरू बाहेकका ढाडमा हाड नहुने धूमित जलचरहरू; ऋष्टासियन र मोलस्कहरू बाहेकका ढाडमा हाड नहुने जलचरका मानवीय उपभोगका लागि उपयुक्त पीठो, मैदा र गुटिका (पेलेट) हरू।	
		-समुद्री-क्युकम्बरहरू (स्टिकोपस जापोनिकस, होलोथुरिओइडिया) :	
	०३०८.११.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	५
	०३०८.१२.००	--हिमीकृत	५

	०३०८.१९.००	--अन्य	५
		-समुद्री अर्चिनहरू (स्ट्रोडगिलोसेन्ट्रोस जातहरू, प्यारासेन्ट्रोस लिभिडस, लोजेचिनस अल्बस, इचिनस एस्कुलेन्टस) :	
	०३०८.२१.००	--जीवित, ताजा वा चिसो पारेको	५
	०३०८.२२.००	--हिमीकृत	५
	०३०८.२९.००	--अन्य	५
	०३०८.३०.००	-जेलीफिस (रोपिलेमा जातहरू)	५
	०३०८.९०.००	-अन्य	५
०८.०१		नरिवल, ब्राजिलनट, काजु, ताजा वा सुकेको, खबटा फुटाएको वा नफुटाएको, बोक्रा ताछेको वा नताछेको।	
		-नरिवल:	
	०८०१.११.००	--सुकेको	५
०८.०२		अन्य काष्ठफलहरू, ताजा वा सुकाएको, खबटा फुटाएको वा नफुटाएको, बोक्रा ताछेको वा नताछेको।	
		--बदाम (अलमण्ड)	
	०८०२००.११.	--खबटा सहित	५
	०८०२००.१२.	--खबटा फुटाएको	५
		-ह्याजेलनट वा फिलवर्ट :	
	०८०२.२१.००	--खबटा सहित	५
	०८०२.२२.००	--खबटा फुटाएको	५
		-ओखर (वालनट) :	

	०८०२.३१.००	--खबटा सहित	५
	०८०२.३२.००	--खबटा फुटाएको	५
		-कटुस (चेस्टनट) हरु (कास्तानिया जातहरु):	
	०८०२.४१.००	--खबटा सहित	५
	०८०२.४२.००	--खबटा फुटाएको	५
		-पिस्ता (पिष्टासियो) हरु:	
	०८०२.५१.००	--खबटा सहित	५
	०८०२.५२.००	--खबटा फुटाएको	५
		-म्याकाडामिया नटहरु :	
	०८०२.६१.००	--खबटा सहित	५
	०८०२.६२.००	--खबटा फुटाएको	५
	०८०२.७०.००	-कोलानट (कोला जातहरु)	५
	०८०२.८०.००	-सुपारी (अरिका नट) हरु	५
	०८०२.९०.००	-अन्य	५
०८.०४		खजूर (छोहोडा), अँजीर, भुँइकटहर, एभोकेडा (नास्पाती जस्तो फल), अम्बा, आंप, म्याङ्गोष्टीन, ताजा वा सुकेको।	
	०८०४.१०.००	-खजूर (छोहोडा)	५
		-अँजीर:	
	०८०४.२०.९०	--अन्य	५
०८.०६		ताजा अथवा सुख्खा अङ्गुर।	
	०८०६.२०.००	-सुकाएको	५

०८.०९		खुर्पानी (एप्रिकोट), चेरी (पैयुंफल), आरु (नेक्टारिन आरुसमेत), आलुबखरा (प्लम) र चुत्रो (स्लो), ताजा।	
	०८०९.१०.००	-खुर्पानी (एप्रिकोट)	५
०८.१२		सल्फरडाइअक्साइड ग्याँसमा (नून पानी, गन्धक पानीमा वा यस्तै अन्य सुरक्षित राखे तरल पदार्थमा राखी) अस्थायी रूपमा सुरक्षित गरिएको, तर त्यस स्थितिमा तुरुन्त खान उपयुक्त नहुने खालका फलफूल र काष्ठफलहरू।	
	०८१२.१०.००	-पैयूँ (चेरिज)	५
	०८१२.१०.००	-अन्य	५
०८.१३		शीर्षक ०८.०१ देखि ०८.०६ सम्मको बाहेक सुकाएको फलफूल; यस भागका काष्ठफल वा सुख्खा फलफूलहरूको मिश्रणहरू।	
	०८१३.१०.००	-खुर्पानी (एप्रिकोट्स)	५
	०८१३.२०.००	-सुकाएको आरु बखडा (पुन्स)	५
	०८१३.४०.००	-अन्य फलफूल	५
	०८१३.५०.००	-यो भागको काष्ठफलहरू वा सुख्खा फलफूलहरूको मिश्रण	५
०९.०६		दालचिनी र दालचिनीको रुखको फूलहरू।	
		-नधुल्याइएको र टुक्रा नपारिएको:	
	०९०६.११.००	--दालचिनी	५
	०९०६.११.००	--अन्य	५

	०९०६.२०.००	-धुल्याइएको र टुक्रा पारेको	५
१४.०४		अन्यत्र नपरेको वनस्पति उत्पादन।	
		-अन्य:	
	१४०४.९०.१०	---अर्धतयारी खयर कत्था (कत्था रस)	प्रति किलो रु.१७।-
	१४०४.९०.२०	---खयर कत्था	प्रति किलो रु.१५५।-
	१४०४३०.९०.	--विँडी बेने पातहरु	५
१६.०१	१६०१.००.००	ससेज र मासु, अफल र रगतबाट बनेको यस्तै उत्पादन; यी उत्पादनहरुमा आधारित खाद्य पदार्थ।	१०
१६.०२		तयारी वा सुरक्षित मासु, अफल वा रगत।	
	१६०२.१०.००	-समरूपी परिकार	१०
	१६०२.२०.००	-कुनै जनावरको कलेजोको	१०
		-शीर्षक ०१.०५ को चरा चुरुङ्गीको:	
	१६०२.३१.००	--टर्कीको	१०
	१६०२.३२.००	--ग्यालुस डोमेष्टिक जातका चराहरु (फाउल्स) को	१०
	१६०२.३९.००	--अन्य	१०
		-सुगरको:	
	१६०२.४१.००	--फिला र फिलको टुक्रा	१०
	१६०२.४२.००	--अगाडिको फिला र त्यसको टुक्रा	१०
	१६०२.४९.००	--अन्य, मिश्रण समेतको	१०
	१६०२.५०.००	-चौपाया (बोभाइन) जिवजन्तुको	१०

	१६०२.९०.००	-अन्य, कुनै जनावरको रगतको परिकार समेत	१०
१६.०३	१६०३.००.००	मासु, माछा, क्रुष्टासियन, मोलस्क वा अन्य जलीय इनभर्टिब्रेटको सार र रस।	१०
१६.०४		तयारी र सुरक्षित माछा; क्याभिर (माछाको फुल) र माछाको फुल (क्याभिर) को प्रतिस्थापक (सब्स्टीच्यूट)	
		-सिङ्गै वा टुक्रा माछा तर केसा नपारेको:	
	१६०४.११.००	--साल्मोन	१०
	१६०४.१२.००	--हेरङ्गस्	१०
	१६०४.१३.००	--स्प्राट माछाको सार्डिन्स, सार्डिनेला र त्रिसलिड	१०
	१६०४.१४.००	--टुनाज, स्कीपज्याक र वोनितो (सार्डी एस पी पी)	१०
	१६०४.१५.००	--म्याकारल	१०
	१६०४.१६.००	--एन्कोभिज	१०
	१६०४.१७.००	--बाम (ईल) हरु	१०
	१६०४.१८.००	--सार्कको पखेटाहरु	१०
	१६०४.१९.००	--अन्य	१०
	१६०४.२०.००	--अन्य तयारी वा सुरक्षित माछा	१०
		-क्याभियर र क्याभियरका प्रतिस्थापकहरु:	
	१६०४.३१.००	--क्याभियर	१०

	१६०४.३२.००	--क्याभियरका प्रतिस्थापकहरु	१०
१६.०५		तयारी वा सुरक्षित कुष्टासियन्स, मोलस्क र अन्य ढाडको हाड नभएको (इनभर्टिब्रेट) जलचरहरु।	
	१६०५.१०.००	-गँगटो	१०
		-झिँगे माछा (स्रीम्प र प्राउन) हरु:	
	१६०५.२१.००	--हावा नछिर्ने भाँडोमा नराखिएको	१०
	१६०५.२९.००	--अन्य	१०
	१६०५.३०.००	-लोव्स्टर	१०
	१६०५.४०.००	-अन्य कुष्टासियन्स	१०
		-बाहिरी खबटा हुने जीव (मोलस्क) हरु:	
	१६०५.५१.००	--सिपी (ओइस्टर) हरु	१०
	१६०५.५२.००	--घुँगी (स्कालोप) हरु रानी घुँगी (क्वीन स्कालोप) हरु समेत	१०
	१६०५.५३.००	--मसलहरु	१०
	१६०५.५४.००	--कटल माछा र स्क्वइड	१०
	१६०५.५५.००	--क्लाम, कोकल र आर्क सेलहरु	१०
	१६०५.५६.००	--क्लाम, कोकल र आर्क सेलहरु	१०
	१६०५.५७.००	--एबालोन	१०
	१६०५.५८.००	--शंखेकीरा (स्नेल) हरु, समुन्द्री शंखेकीरा (सी स्नेल) हरु बाहेक	१०
	१६०५.५९.००	--अन्य	१०
		-अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरहरु:	

(६८)

	१६०५.६१.००	--समुद्री क्युकम्बरहरु	१०
	१६०५.६२.००	--समुद्री अर्चिनहरु	१०
	१६०५.६३.००	--जेलि माछा	१०
	१६०५.६९.००	--अन्य	१०
१७.०१		ठोस रूपमा उखु वा चुकन्दर र रासायनिक तवरबाट शुद्ध गरिएको सुक्रोज (उखुको चिनी)	
		-रङ्गाउने र सुवास स्वाद आउने पदार्थ नमिसिएको कच्चा चिनी:	
		--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख गरिएको उखुको चिनी:	
	१७०१.१३.१०	---सख्खर (गुँड र भेलीसमेत), गुँडगट्टा	प्रति क्वीन्टल. रु.१२५।-
		--उखुको अन्य चिनी:	
	१७०१.१४.१०	---सख्खर (गुँड र भेलीसमेत), गुँडगट्टा	प्रति क्वीन्टल. रु.१२५।-
१७.०३		चिनी बनाउँदा निस्कने शिरा वा उखुको रस (टेमा छुवा खुदो समेत)	
	१७०३.१०.००	-उखुको खुँदो (मोलासेस)	प्रति क्वीन्टल. रु.८०।-
	१७०३.९०.००	-अन्य	प्रति क्वीन्टल. रु.८०।-
१७.०४		कोका नभएको चिनीको मिठाई (सेतो चकलेट सहित)।	
	१७०४.१०.००	-चिनीले छोपेको वा नछोपेको वा मीठो लेप लगाएको वा नलगाएको चुइंगम	१०
	१७०४.९०.००	-अन्य	५

१८.०५	१७०५.००.००	कोकोको धूलो, चिनी वा गुलियो पदार्थ नहालेको।	५
१८.०६		चकलेट र अरु कोको मिसिएका खाद्य पदार्थहरू।	
	१८०६.१०.००	-कोकोको धूलो, चिनी वा गुलियो पदार्थ हालेको	५
	१८०६.२०.००	-२ केजी भन्दा बढी तौलको ढिका (ब्लौक वा स्ल्याब) वा डण्डी (बार) को रूपमा रहेका अन्य परिकार, तरल, माँडा, धूलो, दानादार वा अन्य थुप्रो (बल्क) को रूपमा भाँडोमा हालिएको वा तुरुन्त वेष्टन गरिएको (इमिडियट प्याकिङ्ग) मा २ केजी भन्दा बढी भएको	५
		-अन्य, ढिका, चाका र डण्डीको रूपमा:	
	१८०६.३१.००	--भरिएको	५
	१८०६.३२.००	--नभरिएको	५
		-अन्य	
	१८०६१०.१०.	---पूर्णतः निःस्नेहित (डिफ्याटेड) आधार (बेसिस) मा गणना गरिदा, तौलमा कोकोको मात्रा ६ प्रतिशत भन्दा बढी भएको वा ६ प्रतिशत नभएपनि पूर्णरूपमा चकलेटले बाहिरपट्टि लेपित (कोटेड) गरिएको शीर्षक १९.०४ का उत्पादनहरू	५
	१८०६१०.१०.	---अन्य	५

१९०२.		स्पेगेटी, म्याकारोनी, नूडल्स, लसान्या, नोकी, राभिओली, क्यानेलोनी कुकुहरु जस्ता पकाइएका वा नपकाइएका, (मासु वा अन्य पदार्थ (भरिएका वा नभरिएका वा अन्य किसिमबाट तयार पारिएका पास्ताका परिकारहरु; तयार गरिएको वा नगरिएको कुकुहरु।	
		-नपकाएको पस्ता (मुछ्केको पिठो), नभरेको (नट स्टफड) वा अन्य प्रकारको तयारी:	
	१९०२.११.००	--फुल हालेको	प्रति किलो रु.१७१-
	१९०२.१९.००	--अन्य	प्रति किलो रु.१७१-
	१९०२.२०.००	-पकाएको वा नपकाएको वा अन्य प्रकारले तयार गरेको भरेको पास्ता (मुछ्केको पिठो)	प्रति किलो रु.१७१-
	१९०२.३०.००	-अन्य पास्ता (मुछ्केको पिठो)	प्रति किलो रु.१७१-
	१९०२.४०.००	-कुकु (उत्तरी अफ्रिकी खाद्य पदार्थ)	प्रति किलो रु.१७१-
१९०५.		कोको परेको वा नपरेको पाउरोटी, पेष्ट्री, केक, बिस्कुट र अरु रोटी सम्बन्धी सामान; कम्युनियम, वेफर्स (पकाएको रोटी बिकोको काम गर्ने), औषधि भर्न हुने खाली क्याप्सूल, (एम्टी क्यासे) सिलिड वेफयर्स (टाल्ने रोटी), राइस पेपर (तोफु, ममचा बनाउने पिठोको रोटी जस्तो पदार्थ) र अन्य यस्तै उत्पादन।	

		-अन्य:	
	१९०५.९०.२०	--कुरकुरे, कुरमुरे, लेज, चिजवल	प्रति किलो रु.१७१-
	१९०५.९०.३०	--पापड	५
		---कुरमुरे, चटपटे प्रकृतिका अन्य क्रिस्प सेभरी खाद्य उत्पादनहरु:	
	१९०५.९०.८१	----फ्राई नगरिएका	प्रति किलो रु.१७१-
	१९०५.९०.८९	----अन्य	प्रति किलो रु.१७१-
२०.०१		भिनेगार (सिरका) वा एसिटिक एसीडद्वारा तयार गरिएको वा सुरक्षित गरिएको वनस्पति, फलफूल, काष्ठ फल र अन्य खान हुने बोट विरुवाका अङ्गहरु।	
	२००१.१०.००	-काँक्रो (क्यूकम्बर र घेरकिन्)	१०
	२००१.१०.००	-अन्य	१०
२०.०२		सिरका (भिनेगार) वा एसिटिक एसीड बाहेक अन्य तरिकाबाट तयार वा सुरक्षित गरिएको गोलभेडा।	
	२००२.१०.००	-सिङ्गो वा टुक्रा गोलभेडा	१०
	२००२.१०.००	-अन्य	१०
२०.०३		सिरका (भिनेगार) वा एसिटिक एसीड बाहेक अन्य तरिकाबाट तयार वा सुरक्षित गरिएको च्याउ र जमीनमूनि फल्ने च्याउ।	
	२००३.१०.००	-छत्रक (ऐगारिकस) जातिका च्याउहरु	१०

	२००३.१०.००	-अन्य	१०
२०.०४		भिनेगार वा एसिटिक एसिडबाट भन्दा भिन्दै किसिमबाट सुरक्षित गरिएको वा तयार गरिएको, शीर्षक २०.०६ का उत्पादनहरू बाहेक, हिमीकृत (फ्रोजन) अन्य वनस्पतिहरू।	
		-आलुहरू:	
	२००४१०.१०.	---फ्रेन्च फ्राई	१०
	२००४.१०.१०	---अन्य	१०
	२००४.१०.००	-अन्य वनस्पति र वनस्पतिका मिश्रणहरू	१०
२०.०५		भिनेगार वा एसिटिक एसिडबाट भन्दा भिन्दै किसिमबाट सुरक्षित गरिएको वा तयार गरिएको, शीर्षक २०.०६ का उत्पादनहरू बाहेक, हिमीकृत नगरिएका (नट फ्रोजन) अन्य वनस्पतिहरू।	
	२००५.१०.००	-समरूपी वनस्पति	१०
		-आलुहरू:	
	२००५१०.२०.	---आलु चिप्स	प्रति के.जि. रु.१७
	२००५.२०.१०	---अन्य	१०
	२००५.४०.००	-केराउ	१०
		-बोडी, सिमी:	
	२००५.५१.००	--छोडाएको बोडी, सिमी	१०
	२००५.५१.००	--अन्य	१०
	२००५.६०.००	-कुरिलो	१०

	२००५.७०.००	-जैतुन	१०
	२००५.८०.००	-गुलियो मकै	१०
		-अन्य वनस्पति र वनस्पतिका मिश्रणः	
	२००५.९१.००	--बाँसको तामा	१०
	२००५.९९.००	--अन्य	१०
२०.०६	२००६.००.००	चिनीबाट सुरक्षित (प्रिजर्भ्ड, पानी झिकिएको (ड्रिण्ड), चिनीको पाप्रा जमाइएको (ग्लेस) वा चिनीले आच्छादित गरिएको (क्रिस्टालाइज्ड) वनस्पतिहरू (भेजिटेबल्स), फल, काष्ठफल (नट्स), फलको बोक्रा र बोट विरुवाका अन्य अङ्गहरू।	१०
२०.०७			
	२००७.१०.००	चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ हाली वा नहाली, पाक प्राप्त (अब्टेण्ड बाइ कुकिङ्ग) गरिएका जाम, फलफूलको जेली, मार्मालेडस्, फलफूल वा काष्ठ फल (नट) को सुरुवा (प्युरी) वा फलफूल वा काष्ठ फलको माडा (पेष्ट)।	१०
		-समरूपी परिकारहरू	
	२००७.९१.००	-अन्यः	१०
	२००७.९९.००	--अमिलो फलफूल	१०
२०.०८		--अन्य	

		स्प्रिट वा चिनी वा गुलियो पदार्थ हाली सुरक्षित गरिएको वा अन्य प्रकारले तयार गरिएको अन्यत्र नपरेको फलफूल, काष्ठफल र अन्य बोट विरुवाको खान हुने अङ्गहरू।	
	२००८.११.००	-एकै ठाउँमा मिसाएको वा नमिसाएको काष्ठफल, बदाम र अरु बीज :	५
		--बदाम (मम्फली)	
	२००८१०.१९.	--अन्य; मिश्रण समेत:	५
	२००८२०.१९.	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको चना	५
	२००८१०.१९.	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको काजु	५
	२००८.२०.००	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको पिस्ता	५
	२००८.३०.००	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको बदाम	५
	२००८.४०.००	-अमिलो फलफूलहरू	५
	२००८.५०.००	-नास्पाती	५
	२००८.६०.००	-खुर्पानी	५
	२००८.७०.००	-चैयूँ	५
	२००८.८०.००	-आरु, नेक्टारिन जातिको आरु समेत	५
		-स्ट्रबेरी (भूँइ ऐसेलु, काफल)	
	२००८.११.००	-उपशीर्षक २००८.१९ बाहेकको मिश्रण सहितको अन्य:	५
	२००८.१३.००	--ताडीको रुखको माथिल्लो टुप्पो (पाम हार्टस)	५

	२००८.९७.००	--त्र्यानवेरी (भ्याक्सिनियम म्याक्रोकार्पोन, भ्याक्सिनियम अक्सिककस, भ्याक्सिनियम भिटिस-इडिया)	५
		--मिश्रणहरु	
	२००८.९९.९०	--अन्य:	५
२०.०९		---अन्य	
		चिनी हालेको वा नहालेको, स्पिट नहालेको र नकुहाएको फलफूलको रस (अङ्गुरको काँचो रस समेत) र वनस्पति रस।	
	२००९.११.००	-सुन्तलाको रस (ओरेन्ज जुस):	प्रति लिटर रु.१११-
	२००९.१२.००	--हिमीकृत (फ्रोजन)	प्रति लिटर रु.१११-
	२००९.१९.००	--हिमीकृत नगरिएको, वृक्षमूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१११-
		--अन्य	
	२००९.२१.००	-भोगटे (पोमेलो समेत) को रस (ग्रेपफ्रुट इन्क्लुडिङ्ग पोमेलो जूस):	प्रति लिटर रु.१११-
	२००९.२९.००	--वृक्ष मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१११-
		--अन्य	
	२००९.३१.००	-अन्य कुनै जम्बिर जाति (सिटरस) को एकल फलको रस:	प्रति लिटर रु.१११-
	२००९.३९.००	--वृक्ष मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१११-

		--अन्य	
	२००९.४१.००	--भूँडकटहरको रस (पाइनेपल जूस):	प्रति लिटर रु.१११-
	२००९.४९.००	--वृक्ष मूल्य २० भन्दा बढी नभएको	प्रति लिटर रु.१११-
	२००९.५०.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.१११-
		-गोलभेडाको रस (टमाटो जूस)	
	२००९.६१.००	-अङ्गुरको रस (ग्रेप जूस) (अङ्गुरको काँचो रस) (ग्रेप मष्ट) समेत:	प्रति लिटर रु.१११-
	२००९.६९.००	--वृक्ष मूल्य ३० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१११-
		--अन्य	
	२००९.७१.००	-स्याउको रस (एपुल जूस) :	प्रति लिटर रु.१११-
	२००९.७९.००	--वृक्ष मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१११-
		--अन्य	
	२००९.८१.००	-अन्य कुनै एउटै फलफूल वा वनस्पतिको रस:	प्रति लिटर रु.१११-
		--क्यानबेरी (भ्याक्सिनियम म्याक्रोकार्पोन, भ्याक्सिनियम अक्सिककस, भ्याक्सिनियम भिटिस- इडिया) को रस (जुस)	
	२००९१०.८९.	--अन्य	प्रति लिटर रु.१११-
	२००९१०.८९.	---आँपको रस	प्रति लिटर रु.१११-

	२००९.१०.००	---अन्य	प्रति लिटर रु.१११-
२१०१.		-रसको मिश्रण	
		कफी, चिया वा मेटका सार, रस वा सान्द्र (कन्सेन्ट्रेट) र तिनै रस वा सान्द्रको आधार लिई वा कफी चिया र मेटको आधार लिई बनाइएको तयारी पदार्थहरू भुटिएको चिकोरी र अरु भुटिएका कफी प्रतिस्थापक (सविस्टच्यूट) र तिनबाट प्राप्त सार, रस र सान्द्रहरू ।	
		-कफीको सत्व, सार र सान्द्र (एक्स्ट्राक्ट्स, एसेन्स र कन्सेन्ट्रेट), र यी सत्व, सार वा सान्द्रलाई वा कफीलाई अंश (बेसिस) बनाई तयार गरिएका परिकारहरू:	
	२१०१००.११.	--सत्व, सार र सान्द्रहरू	१०
	२१०१००.१२.	--सत्व, सार वा सान्द्रलाई अंश (बेसिस) बनाई वा कफीलाई अंश बनाइ तयार गरिएका परिकारहरू	१०
	२१०१००.२०.	-चिया वा मेटका सार, रस वा सान्द्र (कन्सेन्ट्रेट) र तिनका सार, रस वा सान्द्रको आधार लिई वा चिया र मेटलाई आधार लिई बनाइएको तयारी पदार्थहरू	१०
	२१०१००.३०.	-भुटिएको चिकोरी र भुटिएका कफी प्रतिस्थापक (सविस्टच्यूट) र तिनीहरूका सार तत्व र सान्द्र (कन्सेन्ट्रेट) हरू	१०

२१०५.	२१०५००.००.	कोको मिसिएको वा नमिसिएको आइसक्रिम र अन्य खान योग्य आइस।	१०
२१.०६		अन्यत्र नपरेको खाद्य पदार्थ।	
		-अन्य:	
	२१०६.९०.१०	--दालमोठ, नमकिन, भुजिया र चमेना	५
	२१०६.९०.२०	सुतीरहित पान मसला	प्रति किलो रु.६५०।-
	२१०६.९०.६०	सुतीरहित सुगन्धित सुपारी	प्रति किलो रु.२२५।-
२२.०२		चिनी हालेको वा गुलियो गरेको र वास्ना आउने सुरुचिकर पानी, प्राकृतिक र कृत्रिम खनिज पानी र वायु प्रवाहित पानी (एरिटेड) समेत र शीर्षक २०.०९ को फलफूल र वनस्पतिको रस समावेश नभएको अल्कोहलरहित पेय पदार्थ।	
		-अन्य:	
	२२०२.९१.००	--अल्कोहलरहित बियर	प्रति लिटर रु.१७।-
		--अन्य:	
	२२०२.९९.१०	---ईनर्जी ड्रिक्स	प्रति लिटर रु.३०।-
	२२०२.९९.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.११।-
२२.०३	२२०३.००.००	जौबाट बनेको बियर।	प्रति लिटर रु.१६५।-

२२.०४		ताजा अङ्गुरको वाइन र अल्कोहल हाली सुरक्षित गरिएको (फोर्टिफाइड) वाइन समेत शीर्षक २०.०९ को बाहेक काँचो अङ्गुरको रस (ग्रेप मस्ट)	
		-स्पार्किड वाइन:	
	२२०४.१०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०४.१०.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०४.१०.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४३०।-
		-अन्य वाइन; काँचो अङ्गुरको रस, अल्कोहल हालेर कुहुन रोकेको वा ढीलो गरेको:	
		--२ लिटर वा कम जाने भाँडोमा रहेको:	
	२२०४.२१.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०४.२१.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०४.२१.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४३०।-
		-- २ लिटर भन्दा बढी तर १० लिटर ननाघने भाँडोमा रहेको	
	२२०४.२२.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०४.२२.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-

	२२०४.२२.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४३०।-
		--अन्य:	
	२२०४.२९.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०४.२९.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०४.२९.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४३०।-
		-अन्य काँचो अङ्कुरको रस (ग्रेप मस्ट):	
	२२०४.३०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०४.३०.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०४.३०.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४३०।-
२२.०५		भरमाउथ र वास्ना आउने सार वा सुगन्धित वोट विरुवा मिश्रित ताजा अङ्कुरको अन्य वाइन।	
		-२ लिटर वा कम जाने भाडामा रहेको:	
	२२०५.१०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०५.१०.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०५.१०.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४३०।-
		-अन्य:	

	२२०५.९०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०५.९०.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.३७०।-
	२२०५.९०.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४३०।-
२२.०६		अन्य कुहाएको (फर्मेण्टेड) पेय पदार्थहरू (उदाहरणतः स्याउबाट बनेको साइडर, नासपातीबाट बनेका पेरी, कुहाएको मह र पानी मिलाएको मिड, साके); अन्यत्र नपरेका वा समावेश नभएका कुहाएको पेय पदार्थहरू (फर्मेण्टेड विभरेजेज) को मिश्रण स्प्रिटर कुहाइएका पेय पदार्थहरू (फर्मेण्टेड विभरेजेज) तथा अमारक पेय पदार्थ (ननअल्कोहोलिक विभरेजेज) हरूको मिश्रण।	
	२२०६.००.१०	---छ्याङ्ग (कन्ट्री बियर)	प्रति लिटर रु.३५।-
	२२०६.००.२०	---सेम्पेन, सेरी, मिड, पेरी, साइडर	प्रति लिटर रु.४३०।-
	२२०६.००.३०	---साके	प्रति लिटर रु.४३०।-
	२२०६.००.४०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको जडिवुटी मिश्रित मदिरा, कवटेल (अल्कोहलिक र अल्कोहलिक/ ननअल्कोहलिक मिश्रण) तथा अन्य फर्मेण्टेड मदिराहरू	प्रति लिटर रु.४३०।-
	२२०६.००.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.४३०।-

२२.०७		८० प्रतिशत घनत्व अल्कोहल शक्ति वा सो भन्दा माथि अल्कोहल शक्ति भएको अन्डिनेचर्ड इथायल अल्कोहल र जुनसुकै अल्कोहल शक्ति भएको डिनेचर्ड इथाइल अल्कोहल र अन्य स्प्रिट	
		-८० प्रतिशत घनत्व अल्कोहल शक्ति वा सो भन्दा माथि अल्कोहल शक्ति भएको अन्डिनेचर्ड इथायल अल्कोहल:	
	२२०७.१०.१०	---अनडिनेचर्ड इथायल अल्कोहल	प्रति लिटर रु.६०१-
	२२०७.१०.२०	---आयतनमा ८० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी अल्कोहल भएका मदिराको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने रेक्टिफाइड स्प्रिट	प्रति लिटर रु.६०१-
	२२०७.१०.३०	---ई.एन.ए. (एक्स्ट्रा न्युट्रल अल्कोहल)	प्रति लिटर रु.६५१-
	२२०७.१०.४०	---एनहाइड्रस इथानोल (९९ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको)	प्रति लिटर रु.७१-
	२२०७.१०.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.६५१-
		-जतिसुकै अल्कोहल शक्ति भएको डिनेचर्ड इथायल अल्कोहल र अन्य स्प्रिट:	
	२२०७.२०.१०	---डिनेचर्ड स्प्रिट (८० देखि ९९ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको)	प्रति लिटर रु.१७१-
	२२०७.२०.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.६५१-

२२.०८		८० प्रतिशत भन्दा कम घनत्व अल्कोहल शक्ति भएको अविकृत (अनडिनेचर्ड) एथिल अल्कोहल; अरख (स्पिरिट्स), मदिरा (लिकर्स) र अन्य मादक (स्पिरिचुअस) पेयहरू (बिभरेजेज)।	
		-अङ्गुरको वाइन वा अङ्गुर मार्कवाट निकालिएको स्पिट (ब्राण्डी)	
	२२०८.२०.१०	---वाइन वा ब्राण्डीको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने सबै प्रकारका मादक द्रवहरू (स्पिट समेत)	प्रति लिटर रु.१६५।-
		---अन्य:	
	२२०८.२०.११	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०।-
	२२०८.२०.१२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३२०।-
	२२०८.२०.१३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९२०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३१५।-

	२२०८.२०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०।-
		-हीस्कीहरु:	
	२२०८.३०.१०	---हीस्कीको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मादक द्रवहरु (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.१६५।-
		---अन्य:	
	२२०८.३०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०।-
	२२०८.३०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३२०।-
	२२०८.३०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९२०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३१५।-
	२२०८.३०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०।-

		-उखुको उत्पादनहरूलाई कुहाएर चुलाई गरी निकालिएको रम र अन्य स्प्रिट:	
	२२०८.४०.१०	---रम र अन्य स्प्रिटहरूको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने उखुको उत्पादनहरूलाई कुहाएर चुलाई गरी निकालिएको स्प्रिट समेतका मादक द्रवहरू	प्रति लिटर रु.१६५१-
		---अन्य:	
	२२०८.४०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३२५१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०१-
	२२०८.४०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९९०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३२०१-
	२२०८.४०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९२०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३१५१-
	२२०८.४०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१३२५१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०१-
		-जीन र जेनेभा:	

	२२०८.५०.१०	---जिन र जेनेभाको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग मादक द्रवहरू (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.१६५१-
		---अन्य:	
	२२०८.५०.११	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३२५१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०१-
	२२०८.५०.१२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९९०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३२०१-
	२२०८.५०.१३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९२०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३१५१-
	२२०८.५०.१९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१३२५१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०१-
		-भोड्का:	
	२२०८.६०.१०	---भोड्काको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग मादक द्रवहरू (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.१६५१-
		---अन्य:	

	२२०८.६०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०।-
	२२०८.६०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३२०।-
	२२०८.६०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९२०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३१५।-
	२२०८.६०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०।-
		-मदिरा (लिकर्स) तथा उद्दीपक (कर्डियल्स):	
	२२०८.७०.१०	---मदिरा (लिकर्स) तथा उद्दीपक (कर्डियल्स) को कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मादक द्रवहरू (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.१६५।-
		---अन्य:	

	२२०८.७०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.१३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०।-
	२२०८.७०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३२०।-
	२२०८.७०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी मदिरा	प्रति लिटर रु.९२०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१३१५।-
	२२०८.७०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०।-
		-अन्य:	
	२२०८.९०.१०	---अन्य मदिराको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मादक द्रवहरू (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.१६५।-
		---अन्य:	
	२२०८.९०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.१३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१५६०।-

	२२०८.९०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.९९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.९३२०।-
	२२०८.९०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.९२०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.९३९५।-
	२२०८.९०.९४	----४० यु.पि. शक्तिको (३४.२३ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.४६५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.७७०।-
	२२०८.९०.९५	----५० यु.पि. शक्तिको (२८.५३ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.३७५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.७५०।-
	२२०८.९०.९६	----७० यु.पि. शक्तिको (१७.९२ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.३५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.९९५।-
	२२०८.९०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.९३२५।- प्रति एल.पि. लिटर रु.९५६०।-

	दृश्य	तर आयातित मदिराको हकमा माथि उल्लिखित दरबन्दीमा तोकिएको अल्कोहलको मात्रामा एक प्रतिशतसम्म फरक भएमा सोही दरबन्दी लाग्नेछ र एक प्रतिशत भन्दा बढी फरक भएमा नजिकको उच्चदरको दरबन्दी अनुसार अन्तःशुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।	
२४.०१		अनिर्मित (अन्म्यानुफ्याक्चर्ड) सुती; सुतीको अवशेष	
	२४०१.१०.००	-डाँठबाट नछुट्याइएको वा ननिकालिएको सुती (नट स्टेम्ड/स्ट्रीप्ड)	प्रति कि.ग्रा. रु.९५।-
	२४०१.२०.००	-आंशिक वा पूर्णरूपमा डाँठबाट छुट्याइएको वा निकालिएको सुती (स्टेम्ड/स्ट्रीप्ड)	प्रति कि.ग्रा. रु.९५।-
	२४०१.३०.००	-सुतीको अवशेष	प्रति कि.ग्रा. रु.९५।-
२४.०२		सुती वा सुतीको प्रतिस्थापक (सविस्टच्यूट) बाट बनेको सिगार, चुरोट (चेरुट्स), सानो सिगार (सिगारिलस) र चुरोट (सिगरेट)।	
	२४०२.१०.००	-सुतीको सिगार, चुरोट (चेरुट) र सानो सिगार (सिगारीलस)	प्रति खिल्ली रु.१७।-
		-सुतीको चुरोट (सिगरेट):	
	२४०२.२०.१०	---फिल्टर नभएको	प्रति एम रु.४९५।-
		---फिल्टर भएको:	

	२४०२.२०.२१	----७० मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्रति एम रु.११३५।-
	२४०२.२०.२२	----७० भन्दा बढी ७५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्रति एम रु.१४७५।-
	२४०२.२०.२३	----७५ भन्दा बढी ८५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्रति एम रु.१९२०।-
	२४०२.२०.२४	----८५ मि.मि. भन्दा बढी लम्बाइको	प्रति एम रु.२७१५।-
		-अन्य:	
	२४०२.१०.१०	---तयारी बिडी	प्रति एम रु.९०।-
	२४०२.१०.२०	---सवै प्रकारका सिगार	प्रति खिल्ली रु.१७।-
	२४०२.१०.१०	---अन्य	प्रति खिल्ली रु.१७।-
२४.०३		अन्य निर्मित (म्यानुफ्याक्चर्ड) सुती र प्रतिस्थापक सुती; समरूपी (होमोजिनाइज्ड) वा पुनर्निर्मित (रिकन्स्ट्रुटेड) सुती; सुतीको रस र सार।	
		-कुनै पनि अनुपातमा सुतीको प्रतिस्थापक (सब्सट्रिब्यूट) भएको वा नभएको धूमपान गर्ने सुती :	
	२४०३.११.००	--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ मा उल्लिखित वाटर पाइप टोब्याको (तमाखु)	प्रति कि.ग्रा. रु.१३३५।-
		--अन्य:	

	२४०३.१९.१०	---पाइप टोबाको	प्रति कि.ग्रा. रु.१३३५।-
	२४०३.१९.२०	--चुरोट तथा बिडीको लागि प्रशोधित सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.२७५।-
	२४०३.१९.९०	---अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.२७५।-
		-अन्य:	
	२४०३.१९.००	--समरुपी (होमोजिनाइज्ड) वा पुननिर्मित (रिकन्स्ट्रूटेड) सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.३३५।-
		--अन्य:	
	२४०३.१९.१०	---जर्दा, खैनी, नस (स्नफ) र गुट्खा र निकोटीनयुक्त पान मसलाहरु तथा यस्तै सुर्ती मिश्रित तयारी वस्तुहरु	प्रति कि.ग्रा. रु.६५०।-
	२४०३.१९.२०	---चूना मिलाई खाने खुद्रा बिक्रीको लागि प्याकिङ्ग गरिएको सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.३३५।-
	२४०३.१९.३०	---खुद्रा बिक्रीको लागि नराखिएको काटिएको सुर्ती (कट टोबाको); धूलो सुर्ती (डस्ट टोबाको)	प्रति कि.ग्रा. रु.३३५।-
		--अन्य:	
		---अन्य:	प्रति कि.ग्रा. रु.३३५।-
	२४०३.१९.९१	----हुक्का फ्लेवर	प्रति कि.ग्रा. रु.१०००।-
	२४०३.१९.९९	----अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.३३५।-

२५.१५		अलि अलि टुक्राएको वा करौतीद्वारा काटेको वा अरु किसिमले काटेको विशिष्ट गुरुत्व २.५ वा बढी भएको चरपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाता मार्बल (सिंगमर्मर), ट्राभरटिन, इकोजिन र अन्य चूनद्वारा स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा र एलावाष्टर (स्फटिक ढुङ्गा)।	
		-मार्बल सिंगमर्मर र ट्राभरटिन:	
	२५१५.१२.००	--करौतीद्वारा अलि अलि काटिएको वा अरु किसिमले काटेको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाता	५
	२५१५.२०.००	-इकोजिन वा अन्य चून मिश्रित स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा र एलावाष्टर (स्फटिक ढुङ्गा)	५
२५.१६		करौतीद्वारा वा अन्य किसिमले अलि अलि ताछिएको, काटिएको वा टुक्राइएको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाताको रूपमा रहेको ग्रेनाइट (कडा पत्थर), पर्फाइरी, रेशा नभएको आग्नेय चट्टान, वेसाल्ट, बलौटेढुङ्गा र स्मारक एवं भवन बनाउने अन्य ढुङ्गा।	
		-कडा पत्थर (ग्रेनाइट) :	
	२५१६.१२.००	--करौतीद्वारा अलि अलि काटिएको वा अन्य प्रकारले काटेको चारपाटे (वर्गाकार समेत) ढिक्का वा पाता	१५
		-बलौट ढुङ्गा:	

	२५१६.२०.१०	---टुक्याइएका वा नटुक्याइएका गिट्टी र बाटुलिएका ढुङ्गाहरू (पेवल्स), २.५ इञ्चसम्मका	१५
	२५१६.२०.२०	---टुक्याइएका वा नटुक्याइएका २.५ इञ्चभन्दा बढीका ढुङ्गाहरू	१५
	२५१६.२०.३०	---टुक्याइएका वा नटुक्याइएका ढुङ्गाहरू र बालुवाको मिश्रण, छर्चा	१५
	२५१६.१०.००	-अन्य स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा	१५
२५२३.		पोर्टलेण्ड सिमेण्ट (चुन ढुङ्गा र दुमट माटोलाई भट्टीमा पोल्दा बनने सिमेण्ट), एलुमिनस सिमेण्ट (एलुमिनियम अक्साइड युक्त सिमेण्ट), स्लाग सिमेण्ट, सुपर सल्फेट सिमेण्ट र अन्य यस्तै हाइड्रोलिक सिमेण्टहरू (पानीमा कडा हुने सिमेण्ट), रङ्गीन वा रङ्गहीन अथवा क्लिन्कर (धातुमल) को रूपमा।	
		-पोर्टल्याण्ड सिमेण्ट :	
	२५२३.२१.००	--कृत्रिम रूपले रङ्गाएको वा नरङ्गाएको सेतो सिमेण्ट	प्र.मे.टन रु.२२०।-
	२५२३.२९.००	--अन्य (पोर्टल्याण्ड सिमेण्ट खैरो)	प्र.मे.टन रु.२२०।-
	२५२३.३०.००	-आलुमिनस सिमेण्ट	प्र.मे.टन रु.२२०।-
	२५२३.१०.००	-अन्य हाइड्रोलिक सिमेण्ट	प्र.मे.टन रु.२२०।-

३२.०८		अजलीय माध्यममा प्रक्षिप्त (डिस्पर्सिड) वा घुलित (डिजोल्भ्ड) संश्लेषित पोलिमरहरू (बहुभाव) वा रासायनिक ढङ्गबाट परिवर्तित (मोडिफाइड) संश्लेषित पोलिमरहरूमा आधारित रङ्गलेप (पेन्ट्स) र रोगन (वार्निश)हरू (इनामेल र प्रलाक्षारस समेत); यस भागको द्रष्टव्यमा परिभाषा गरे अनुसारका घोलहरू (सोल्युशन)।	
	३२०८.१०.००	-पोलिष्टरमा आधारित	७
	३२०८.२०.००	-एक्रेलिक वा भिनाइन पोलिमरहरूमा आधारित	७
	३२०८.९०.००	-अन्य	७
३२.०९		जलीय माध्यममा डिस्पर्सिड (प्रक्षिप्त) वा डिजोल्भ (घुलित) गरिएको कृत्रिम पोलिमरहरू (बहुभाग) वा रासायनिक तवरले परिवर्तन गरिएको प्राकृतिक पोलिमरहरूमा आधारित रङ्गलेप (पेन्ट) र रोगन वार्निश) इनामेल र प्रलाक्षारस (ल्याकर्स) समेत)।	
		-एक्रेलिक वा भिनाइल पोलिमरमा आधारित:	
	३२०९१०.१०.	---एक्रेलिक इमुल्सन	७
	३२०९१०.१०.	---अन्य	७
	३२०९.९०.००	-अन्य	७

३२.१०		अन्य रङ्ग लेप (पेन्ट) र रोगन (बार्निश) (इनामेल, प्रलाक्षारस ल्याकर र डिस्टेम्पर समेत) छाला तयारी गर्ने (लेदर फिनिशिंग) काममा प्रयोग हुने खालका तयारी वाटर पिगमेन्ट (जलीय बर्णाक)	
	३२१०१०.००.	---सडकमा चिन्ह लगाउने थर्मोप्लाष्टिक रङ्गलेप (थर्मोप्लाष्टिक रोड मार्किङ्ग मेटेरियल)	७
	३२१०९०.००.	---अन्य	७
३२.१४		सिसाकार (ग्लेजियर) को पुट्टी, ग्राफ्टीङ्ग पुट्टी, रेजिन सिमेन्ट, कौक (सन्धिबन्धक) यौगिकहरू र अन्य माष्टिक (खोटो) हरू; चित्रकारको भरौट (फिलिङ्ग) हरू, गृहमुख (फ्यासाड), भित्री भित्तो, भुईँ र तल्लो छत (सिलिङ्ग) र यस्तै ठाउँको लागि सतहको किरण परावर्तन निरोधक उत्पादनहरू।	
	३२१४.१०.००	-काचनकर्ता (सिशाको काम गर्ने ग्लेजियर) को पोटीन (पुट्टी), रोपण वा कलम बाँध्ने (ग्राफ्टिङ्ग) पोटीन (पुट्टी), रेजिन सिमेन्टहरू, सन्धिबन्धक (कौकिङ्ग) यौगिकहरू (कम्पाउण्डस) र अन्य मास्टिक्स (खोटाहरू); चित्रकार (पेण्टर) को भरौट (फिलिङ्गस)	५
	३२१४.९०.००	-अन्य	५

३३०२.		उद्योगमा कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग गरिने खालका, सुगन्धयुक्त तत्वहरू (ओडोरिफेरश सब्सटान्सेज) का मिश्रणहरू (मिक्सचर्स) र एक वा बढी त्यस्ता तत्वहरूको आधार (बेसिस) भएका मिश्रणहरू (मद्यसारीय (अल्कोहोलिक) घोल (सोल्यूसन) हरू समेत); पेय पदार्थहरू (बेभरेजेज) को उत्पादन (म्यानुफ्याक्चर) निमित्त प्रयोग हुने खालका, सुगन्धयुक्त तत्वहरू (ओडोरिफेरस सब्सटान्सेस) मा आधारित अन्य तयारी वस्तुहरू (प्रिपरेसन्स)।	
		--खाद्य वा पेय उद्योगमा प्रयोग हुने खालको:	
	३३०२.१०.१०	---मद्यसारीय (अल्कोहोलिक) घोल (सोल्यूसन) हरूमा प्रयोग हुने सुगन्धयुक्त तत्वहरू (ओडोरिफेरश सब्सटान्सेज)	५
३३.०३	३३०३.००.००	सुगन्धित वा शरीर सफाई सम्बन्धी पानी।	७
३३.०४		सौन्दर्य वा रूप-सज्जा (मेक-अप) का सामानहरू (औषधि बाहेकको), छालाको सुरक्षाको लागि प्रयोग गरिने वस्तुहरू; घाम छुल्ने वा घामद्वारा (छाला) रङ्गाउने (सनट्यान) सामानहरू समेत; हात र नङ प्रशाधनहरू (मेनिक्चोर) वा गोडाको उपचार सम्बन्धी (पेडिक्योर) सामानहरू।	

	३३०४.१०.००	-ओठ सज्जा (लिप मेकअप) का सामानहरु	५
	३३०४.२०.००	-आँखा सजाउने (आइ मेकअप) का सामानहरु	५
	३३०४.३०.००	-हात गोडाका नड उपचार सम्बन्धी प्रशाधनहरु	५
	३३०४.९१.००	--संपीडित (कम्प्रेस्ड) गरेको वा नगरेको पाउडर	५
		--अन्य:	
	३३०४१०.९९.	---अनुहारमा लगाउने क्रिम	५
	३३०४२०.९९.	---नडपोलिस	५
	३३०४३०.९९.	---शरीरमा लगाउने लोसन	५
	३३०४९०.९९.	---अन्य	५
३३.०५		कपालमा प्रयोग गरिने सामानहरु।	
	३३०५.१०.००	-स्याम्पूहरु	५
	३३०५.२०.००	-स्थायी रूपमा कपाल सिधा गर्ने वा घुमाउरो बनाउने साधनहरु	५
	३३०५.३०.००	-कपाल रङ्गाउने प्रलाक्षारस	५
		-अन्य:	
	३३०५१०.९०.	---कपालमा लगाउने तेल	१०
	३३०५२०.९०.	---कपालमा लगाउने रङ्ग	१०
	३३०५३०.९०.	---कपालमा लगाउने क्रिम	१०
	३३०५४०.९०.	---कपालमा लगाउने कण्डिसनर	१०
	३३०५९०.९०.	---अन्य	१०

३३.०६		मुख सम्बन्धी (ओरल) वा दाँत सम्बन्धी (डेण्टल) स्वास्थ्य (हाइजिन) निमित्तका तयारी वस्तुहरू (प्रिपरेसन्स), दन्त स्थिरक लेदो र चूर्ण (डेञ्चर फिक्सेटिभ पेष्टस र पाउडर्स) समेत; अलग अलग (इनडिभिजुअल) खुद्रा बिक्रीको प्याकेजमा भएको दाँत हरुको चेप (बीचको भाग) सफा गर्न प्रयोग गरिने तन्तु (यार्न) (डेण्टल ल्फौस वा दाँत वा दाँतको चेप सफा गर्न बनाइएको मुलायम खालको धागो)।	
	३३०६.१०.००	-दन्त मञ्जनहरू (डेण्टिफ्रीसेस)	५
	३३०६.२०.००	-दाँतहरूको चेप सफा गर्न प्रयोग गरिने तन्तु (डेण्टल फ्लस)	५
	३३०६.९०.००	-अन्य	५
३३.०७		दाही बनाउने (प्रिशेभ, शेभिङ्ग र आफटरशेभ) सामानहरू, गन्ध हटाउने, नुहाउने सामानहरू, रौं खुइल्याउने सामानहरू र अन्यत्र नपरेका, अन्य सुगन्धित श्रृङ्गारिक वा सर सफाइका सामानहरू; विसंक्रामक तत्वहरू भएको वा नभएको, सुगन्धित भएको वा नभएको कोठा गन्धहारक (डिओडोराइजर) सामानहरू।	
	३३०७.१०.००	-दाही बनाउने (प्रिशेभ, शेभिङ्ग र आफटरशेभ) सामानहरू	५
	३३०७.२०.००	-व्यक्तिगत गन्ध हटाउने र पसीना रोक्ने सामानहरू	१०

	३३०७.३०.००	-सुगन्धित नुहाउने लवण र स्नानका सामानहरू	५
		-कोठा सुगन्धित पार्ने वा कोठाको दुर्गन्ध हटाउने सामग्रीहरू धार्मिक काममा प्रयोग हुने सुगन्धित सामानहरू समेत:	
	३३०७००.४९.	--अन्य	१०
	३३०७.९०.००	-अन्य	५
३४.०१		साबुन; साबुन भएका वा नभएका छड वा डण्डी (वार) टिक्रिया (केक), साँचोमा ढालेर (मोल्डेड) बनेका रूप वा आकृतिका, बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) प्राङ्गारिक उत्पादन वा विरचनहरू (प्रिपरेसन्स) साबुन भए वा नभएका तरल (लिक्विड) वा लेदो (क्रीम) रूपमा भएको र खुद्रा विक्रीको लागि प्रस्तुत गरिएका (पुट अप फर रिटेल सेल) नुहाउन (वासिड द स्कीन) निमित्तका बाह्य भागमा असर पार्ने (सर्फेस एक्टिभ) प्राङ्गारिक उत्पादन वा विरचन (प्रिपरेसन्स) हरू; साबुन (सोप) वा अपमार्जक (डिटर्जेण्ट) द्रव्य संसिक्त (इम्प्रिगनेटेड), विलेपित (कोटेड) वा आवृत्त (कभर्ड) भएका कागत, गद्दा (वाडिङ्ग), जमोठ (फेल्ट) र वयनेतरवस्तु (ननवुभेन्स)।	
	३४०१.११.००	--ट्वाइलेट (शारीरिक सफाई) को प्रयोगको लागि (औषधिमूलक उत्पादन समेत	५

	३४०१.१९.००	--अन्य	५
		-अन्य रूपका साबुन:	
	३४०११०.२०.	---सोडियम फ्याट्टी एसिड साल्ट (सोप नुडल्स)	५
	३४०१९०.२०.	---अन्य	५
	३४०१.३०.००	-छाला सफा गर्ने (नुहाउने) कार्य निमित्तका बाह्य भागमा असर पार्ने, तरल (लिक्विड) वा लेदो (क्रीम) रूपमा भएका खुद्रा बिक्रीको लागि प्रस्तुत भएका प्राङ्गारिक उत्पादन (प्रोडक्ट्स) तथा विरचनहरू (प्रिपरसन्स)	५
३४.०२		प्राङ्गारिक बाह्य भागमा असर पार्ने कारकहरू (एजेन्ट)(साबुन बाहेक); बाह्य भागमा असर पार्ने तयारी वस्तुहरू, धुने (वासिङ्ग) उत्पादनहरू (धुने सहायक सामान समेत) र शीर्षक ३४.०१ मा उल्लेख भएका बाहेक साबुन भएको वा नभएको सफा गर्ने (क्लिनिङ्ग) सामानहरू।	
		-खुद्रा बिक्रीको रूपमा राखिएको वा नराखिएको प्राङ्गारिक बाह्य भागमा असर पार्ने कारकहरू (एजेन्ट):	
	३४०२.११.००	--एनियोनिक	५
	३४०२.१२.००	--क्याटियोनिक	५
	३४०२.१३.००	--नन-आयोनिक	५
	३४०२.१९.००	--अन्य	५

		-खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएका तयारी सामानहरू:	
	३४०२.२०.१०	---डिटरजेन्ट पाउडर	५
	३४०२.२०.९०	---अन्य	५
		-अन्य:	
	३४०२.९०.९०	--अन्य	५
३८.१४	३८१४.००.००	प्राङ्गारिक संयुक्त द्रवक (सोल्भेन्ट) र पातलो पार्ने (थिनर) पदार्थ, अन्यत्र नपरेको; प्रलेप (पेन्ट) र रोगन (वार्निश) हटाउने वा मेट्ने तयारी सामानहरू।	प्रति लि. रु.२२।-
३९.२०		अकोशीय (नन्सेलुल्यर) र असवल (नट्रिइन्फोस्ड), अस्तर नहालिएको वा पटलित (लेमिनेट) नगरिएको, आधार (सपोर्ट) नहालिएको वा यस्तै अरु सामानसँग नजोडिएका प्लाष्टिकका अन्य प्लेटहरू, सिटहरू, फिल्म, फवाईल र स्ट्रीपहरू।	
		-इथाइलिनको पोलिमरको:	
	३९२०.१०.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.१०.९०	---अन्य	५
		-प्रोपिलिनको पोलिमरको:	
	३९२०.२०.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.२०.९०	---अन्य	५
		-स्टाइरिनको पोलिमरको:	
	३९२०.३०.१०	---मुद्रण गरिएको	५

	३९२०.३०.९०	---अन्य	५
		-भिनायल क्लोराइडका पोलिमरहरूको:	
		--तौलको हिसाबले ६ प्रतिशतभन्दा घटी सुघट्यकारी (प्लाष्टिसाइजर्स) नरहेको:	
	३९२०.४३.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.४३.९०	---अन्य	५
		--अन्य:	
	३९२०.४९.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.४९.९०	---अन्य	५
		-एक्रेलिक पोलिमरको:	
		--पोलि (मिथाइल मिथाक्रिलेट) को:	
	३९२०.५१.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.५१.९०	---अन्य	५
		--अन्य:	
	३९२०.५९.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.५९.९०	---अन्य	५
		-पोलिकार्वोनेटहरू, अल्किडरेजिन्स, पोलिएलिल इष्टरहरू वा अन्य पोलिष्टरहरू:	
		--पोलिकार्वोनेटहरूको:	
	३९२०.६१.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.६१.९०	---अन्य	५
		--पोलि (इथाइलिन टेरिफ्थालेट) को	
	३९२०.६२.९०	---मुद्रण गरिएको	५

	३९२०.६२.९०	---अन्य	५
		--असंतृप्त पोलिष्टरहरूको:	
	३९२०.६३.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.६३.९०	---अन्य	५
		--अन्य पोलिष्टरहरूको:	
	३९२०.६९.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.६९.९०	---अन्य	५
		-सेलुलोज वा यसका रासायनिक ब्यूत्पत्तिहरूको:	
		--पुनर्उत्पादित सेलुलोजको:	
	३९२०.७१.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.७१.९०	---अन्य	५
		--सेलुलोज एसिटेटको:	
	३९२०.७३.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.७३.९०	---अन्य	५
		--अन्य सेलुलोज ब्यूत्पत्तिहरूको:	
	३९२०.७९.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.७९.९०	---अन्य	५
		-अन्य प्लाष्टिकहरूको:	
		--पोलि (भिनायल बुटाईरन) को:	
	३९२०.९१.९०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९१.९०	---अन्य	५
		--पोलियामाइडको:	

	३९२०.९२.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९२.९०	---अन्य	५
		--एमिनो-रेजिन्सको:	
	३९२०.९३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९३.९०	---अन्य	५
		--फेनोलिक रेजिन्सको:	
	३९२०.९४.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९४.९०	---अन्य	५
		--अन्य प्लाष्टिकको:	
	३९२०.९९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९९.९०	---अन्य	५
३९.२१		प्लाष्टिकका अन्य प्लेटहरु, सिटहरु, फिल्म, फवाइलहरु र स्ट्रीपहरु।	
		-कोशमय (सेलुलर):	
		-कोशमय (सेलुलर):	
	३९२१.११.१०	मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.११.९०	अन्य	५
		--भिनायल क्लोराइड पोलिमरको:	
	३९२१.१२.१०	मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१२.९०	अन्य	५
		--पोलियूरेथेनको:	
	३९२१.१३.१०	मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१३.९०	--अन्य	५

		--पुनर्उत्पादित (रिजेनरेटेड) कोष (सेलुलोज) को:	
	३९२१.१४.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१४.९०	---अन्य	५
		--अन्य प्लाष्टिकहरुको:	
	३९२१.१९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१९.९०	---अन्य:	५
		-अन्य:	
		-अन्य:	
	३९२१.१९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
		---अन्य:	
	३९२१.९०.९१	----थर्माकोल	५
	३९२१.९०.९९	----अन्य	५
३९.२२		प्लाष्टिकका स्नानगार (वाथ्स)हरु, बहुधार स्नानागार (सावर वाथ्स) हरु, पानी आउने र निस्कने व्यवस्था सहितको डुँड (सिङ्क) हरु, प्रक्षालनाधार (वाश-बेसिन), सबडेटहरु, ल्याभोटरी प्यानहरु, आसनहरु (सिट्स) र ढकनीहरु (कभर्स), प्रक्षालन जलाधार (फलसिङ्क सिस्टर्न्स) हरु र यस्तै सरसफाइका समानहरु (स्यानीटरी वेयर)	
	३९२२.१०.००	-स्नानागार (वाथ्स) हरु, बहुधार स्नानागार (शावर वाथ्स) हरु डुँड (सिङ्कस) हरु तथा प्रक्षालनाधार (वास वेसिन्स हरु)	५

	३९२२.२०.००	-ल्याभोटरी सिटहर (आसनहरु) र ढकनीहरु (कभरहरु)	५
	३९२२.९०.००	-अन्य	५
३९.२३		मालसामानको ओसारपसार (कन्भेयेन्स) वा परिवेष्टन (प्याक) गर्ने प्लाष्टिकका सामानहरु; प्लाष्टिकका पौलो वा वुजो (स्टोपर्स) ढकनी (लिड्स), बिरकाहरु (क्याप्स) र अन्य बन्द गर्ने (क्लोजर्स) सामग्रीहरु।	
		-बाकस (कन्तुर वा सन्दूस) हरू, केस (वट्टा वा पेटी) हरू, टोकरी वा डालो (क्रिटस) र यस्तै सामग्रीहरु:	
	३९२३.१०.१०	---प्लाष्टिकका परिवेष्टन (प्याक) गर्ने ट्यूवहरु	५
	३९२३.१०.२०	---अण्डा राख्ने क्रेट	५
	३९२३.१०.९०	---अन्य	५
		-बोरा वा थैलो (स्याक्स) र झोलाहरु (ब्यागहरु) कोन्स (डोको, सोली जस्ता सामानहरु) समेत :	
	३९२३.२१.००	--इथाइलिनका पोलिमरहरुका	५
	३९२३.२९.००	--अन्य प्लाष्टिकहरुको	५
		-कार्वाइज (चोया इत्यादि बुनी मोहेको ठूलो बोतल), बोतलहरु फ्लास्कहरु र त्यस्तै सामानहरु:	
	३९२३.३०.१०	---पेट बोतल (बोतल प्रिफर्म)	५
	३९२३.३०.९०	---अन्य	५

	३९२३.५०.००	-पौलो वा वुजोहरु (स्टोपर्स), ढकनीहरु (लिड्स), बिकाहरु (क्याप्स) र अन्य बन्द गर्ने सामग्रीहरु (क्लोजर्स)	५
		---अन्य:	
	३९२३.९०.९०	---कम्पोजिट एल.पि.जी. ग्याँस सिलिण्डर	५
	३९२३.९०.९०	अन्य---	५
३९.२४		प्लाष्टिकका भोजनपात्रहरु (टेबुल- वेयर), भान्साका पाक उपकरणहरु (किचेन वेयर), अन्य घरायासी सामानहरु र सरसफाई सम्बन्धी (हाइजेनिक) वा शौच र श्रृङ्गार (ट्रवाइलेट) का सामानहरु	
		-टेबुलका भोजनपात्रहरु (टेबुलवेयर), भान्साका पाक उपकरणहरु (किचेनवेयर):	
	३९२४.९०.९०	--बच्चालाई दूध खुवाउने बोतल	५
	३९२४.९०.२०	--मेलामाइनका भाँडा	५
	३९२४.९०.९०	--अन्य	५
	३९२४.९०.००	-अन्य	५
३९.२५		अन्यत्र नपरेको कर्मीका प्लाष्टिकका ज्यावलहरु (विल्डर्स वेयर)	
	३९२५.९०.००	-३०० लि. भन्दा बढी क्षमताका रिजर्भर्यायर्स ट्याङ्कस, तरल पदार्थ राख्ने बडाबडा भाडा (भ्याट्स) र त्यस्तै कन्टेनरहरु	५

	३९२५.२०.००	-ढोकाहरु, झ्यालहरु र तिनका फ्रेम (चौकोसहरु) र ढोकाका संघारहरु	५
	३९२५.३०.००	-सटर (कपाट) हरू, झ्यालका झिलमिल पर्दाहरु (भेनेसियन बल्याण्डससमेत) र त्यस्तै सामानहरु र तिनका अवयव (पार्टस) हरू	५
		अ-न्यः	
	३९२५.९०.२०	---पफ स्याण्डवीच वाल एण्ड रुफ प्यानल	५
	३९२५.९०.९०.	---अन्य	५
३९.२६		प्लाष्टिकका अन्य सामग्रीहरु र शीर्षक ३९.०१ देखि ३९.१ सम्मका अन्य पदार्थहरुका सामानहरु।	
	३९२६.१०.००	-कार्यालय वा विद्यालयका आपूर्तिहरु (सप्लाइज)	५
		-परिधान सामग्रीहरु (लुगाफाटो र सहायक परिधान सामग्रीहरु (क्लोदिड एक्सेसरिज) (पन्जा (ग्लोभ्स), मिटेन्स (बुढी औंला एकातिर अरु चारवटा औंला एकैठाउँ अर्कोतिर ढाक्ने गरी तयार गरेको पञ्जाहरु) र औंलाहरु खुलै रहने खालका पञ्जाहरु (मिट्स) समेतः	५
		---ग्लोभ्सः	
	३९२६.२०.१९	----अन्य	५
		---गाउनः	
	३९२६.२०.२९	----अन्य	५

		---एप्रोन:	
	३९२६.२०.३९	----अन्य	५
	३९२६.२०.९०	---अन्य	५
	३९२६.३०.००	-फर्निचरका काउचहरूका फिटिङ्गहरू, उपकरण, पार्टपुर्जा जस्ता सामानहरू वा यस्तै सामानहरू	५
	३९२६.४०.००	-लघु प्रतिमाहरू (स्ट्याट्यूट्स)	५
		-अन्य:	
		---अन्य:	
	३९२६.९०.९१	----त्रिपाल र पालहरू	५
	३९२६.९०.९२	-- लेवल र--ट्यागहरू	५
	३९२६.९०.९४	----कपडा झुण्ड्याउने ह्याङ्गरहरू	५
	३९२६.९०.९९	----अन्य	५
६३.०५		वस्तुहरू संपुटन (प्याकिङ्ग) गर्न प्रयोग हुने खालको (सामान भर्ने) बोरा र झोला।	
		-मानव निर्मित तान्त्व पदार्थहरू (टेक्सटाइल म्याटेरियल्स) का	
	६३०५.३३.००	--अन्य, पोलिइथाइलिन वा पोलिप्रोपिलिनका पट्टी वा यस्तै वस्तु	५
६७.०२		कृत्रिम फूलहरू, पल्लव (फोलिएज) र फल र तिनका भागहरू (पार्ट्स); कृत्रिम फूलहरू, पल्लव र फलबाट बनेका वस्तुहरू।	
	६७०२.१०.००	-प्लाष्टिकको	१०

	६७०२.९०.००	-अन्य पदार्थको	१०
६८.०२		शीर्षक ६८.०१ का वस्तुहरु बाहेकका स्मारक वा निर्माणको लागि तयार गरेका ढुङ्गा (स्लेट बाहेक) र तिनका समानहरु, प्रिष्ठ सामग्री (व्याकिङ्ग) भएको वा नभएको प्राकृतिक ढुङ्गा (स्लेटसहित) का संगमर्मरका ठोस दाना (मोज्याक क्युव्स) र यस्तै समाना प्राकृतिक ढुङ्गा (स्लेटसहित) का कृतिम रूपले रंगाइएका दानाहरु रोडा, गिर्खा, टुक्राहरु र धूलो (स्लेट सहित)	
		-चेप्टो वा समतल सतह भएको सामान्य रूपले काटिएको वा चिरेको अन्य स्मारक वा निर्माणको लागि तयार गरिएको ढुङ्गा र तिनका वस्तुहरु:	
	६८०२.२१.००	--संगमर्मर, सरन्ध्र पत्थर (ट्राभरटाइन) र पत्थरिलो पदार्थ (अलावाष्टर)	५
	६८०२.२३.००	--पत्थर वा चट्टान (ग्रेनाइट)	१५
	६८०२.२९.००	--अन्य ढुङ्गाहरु	५
		-अन्य:	
	६८०२.९१.००	--संगमर्मर, सरन्ध्र पत्थर (ट्राभरटाइन) र पत्थरिलो पदार्थ (अलावाष्टर)	५
	६८०२.९२.००	--अन्य चुनदार ढुङ्गा	५
	६८०२.९३.००	--पत्थर वा चट्टान (ग्रेनाइट)	१५

	६८०२.९९.००	--अन्य पत्थरहरू	५
६८.१३		अश्मतन्तु (एसवेष्टस), अन्य खनिज तत्वहरू वा सेल्युलोजका आधारका, कपडा वा अन्य पदार्थका साथ समायोजन (कम्वाइन) भए वा नभएको ब्रेक, क्लच र यस्तै समानहरूका लागि, जडान नभएका (नौट माउन्टेन्ट) घर्षण पदार्थ वा तिनका सामानहरू (जस्तै, चाँदर रौल, पाटा (स्ट्रीप), खण्ड (सेगमेन्ट), चक्रा (डिस्क), वासर्स, प्याडहरू)।	
	६८१३.२०.००	-अश्मतन्तु (एसवेस्टस) भएका	५
		- अश्मतन्तु (एसवेस्टस) नभएका:	
	६८१३.८१.००	--ब्रेक लाइनिङ्ग र प्याडहरू	५
	६८१३.८९.००	--अन्य	५
६९.०७		माटोका फ्लेगहरू र पेभिडहरू (पत्थरहरू नजिकै रहेको जडान), अगेनो वा चुलो (हर्थ) वा भित्ताका टायलहरू; अस्तर (ब्याकिङ्ग) भएको वा नभएको संगमर्मर गर्ने ठोस दाना पदार्थ र यस्तै सामानहरू; फिनिसिङ्ग सेरामिक्स।	
		-फ्लेगहरू र पेभिडहरू (पत्थरहरू नजिकै रहेको जडान), अगेनो वा चुलो (हर्थ) वा भित्ताका टायलहरू, उपशीर्षक ६९०७.३० र ६९०७.४० का बाहेक:	
	६९०७.२१.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% ननाघेको	५

	६९०७.२२.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% नाघेको तर १०% ननाघेको	५
	६९०७.२३.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट १०% नाघेको	५
	६९०७.३०.००	-संगमर्मर गर्ने ठोस दाना पदार्थहरू (मोज्याक क्युब्स) र यस्तै, उपशीर्षक ६९०७.४० का बाहेक	५
	६९०७.४०.००	-फिनिसिङ्ग सेरामिक्स	५
७०.०३		अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (पत्र वा लेयर) भएको वा नभएको, पाता (सिट्स) वा प्रोफाइल को रूपमा भएको, अरु कुनै किसिमको काम नगरिएको, ढालेको काँच (काष्ट ग्लास) र वेल्लित काँच (रोल्ड ग्लास)।	
		-तारविहीन पाता :	
	७००३.१२.००	--सम्पूर्ण रूपमा रङ्गाएको (बडी टिण्टेड्), अपारदर्शी पारिएको (ओपासिफाइड्), रङ्ग चढाइएको (फ्ल्यास्टड) वा अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको	५
	७००३.१९.००	--अन्य	५
	७००३.२०.००	-तार भएको पाता	५
	७००३.३०.००	-प्रोफाइल	५

७०.०४		अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको वा नभएको, तर अन्य कुनै काम नगरिएको, पाता (सिट्स) को रूपमा भएको तन्क्याएर बनाइएको (ड्रन) काँच वा हावाफुकेर वा ग्याँस भरेर बनाइएको (ब्लोन) काँच।	
	७००४.२०.००	-सम्पूर्ण रूपमा रङ्गाएको (बडी टिन्टेड), अपारदर्शी पारिएको (ओपासिफाइड), रङ्ग चढाएको (फल्यास्ड) वा अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको	५
	७००४.९०.००	-अन्य	५
७०.०५		अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको वा नभएको, तर अन्य किसिमबाट कुनै काम नभएको, पाता (सिट्स) मा भएको फ्लोट ग्लास (काँच) र सतह घर्षित (ग्राउण्ड) वा चमकाइएको (पोलिस्ड) काँच।	
	७००५.१०.००	-अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको, तार-विहिन (नन-वायर्ड) काँच।	५
		-अन्य तार विहिन काँच :	
	७००५.२१.००	--सम्पूर्णतः रङ्गाएको (बडी टिन्टेड) ओपासिफाइड, फल्यास्ड वा मेरेली सरफेस ग्राउण्ड	५
	७००५.२९.००	--अन्य	५
	७००५.३०.००	-तार भएको काँच	५

७०.०६	७००६.००.००	शीर्षक ७०.०३, ७०.०४ वा ७०.०५ का काँचहरु, निहुरेको (बेन्ट), किनाराको काम गरेको (एज वर्कड), खोपेको (इनग्रेभड), प्वाल पारेको (ड्रिल्ड), इनामेल लगाएको वा अन्य प्रकारले बनाएको तर अन्य पदार्थसँग जोडी आकार नदिएको वा जडान नगरेको।	५
७०.०७		कडा बनाएको वा पटलित काँच भएको सुरक्षित काँच।	
		-कडा बनाएको (तापित) सुरक्षित काँच:	
	७००७.११.००	--गाडी, जहाज, अन्तरीक्षयान वा सवारीका साधनमा समाविष्ट गर्न योग्य आकार र नापका	५
	७००७.१९.००	--अन्य	५
		-पटलित सुरक्षित काँच :	
	७००७.२१.००	--गाडी, जहाज, अन्तरिक्षयान वा सवारीका साधनमा समाविष्ट गर्न योग्य आकार र नापको	५
	७००७.२९.००	--अन्य	५
७०.०८	७००८.००.००	काँचको बहुभित्तीय अवरोधक इकाई (मल्टिपल वाल्ड इन्सुलेटिड यूनिट)।	५
७०.०९		फ्रेम भएको वा नभएको काँचको ऐना, पछाडिको दृश्य देखिने ऐना समेत।	
	७००९.१०.००	-गाडीको पृष्ठदृश्य देखिने ऐना	५
		-अन्य:	

	७००९.९१.००	--फ्रेम नहालेको	५
	७००९.९२.००	--फ्रेम हालेको	५
७२.१३		फलाम वा अमिश्रित स्पातका (नन् एल्वाय) का लाप्सा र डण्डीहरु (बास एण्ड रौड्स), तापवेलित (हटरौल्ड), असममित रुपले बेहिएको कुण्डली (क्वायल) हरु।	
	७२१३.१०.००	-वेलन प्रक्रिया (रोलिङ प्रोसेस) कै समयमा उत्पन्न भंगुरीकरण (इण्डेण्टेसन), धर्साहरु (रिब्स), खाँचहरु (ग्रुभ्स) वा अन्य विकृतिहरु (डिफोर्मेशन) हरु भएका	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२१३.२०.००	-अन्य फ्रि कटिङ्ग स्टील (सल्फरको मात्रा बढी प्रतिशतमा भएको इस्पात विशेष) को	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
		--१ मि.मि. भन्दा कम नापको ब्यास भएको वृत्ताकार तिर्यकच्छेद (क्रस सेक्सन) को:	
	७२१३.९१.१०	---८ मि.मि. ननाघेको	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२१३.९१.९०	---अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२१३.९९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-

७२.१४		गढेको (फोर्ज), तापवेलित (हटरोल्ड), ताप कर्षित (हट ड्रन) वा ताप वहिष्कृत (हट एक्स्ट्रुडेड) बाहेक अन्य काम नगरिएको फलाम वा अमिश्रित (नन् एल्वाय) इस्पातका अन्य लाप्सा (बार्स) डण्डी (रौड) हर, वेलनक्रिया पछि बटारिएका (ट्रिबस्टेड) यस्ता वस्तुहरु समेत ।	
	७२१४.१०.००	-गढेको (फोर्ज) (तातो पारी पिटेर बनाएको)	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
	७२१४.२०.००	-वेलन प्रक्रिया (रोलिङ प्रोसेस) कै समयमा उत्पन्न भएका भंगुरीकरण (इण्डेण्टेसन), धर्साहरु (रिब्स), खाँचहरु (ग्रुभ्स) वा अन्य विकृतिहरु (डिफोर्मेशन) भएका वा वेलन क्रिया (रोलिङ) पछि बटारिएका (ट्रिबस्टेड):	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
	७२१४.३०.००	-अन्य, फ्रि कटिङ्ग स्टील (सल्फरको मात्रा बढी प्रतिशतमा भएको इस्पात विशेष) को	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
		-अन्य :	
	७२१४.९१.००	--चतुर्भुजाकृति (वर्गाकार बाहेक) को तिर्यक परिच्छेद (क्रस-सेक्सन) को	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
		--अन्य :	
	७२१४.९९.१०	---पुनर्वेलन योग्य (रिरोलेवल) लाप्सा र डण्डी अधिकतम लम्बाइ १०० मि.मि. चौडाइ ६०० मि.मि. र मोटाइ ५ मि.मि. र सो भन्दा बढी भएको	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
	७२१४.९९.९०	---अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०१-

७२.१५		फलाम वा अमिश्रित स्पात (नन्-एलवाय स्टील) का अन्य लाप्सा डण्डीहरु।	
	७२१५.१०.००	-शीत निर्मित (कोल्ड फोर्म्ड) वा शीत-परिष्कृत (कोल्ड-फिनिस्ड) बाहेक अन्य काम नभएको, फ्रि कटिङ्ग स्टील (सल्फरको मात्रा बढी प्रतिशतमा भएको इस्पात विशेष) को	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२१५.५०.००	-अन्य, शीत निर्मित (कोल्ड फोर्म्ड) वा शीत-परिष्कृत कोल्ड फिनिस्ड बाहेक अन्य काम नभएका	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२१५.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
७२.१६		फलाम वा अमिश्रित (नन्-एलवाय स्टील) स्पातका ऐङ्गल (कोण) शेप्स (आकार) र सेक्सनहरु (भागहरु)।	
	७२१६.१०.००	-तापबेलित (हट रोलड), तापकर्षित (हटड्रन) वा ताप वहिष्कृत (हट एक्सट्रुडेड्) बाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि.भन्दा कम उचाइ भएको यू.आइ. वा एच भागहरु (सेक्सन्स)	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
		-तापबेलित, ताप कर्षित वा ताप वहिष्कृतबाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि.भन्दा कम उचाइ भएको एल वा टी भागहरु (सेक्सन्स) :	
	७२१६.२१.००	--एल सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.१६५०।-

	७२१६.२२.००	--टि सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
		-तापबेलित, तापकर्षित वा ताप बहिष्कृतबाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि. वा सोभन्दा बढी उचाइ भएको यू. आइ. वा एच् भागहरु (सेक्सन्स):	
	७२१६.३१.००	--यू सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
	७२१६.३२.००	--आई सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
	७२१६.३३.००	--एच सेक्सनहरु	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
	७२१६.४०.००	-तापबेलित तापकर्षित वा ताप बहिष्कृतबाहेक अन्य कुनै काम नगरिएको, ८० मि.मि. वा सोभन्दा बढी उचाइ भएको, एल वा टी भागहरु (सेक्सन्स)	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
	७२१६.५०.००	-तापबेलित, तापकर्षित वा ताप बहिष्कृतबाहेक अन्य कार्य नगरिएको, कोणहरु (एंगल) आकार (शेप्स) र भागहरु (सेक्सन्स)	प्र.मे.टन रु.१६५०१-
		-शीत निर्मित (कोल्ड फोर्मड) वा शीत परिष्कृत (कोल्ड फिनिस्ड) बाहेक अन्य काम नभएका, कोणहरु (एंगल्स), आकारहरु (शेप्स) र खण्डहरु (सेक्सन्स) :	
	७२१६.६१.००	--समतल वेलन (फ्ल्याट रोल्ड) उत्पादनहरुबाट उपलब्ध	प्र.मे.टन रु.१६५०१-

	७२१६.६९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
		-अन्य :	
	७२१६.९१.००	--समतल-बेलन (फ्ल्याट-रोल्ड) उत्पादनहरूबाट शीत-निर्मित (कोल्ड- फोर्म्ड) वा शीत परिष्कृत (कोल्ड फिनिस्ड) गरिएका	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२१६.९९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
७२.१७		फलाम वा अमिश्रित स्पातका तारहरू (वायर)।	
	७२१७.१०.००	- जलप वा लेप नलगाइएको, चमकदार (पोलिस्ड) बनाइएको वा नबनाइएको	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२१७.२०.००	- जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२१७.३०.००	- अन्य अपधातु (बेस मेटल) को जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२१७.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
७२.२३	७२२३.००.००	खिया नलाग्ने ईस्पातका तार (वायर)।	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
७२.२९		अन्य मिश्रित स्पातका तार (वायर)।	
	७२२९.२०.००	-सिलिको-म्यांगनिज इस्पातको	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७२२९.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-

७३.०७		फलाम वा इस्पातको नली वा पाइप जडानहरू (जस्तै-कप्लिड, एल्वोज, स्लीभ)।	
		-काष्ठ फिटिङ्ग (ढालेर जडान गरेको):	
	७३०७.११.००	--अनम्य (नन्-म्यालियाबल) काष्ठ आइरनको	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०७.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
		-अन्य, स्टेनलेस स्टीलको:	
	७३०७.२१.००	--फलान्जेज	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०७.२२.००	--थ्रिडेड (चूडीदार) एल्वोज, वेण्डस र स्लीभस	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०७.२३.००	--वट (कुन्दा) वेल्डिङ्ग फिटिङ्ग	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०७.२९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
		-अन्य:	
	७३०७.९१.००	--फलेन्जेज	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०७.९२.००	--थ्रिडेड (चूडीदार) एल्वोज, वेण्डस र स्लीभस	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०७.९३.००	--वट (कुन्दा) वेल्डिङ्ग फिटिङ्ग	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०७.९९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-

७३.०८		फलाम वा इस्पातको संरचनाहरू (स्ट्रक्चर्स) (शीर्षक नं ९४.०६ को पूर्व विरचित भवनहरू बाहेक) र संरचनाका अङ्गहरू (जस्तै, पुल, पुल-खण्डहरू, लक-गेट, टावर्स, लेटिस मास्ट, छतहरू, छतका संरचनाहरू, ढोकाहरू र झ्यालहरू र तिनका संरचनाहरू र ढोकाका संगारहरू, सटरहरू, वेदिका (ब्यालुस्ट्रेड्), खम्बाहरू र स्तम्भहरू); फलाम र इस्पातका पाता, डण्डी, एंगल, आकार, सेक्सन, ट्यूब र यस्तै संरचनाका प्रयोगको निम्ति तयार गरिएका सामानहरू।	
	७३०८.१०.००	-पुल र पुलका खण्डहरू	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०८.२०.००	-टावर र ल्याटिस माष्ट	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०८.३०.००	-ढोका, झ्याल र तिनका चौकोसहरू र ढोकाका संघारहरू	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०८.४०.००	-खट बाँधने (स्क्याफोल्डिङ्ग), सटरिड, (फर्मा) प्रोपिड वा पिट प्रोपिड (टेवा दिने) का यस्तै उपकरणहरू	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३०८.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-

७३.०९	७३०९.००.००	जुनसुकै पदार्थ (संपीडित वा तरलीकृत ग्याँस बाहेक) को लागि, यान्त्रिक वा ताप सम्बन्धी उपकरण जडान नभएको, अस्तर हालेको वा नहालेको, ताप निरोध गरिएको वा नगरिएको ३०० लीटर भन्दा बढी ३००० लिटर क्षमता सम्मको फलाम वा इस्पातबाट बनेका रिजर्भ्यार (पानीपोखरी), टंकी, पिपा र यस्तै आधानपात्र (कन्टेनर) हरु।	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
७३.११	७३११.००.००	फलाम वा इस्पातको संपीडित वा तरलीकृत (कम्प्रेस्ड वा लिक्वीफाइड) ग्याँस हाल्ने घरायसी, व्यापारिक (औद्योगिक बाहेक) प्रयोजनका एल. पि. जि. सिलिण्डरहरु।	५
७३.१२		विद्युतीय अवरोधक नभएको. फलाम वा इस्पातको बाटिएको (स्ट्रण्डेड), तार, डोरी, केबुल, संग्रथित (प्लेटेड) फित्ताहरु (बैण्डस्) घुएत्रो हात्रे डोरी (स्लिङ्ग) र यस्तै ।	
	७३१२.१०.००	-बाटिएको (स्ट्रण्डेड) तार (वायर), डोरी र केबुल	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३१२.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
७३.१५		फलाम वा इस्पातका सिक्की (चेन) र तिनका अङ्गहरु।	
		-संघित ग्रन्थियुक्त (आर्टिकुलेटेडलिङ्ग) सिक्की र तिनका अङ्गहरु:	
	७३१५.११.००	--रोलर सिक्की	प्र.मे.टन रु.१६५०।-

	७३१५.१२.००	--अन्य सिक्की	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३१५.१९.००	--अङ्कहरू	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३१५.२०.००	-स्कीड चैन (सिक्की)	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
		-अन्य सिक्की:	
	७३१५.८१.००	--स्टड लिङ्क	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३१५.८२.००	--अन्य वेल्डेड लिङ्क	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३१५.८९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
	७३१५.९०.००	-अन्य अङ्कहरू	प्र.मे.टन रु.१६५०।-
७३.२०		फलाम वा इस्पातको कमानी र कमानीमा प्रयोग हुने पत्ती (लिभ्स)।	
		-पत्तीदार कमानी र तिनका पत्तीहरू:	
	७३२०.१०.९०	--अन्य	५
७३.२४		फलाम वा इस्पातको सरसफाइ सम्बन्धी सामान र तिनका पार्टपुर्जाहरू।	
	७३२४.१०.००	-स्टेनलेस स्टीलको सिन्क र वास वेसिन	५
		-स्नानागार:	
	७३२४.२१.००	--इनामेल गरेको वा नगरेको काष्ठ आइरनका	५
	७३२४.२९.००	--अन्य	५

		- अन्य, पार्टपुर्जाहरू समेत:	
	७३२४९०.९०.	---पार्टपुर्जाहरू	५
	७३२४९०.९०.	---अन्य	५
८३.०१		आधारभूत धातुबाट बनेको ताल्चा (प्याडलक) र ताल्चाहरू (लक्स) हरू (साँचोले सञ्चालन हुने, संयोजन (कम्बिनेशन) ले सञ्चालन हुने वा विद्युतले सञ्चालन हुने); ताल्चा सहितका अपधातुका अन्तराप र अन्तराप सहितका फ्रेमहरू; माथि उल्लेख भएका कुनै पनि वस्तुहरूको लागि अपधातुका साँचोहरू।	
	८३०१.२०.००	-मोटर गाडीमा प्रयोग हुने खालका ताल्चाहरू (लक्स)	५
८३.०२		फर्निचर, ढोका, भर्याङ्गको खुडकिला, झयाल, ब्लाइण्ड, कोच, कांठी, कन्तुर, चेष्ट (वाकस) कास्केट र यस्तै सामानमा प्रयोग गर्न उपयुक्त अपधातुका जडान सामग्रीहरू (माउण्टिङ्ग, फिटिङ्ग) र यस्तै सामग्रीहरू; आधारभूत धातुको टोप राख्ने (र्याक, टोप झुण्ड्याउने सिंगौरा, ब्राकेट र यस्तै जडानहरू; आधारभूत धातुको माउण्टिङ्ग भएको गुलावपाश (क्वास्टोर्स); आधारभूत धातुको स्वचालित ढोका बन्द गर्ने सामान (अटोमेटिक डोर क्लोजर्स)।	
	८३०२.३०.००	-मोटर गाडीको लागि उपयुक्त अन्य जडान सामग्रीहरू (माउण्टिङ्गस, फिटिङ्गस) र यस्तै सामग्रीहरू	५

८४.०९		शीर्षक ८४.०७ वा ८४.०८ का इञ्जिनहरूमा पूर्णतया वा मुख्यतया प्रयोगको लागि उपयुक्त पार्टपुर्जाहरू।	
		-अन्य:	
		--पूर्णतया वा मुख्यतया स्पार्क इग्निशन इन्टरनल कम्बशन पिष्टन इञ्जिनमा प्रयोगका लागि उपयुक्त :	
	८४०९.९९.१०	---मोटर गाडीको	५
		--अन्य:	
	८४०९.९९.१०	---मोटर गाडीको	५
८४.१३		मापक यन्त्र जडेको वा नजडेको तरल पदार्थको पम्प, तरल पदार्थ माथि तात्रे साधन (एलिभेटर्स)	
	८४१३.३०.००	-इन्टरनल कम्बशन पिष्टन इञ्जिनको लागि इन्धन, लुब्रिकेटिड वा कुलिड मिडियम पम्प	५
८४.१८		रेफ्रिजरेटर, फ्रिजर, अन्य प्रशितक (रेफ्रिजरेटिड) वा हिमीकरण (फ्रिजिङ्ग) उपकरणहरू, वैद्युतिक वा अन्य; शीर्षक ८४.१५ को वातानुकूलन यन्त्र (एयर-कण्डिश्निङ्ग मशीन) बाहेक ताप पम्प (हिट पम्प)।	
	८४१८.१०.००	-छुट्टै वाहिरी ढोका (एक्स्टर्नल डोर) जडान भएको संयुक्त रेफ्रिजरेटर-फ्रिजरहरू	५
	८४१८.२१.००	--सपीडन किसिमको (कम्प्रेसन-टाइप)	५
	८४१८.२९.००	--अन्य	५

	८४१८.३०.००	-८०० लिटर भन्दा कम क्षमताको, संदुस किसिमको (चेष्ट टाइप)	५
	८४१८.४०.००	-९०० लिटर भन्दा कम क्षमताको, ठाडो किसिमको (अपराइट टाइप)	५
	८४१८.५०.००	-सञ्चय र प्रदर्शनका लागि अन्य फर्निचर सन्दुकहरू (चेष्टस), पिटारीहरू (क्याबिनेट्स), प्रदर्शन फलकहरू (डिस्प्ले काउण्टर्स), प्रदर्शन मञ्जुषा (शो-केसेस), र यस्तै सामानहरू, प्रशितक (रेफ्रिजरेटिड) वा हिमीकरण (फ्रिजिङ्ग) उपकरणहरू समावेश भएका	५
८४.२१		अपकेन्द्रित (सेन्ट्रिफ्युजेज), अपकेन्द्रण शोष (सेन्ट्रिफ्युगल ड्रायर्स) समेत, तरल र ग्याँस नित्तिका निस्पन्दन (फिल्टरिङ्ग) वा परिशोधन (प्युरिफाइङ्ग) यन्त्रावली (मशिनरी) र उपकरणहरू (एपरेट्स)	
		-तरल पदार्थको लागि निस्पन्दन (फिल्टरिङ्ग) वा परिशोधन (प्युरिफाइङ्ग) का यन्त्रावली उपकरणहरू (मेशिनरी एण्ड एपरेट्स):	
	८४२१.२३.००	--ईन्टरनल कम्बशन इञ्जिनको लागि लेत पेट्रोल निस्पन्दकहरू (फिल्टर्स)	५
		-ग्याँसको लागि निस्पन्दन वा परिशोधन यन्त्रावली (मशिनरी) वा उपकरणहरू (एपरेट्स):	
	८४२१.३१.००	--इन्टरनल कम्बशन इञ्जिनको वायु अन्तग्रहण निस्पन्दकहरू (इन्टेक एयर फिल्टर्स)	५

८४.७२		अन्य कार्यालय यन्त्रहरू (अफिस मशिनस) (उदाहरणतः हेक्टोग्राफ वा स्टेन्सिल डुप्लिकेटिङ्ग मशिनहरू, एड्रेसिङ्ग मशिनहरू, अटोम्याटिक ब्याङ्कनोट डिस्पेन्सरहरू, क्वाइन सौटिङ्ग मशिनहरू (मुद्रा छाँट्ने यन्त्र), क्वाइन काउण्टिङ्ग वा न्यापिङ्ग मशिनहरू, पेन्सिल शार्पेनिङ्ग मशिनहरू, परफोरेटिङ्ग वा स्ट्याप्लिङ्ग मशिनहरू)।	
	८४७२.९०.००	-अन्य	१५
८४.७७		यस भागका अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, रबर वा प्लाष्टिकको काम गर्न (वर्किङ्ग) निमित्तका वा यी पदार्थहरूका उत्पादनहरू (प्रोडक्ट्स) को निर्माण (म्यानुफ्याक्चर) निमित्तका यन्त्रावली (मशिनरी)।	
	८४७७.१०.००	-इन्जेक्सन-मौलिडिङ्ग मशिनहरू	५
८४.७९		यस भागको अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, व्यक्तिगत कार्य (इनडिभिजुअल फड्सन्स) भएका यन्त्रहरू र यान्त्रिक साधनहरू (मेकानिकल अप्लायन्सेस)।	
		--अन्य :	
	८४७९.८९.९०	---अन्य	१०

८४.८०		धातु ढलाइशाला (फाउण्ड्री) को लागि ढलाइका बक्साहरू (मोल्डिङ्ग बौक्सेस); मोल्ड बेसहरू; ढलाइ नमूनाहरू (मौल्डिङ्ग प्याटर्स); धातु, मेटल कारबाइड्, काँच, खनिज पदार्थहरू, रबर वा प्लाष्टिक ढाल्ने साँचोहरू (मोल्ड्स) (धातुको सिलिका (इनगौट) ढाल्ने साँचो बाहेक)।	
		-रबर वा प्लाष्टिक निमित्तको ढलाइको साँचो (मोल्ड्स) :	
	८४८०.७१.००	--इन्जेक्सन वा कम्प्रेसन टाइप्स	५
८४.८१		नल (पाइप) हरू, वाष्पित्र वा ब्वायलरको वाह्यावरण (ब्वायलर शेल), जलाशय (टैंकस), भ्याटहरू वा यस्तै वस्तुहरूको लागि टुटीहरू (ट्याप्स, कौक्स), भल्भहरू र यस्तै उपकरणहरू, प्रेसर रिड्युसिङ्ग भल्भ र ताप स्थैतिकीय ढङ्गले नियन्त्रित (थर्मोस्टाटिकली कन्ट्रोल्ड) भल्भहरू समेत	
	८४८१.१०.००	-प्रेसर रिड्युसिङ्ग भल्भहरू	५
	८४८१.२०.००	-ओलियो हाइड्रोलिक वा न्युम्याटिक ट्रान्समिसन निमित्तका भल्भहरू	५
	८४८१.३०.००	-चेक (ननरिटर्न) भल्भहरू	५
	८४८१.४०.००	-सेफिट वा रिलिफ भल्भहरू	५
		-अन्य उपकरणहरू (अप्लायन्सेस):	
	८४८१.८०.९०	--अन्य	५

८५.०७		चारपाटे (वर्गाकार समेत) भएको वा नभएको विद्युत सञ्चित गर्ने यन्त्र (एकुमुलेटर); तिनका छुट्याउने यन्त्र (सेपरेटर) समेत।	
	८५०७.१०.००	-पिष्टन इञ्जिन जगाउन प्रयोग हुने प्रकारको सीसा अम्ल (लीड-एसीड)	१०
	८५०७.२०.००	-अन्य लीड एसीड एकुमुलेटर	१०
	८५०७.३०.००	-निकल क्याडमियम	५
	८५०७.४०.००	-निकल फलाम	५
	८५०७.५०.००	-निकल-धातु हाइड्राइड	५
		-अन्य एकुमुलेटर:	
	८५०७१०.८०.	---पावर बैट्ट (व्याट्री प्याक)	१०
	८५०७१०.८०.	---अन्य	१०
८५.०८		निर्वात मार्जनीहरू (भ्याकुम क्लिनर्स)	
		-स्वचालित विद्युतीय मोटरयुक्त:	
	८५०८.११.००	--१५०० वाट भन्दा बढी शक्ति नभएको र धूलो जम्मा गर्ने थैली (डष्ट ब्याग) वा अन्य ग्रहण क्षमता (रिसेप्टेकल क्यापासिटी) २० लिटर ननाघेको	५
	८५०८.११.००	--अन्य	५
	८५०८.६०.००	-अन्य निर्वात मार्जनीहरू (भ्याकुम क्लिनर्स)	५
	८५०८.७०.००	-अङ्गहरू (पार्ट्स)	५

८५.०९		स्वचालित विद्युत मोटरयुक्त विद्युत यान्त्रिक घरेलु उपकरणहरू, शीर्षक ८५.०८ का निर्वात मार्जनीहरू बाहेक।	
	८५०९.४०.००	-खानेकुरा पिधने र मिसाउने (फुड ग्राइण्डर र मिक्सर्स); फलफूल वा वनस्पतिको रस झिक्ने (जूस एक्स्ट्र्याक्टर)	५
	८५०९.८०.००	-अन्य उपकरणहरू	५
	८५०९.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	५
८५.११		विद्युत इग्निसन वा स्पार्क इग्निसन वा कम्प्रेसन इग्निसन इन्टरनल कम्बसन इन्जिनको लागि स्टार्टिङ्ग उपकरणहरू (जस्तै-इग्निसन म्याग्नेटोस्, म्याग्नेटो डाइनामोज (चुम्बकीय डाइनामो), इग्निसन क्वायल, स्पार्किङ्ग प्लग र ग्लो प्लग, स्टाटर मोटर); जेनेरेटर (जस्तै-डाइनामा, अल्टरनेटर्स) र यस्तो इन्जिनमा जोड्ने कट आउटहरू।	
	८५११.१०.००	-स्पार्किङ्ग प्लग	५
	८५११.३०.००	-डिस्ट्रिब्यूटर्स; इग्निसन क्वायल	५
	८५११.४०.००	-स्टार्टर मोटर र दोहोरो काम हुने स्टाटर जेनेरेटर	५
	८५११.५०.००	-अन्य जेनेरेटर	५
	८५११.८०.००	-अन्य उपकरणहरू	५

८५.१२		विद्युतको प्रकाश दिने वा सूचना दिने उपकरणहरू (शीर्षक ८५.३९ का सामान बाहेक), साइकल वा मोटर साइकलमा प्रयोग हुने विण्ड स्क्रिन, वाइपर, डिफ्रोष्टर र डेमिष्टर।	
	८५१२.१०.००	-साइकलमा प्रयोग हुने प्रकाश वा दृष्टिसूचक औजारहरू	५
	८५१२.२०.००	-अन्य प्रकाश वा दृष्टिसूचक (भिजुअल सिग्नलिङ्ग) औजारहरू	५
	८५१२.३०.००	-ध्वनिसूचक (साउण्ड सिग्नलिङ्ग) औजारहरू	५
	८५१२.४०.००	-विण्ड स्क्रिन विपर, डिफ्रोष्टर र डेमिष्टर	५
	८५१२.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	५
८५.१३		आफ्नै श्रोतबाट शक्ति सञ्चालन गरी बल्ने बोक्न हुने विद्युतको वत्ति (जस्तै डाइब्याट्रिज, एक्युमुलेटर र म्याग्नटोज), शीर्षक ८५.१२ को उपकरणहरू बाहेक।	
	८५१३.१०.००	-वत्तिहरू	५

८५.१७		टेलिफोन सेटहरू, सेलुलर सञ्जालहरू वा अन्य तारविहिन सञ्जालहरूका लागि प्रयोग हुने टेलिफोनहरू समेत; ध्वनि, छवि वा अन्य आँकडा प्रसारण वा सङ्ग्रहण निमित्तका उपकरणहरू, तारसहित वा ताररहित सञ्जाल (जस्तै: स्थानीय वा बृहत क्षेत्र सञ्जाल (लोकल अर वाइड एरिया नेटवर्क) मा सञ्चार गर्न प्रयोग हुने उपकरणहरू समेत, शीर्षक ८४.४३, ८५.२५, ८५.२७ वा ८५.२८ का प्रसारण वा सङ्ग्रहण उपकरणहरू बाहेक।	
		-टेलिफोन सेटहरू; सेलुलर सञ्जालहरू वा अन्य तारविहिन सञ्जालहरूका लागि प्रयोग हुने समेत:	
	८५१७.१२.००	--सेलुलर सञ्जालहरू वा अन्य तारविहिन सञ्जालहरूका लागि प्रयोग हुने टेलिफोनहरू	२.५
		-ध्वनि, छवि वा अन्य आँकडा प्रसारण वा सङ्ग्रहण निमित्तका उपकरणहरू, तारसहित वा ताररहित सञ्जाल (जस्तै: स्थानीय वा बृहत् क्षेत्र सञ्जाल (लोकल अर वाइड एरिया नेटवर्क) मा सञ्चार गर्न प्रयोग हुने उपकरणहरू समेत।	
	८५१७.६१.००	--आधार स्थानहरू (बेस स्टेशनस)	५
		--ध्वनि, छवि वा अन्य आँकडालाई सङ्ग्रहण गर्ने परिवर्तन गर्ने र प्रसारण वा पुनरुत्पादन गर्ने यन्त्रहरू, स्वीचिङ्ग र राउटिङ्ग उपकरणहरू समेत:	
	८५१७१०.६२.	---स्मार्ट घडी	१५

	८५१७२०.६२.	---नेटवर्किङ्ग स्वीच	५
	८५१७३०.६२.	---राउटर	५
	८५१७९०.६२.	---अन्य	५
	८५१७.६९.००	--अन्य	५
	८५१७.७०.००	-अङ्कहरू (पार्टस्)	५
८५.१८		सूक्ष्मध्वनिवाहक (माइक्रोफोन) हरू र त्यस निमित्तका धारकहरू (स्ट्याण्डस); संलग्नक(इनक्लोजर) मा आरोपित (माउण्टेड्) भए वा नभएका ध्वनि विस्तारक यन्त्रहरू (लाउड् स्पीकर्स); सूक्ष्मध्वनि वाहक (माइक्रोफोन) सम्मिलित (कम्बाइण्ड) भएको वा नभएको कर्ण श्रवणयन्त्र (हेड फोन) हरू तथा कर्ण श्रवणयन्त्र (इयर फोन) हरू, र एक सूक्ष्मध्वनि वाहक (माइक्रोफोन) तथा एक वा एक भन्दा बढी ध्वनि विस्तारक यन्त्र (लाउडस्पीकर) हरू भएका समुच्चय (सेट) हरू; श्रव्यावृत्ति वैद्युतिक विस्तारक (अडियो फ्रिक्वेन्सी इलेक्ट्रिक एम्प्लिफायर) हरू; वैद्युतिक ध्वनि प्रवर्द्धक यन्त्र (इलेक्ट्रिक साउण्ड एम्प्लीफायर) का समुच्चयहरू (सेट्स)	
	८५१८.१०.००	-माइक्रोफोन र तिनका अडेसाहरू	१०
		-बट्टाभिन्न अड्याइएका वा नअड्याइएका लाउड स्पिकरहरू:	
	८५१८.२१.००	--बट्टाभिन्न अड्याइएका सिङ्गल लाउड स्पिकर	१०

	८५१८.२२.००	--एउटै बट्टाभिन्न अड्याइएका मल्टिपल लाउड स्पिकर	१०
	८५१८.२९.००	--अन्य	१०
	८५१८.३०.००	-सूक्ष्मध्वनिवाहक (माइक्रोफोन) संयुक्त भए वा नभएका शीर्षवणयन्त्र (हेडफोन) हरू र कर्णश्रवणहरू (इयर फोन) हरू, र एउटा सूक्ष्मध्वनिवाहक (माइक्रोफोन) यन्त्र र एक वा सो भन्दा बढी ध्वनि विस्तारक यन्त्र (लाउड् स्पीकर) हरू भएका समुच्चयहरू (सेट्स)	१०
	८५१८.४०.००	-अडियो फ्रिक्वेन्सी इलेक्ट्रिक एम्प्लिफायर	१०
	८५१८.५०.००	-विद्युतको आवाज बढाउने सेटहरू (इलेक्ट्रिक साउण्ड एम्प्लिफायर सेट)	१०
८५.२३		डिस्कहरू, टेपहरू, सुगठित अवस्थाका वाष्पीकरण नहुने (सोलिड-स्टेट नन्-भोलाटाइल) सञ्चय उपकरणहरू, "स्मार्ट कार्डहरू" र ध्वनि वा अन्य प्रवृत्तिलाई अभिलेखन गर्न निमित्तका अन्य माध्यम, अभिलेखन गरिएका वा नगरिएका डिस्क उत्पादनका लागि प्रयोग हुने म्याट्रिसहरू र माष्टरहरू, तर भाग ३७ का उत्पादनहरू बाहेक।	
		-चुम्बकीय माध्यम:	
	८५२३.२९.००	--अन्य:	५
		-चाक्षुषीय (अप्टिकल) माध्यम:	
	८५२३.४९.००	--रेकर्ड नगरिएको	५

	८५२३.४९.००	--अन्य	५
		-अर्धसंवाहक (सेमिकन्डक्टर) माध्यमः	
	८५२३.५१.००	--सुगठित अवस्थाका वाष्पीकरण नहुने (सोलिड-स्टेट नन्-भोलाटाइल) सञ्चय उपकरणहरू	५
		--स्मार्ट कार्डहरूः	
	८५२३१०.५२.	---सिम कार्ड	५
	८५२३२०.५२.	---मेमोरी कार्ड	५
	८५२३९०.५२.	---अन्य	५
	८५२३.५९.००	--अन्य	५
		-अन्यः	
	८५२३.८०.९०	--अन्य	५
८५.२५		सङ्ग्रहण उपकरण (रिसेप्सन ऐपरेटस) वा ध्वनि अभिलेखन (साउण्ड रिकर्डिङ्ग) वा पुनरुत्पादन (रिप्रोड्यूसिङ्ग) उपकरण (ऐपरेटस) समाविष्ट भए वा नभएको, रेडियो प्रसारण (रेडियो-ब्रोडकास्टिङ्ग) वा टेलिभिजन निमित्तका प्रसारण उपकरण (ट्रान्समिसन ऐपरेटस); टेलिभिजन क्यामराहरू; डिजिटल क्यामराहरू र भिडियो क्यामरा-रिकर्डर्स।	
	८५२५.६०.००	-सङ्ग्रहण उपकरण (रिसेप्सन ऐपरेटस्) समाविष्ट ट्रान्समिसन उपकरणहरू	५
	८५२५.८०.००	-टेलिभिजन क्यामराहरू, डिजिटल क्यामराहरू र भिडियो क्यामरा रिकर्डरहरू (भिडियो क्यामरा रेकर्डर्स)	५

८५.२८		रेडियो प्रसारण (ब्रोडकास्ट) ग्राहकहरू (रिसिभर्स) अथवा ध्वनि वा भिडियो अभिलेखन (रिकर्डिङ्ग) वा पुनरुत्पादन रिप्रोड्यूसिङ्ग उपकरणहरू (ऐपरेटस) समाविष्ट (इनकरपोरेटिङ्ग) भएका वा नभएका, टेलिभिजन निमित्तका सङ्ग्रहण (रिसेप्सन) उपकरण (ऐपरेटस); टेलिभिजन सङ्ग्रहण उपकरणहरू समाविष्ट नभएका मोनिटरहरू (परीविक्षकहरू) र प्रोजेक्टर (प्रक्षेपित्र) हरु।	
		-प्रोजेक्टर (प्रक्षेपित्र) हरु:	
	८५२८.६२.००	--शीर्षक ८४.७१ को स्वचालित आँकडा प्रशोधन यन्त्रमा सोझै जोडन सकिने वा सो यन्त्रका साथमा प्रयोग गर्नका लागि अवकल्पित (डिजाइन्ड)	१०
८५.२८		रेडियो प्रसारण (ब्रोडकास्ट) ग्राहकहरू (रिसिभर्स) अथवा ध्वनि वा भिडियो अभिलेखन (रिकर्डिङ्ग) वा पुनरुत्पादन (रिप्रोड्यूसिङ्ग) उपकरणहरू (ऐपरेटस) समाविष्ट (इनकरपोरेटिङ्ग) भएका वा नभएका, टेलिभिजन निमित्तका सङ्ग्रहण (रिसेप्सन) उपकरण (ऐपरेटस); टेलिभिजन सङ्ग्रहण उपकरणहरू समाविष्ट नभएका मोनिटरहरू (परीविक्षकहरू) र प्रोजेक्टर (प्रक्षेपित्र) हरु।	

		-रेडियो ब्रोडकाष्ट रिसिभरहरू वा ध्वनि वा दृष्य अभिलेखन वा पुनरुत्पादन उपकरणहरू समावेश भएका वा नभएका टेलिभिजन निमित्तका सङ्ग्रहण उपकरणहरू:	
		--अन्य रङ्गिन:	
	८५२८.७२.१०	---अन्य एसेम्बल अवस्थाको	१०
	८५२८.७२.९०	---अन्य	१०
८५.२९		शीर्षक ८५.२५ देखि ८५.२८ सम्मका उपकरणहरूको लागि पूर्णतया वा मुख्यतया प्रयोगयोग्य पार्टपुर्जाहरू।	
		-अन्य:	
	८५२९.९०.१०	--टेलिभिजन रिसिभरका	१०
८५.३१		शीर्षक ८५.१२ वा ८५.३० बाहेकका विद्युतीय ध्वनि वा दृश्य सूचक उपकरणहरू (जस्तै-घण्टी, साइरन, इण्डिकेटर प्यानेल, चोर घण्टी (वर्गलर एलार्म) वा आगलागीको घण्टी (फायर अलार्म)	
	८५३१.२०.००	-तरल स्फटिक सामग्री (एल. सी. डी.) वा प्रकाश इमिटिड डायोड्स (एल.इ.डी.) समाविष्ट इण्डिकेटर प्यानेल	१०
	८५३१.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	१०
८५.३२		स्थिर भ्यारिएवल र मिलाउन हुने विद्युतीय सन्धारित्र (क्यापासिटर) (प्री-सेट)।	

	८५३२.१०.००	-५०/६० हर्ज सर्किटको प्रयोगको लागि तयार गरिएको स्थिर सन्धारित्र (क्यापासिटर) र ०.५ के.भि. (पावर क्यापासिटर) भन्दा कम क्षमता नभएको रिएक्टिभ शक्ति सञ्चालन गर्न सक्ने भएको	१०
		-अन्य स्थिर सन्धारित्र (क्यापासिटर):	
	८५३२.२१.००	--टयान्टालम	१०
	८५३२.२२.००	--आलुमिनियम इलेक्ट्रोलाइटिक	१०
	८५३२.२३.००	--सेरामिक डाइईलेक्ट्रिक, सिङ्गल लेयर	१०
	८५३२.२४.००	--सेरामिक डाइईलेक्ट्रिक, मल्टिलेयर	१०
	८५३२.२५.००	--कागज वा प्लाष्टिकको डाइईलेक्ट्रिक	१०
	८५३२.२९.००	--अन्य	१०
	८५३२.३०.००	-भ्यारिएबल वा एडजस्टेबल (मिलाउन हुने) (प्रि-सेट) क्यापासिटर	१०
	८५३२.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	१०
८५.३३		विद्युत प्रतिरोधक (रेसिष्टर) (रियोस्ट्याट र पोटेन्शीयोमिटर समेत), ताप प्रतिरोधक बाहेक।	
	८५३३.१०.००	-स्थिर कार्बन प्रतिरोधक, कम्पोजिसन वा फिल्म जस्ता	१०
		-अन्य स्थिर प्रतिरोधक:	
	८५३३.२१.००	--२० वाटसम्मको शक्ति सञ्चालन क्षमताका लागि	१०
	८५३३.२९.००	--अन्य	१०

		-तार जोडिएको घटबढ हुने (भ्यारिएवल) प्रतिरोधक, रियोस्ट्याट्स र पोटेन्शीयोमिटर:	
	८५३३.३९.००	--२० वाटसम्मको शक्ति सञ्चालन क्षमताका लागि	१०
	८५३३.३९.००	--अन्य	१०
	८५३३.४०.००	-अन्य घटबढ हुने प्रतिरोधक, रियोस्ट्याट्स र पोटेन्शीयोमिटर समेत	१०
	८५३३.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	१०
८५.३४	८५३४.००.००	प्रिन्टेड सर्किट (छापिएका परिपथहरू)।	१०
८५.३६		१००० भोल्टसम्मको भोल्टेज भएको वाल्ने निभाउने (स्वीचिङ) वा विद्युतीय परिपथको लागि वा विद्युत परिपथमा वा सँग जोड्नको लागि चाहिने वैद्युतिक उपकरणहरू (जस्तै, स्वीच, रिले, फ्यूज, सर्ज सप्रेसर, प्लग, सकेट, ल्याम्प-होल्डर र अन्य संयोजकहरू (कनेक्टर्स) जक्सन बक्सेस); चाक्षुषीय तन्तुहरू (अप्टिकल फाइवर्स), चाक्षुषीय तन्तुका मुट्टा वा मोटा तारहरू निमित्तका संयोजकहरू (कनेक्टर्स)	
	८५३६.५०.००	-अन्य स्वीचहरू	१५
		-ल्याम्प होल्डर, प्लग र सकेटहरू :	
	८५३६.६९.००	--अन्य	१५
	८५३६.९०.००	-अन्य उपकरणहरू	१५

८५.४०		तातो, चीसो क्याथोड वा फोटोक्याथोड भल्भस् र ट्यूबस् (जस्तै-भ्याकुम वा भेपोर वा ग्याँस फिल्ड भल्भ र ट्यूब, मर्करी आर्क रेक्टिफाइड भल्भ र ट्यूब, क्याथोड रे ट्यूब, टेलिभिजन क्यामरा ट्यूब)।	
		-क्याथोड-रे, टेलिभिजन पिक्चर ट्यूब, भिडियो मनिटर क्याथोड-रे ट्यूब समेत:	
	८५४०.११.००	--रङ्गीन	५
८५.४३		यो भागको अन्यत्र नपरेको व्यक्तिगत कामका विद्युतीय औजार र उपकरणहरू।	
		-अन्य यन्त्रहरू र उपकरणहरू:	
	८५४३.७०.१०	---विद्युतीय सिगरेट	३०
८५.४४		विद्युतरुद्ध (इन्सुलेटेड), (इनामेल लगाएको वा एनोडाइज समेत), तार (वायर), केबुल (को-एक्सेल केबुल समेत) र कनेक्टरसँग जोडिएको वा नजोडिएको अन्य इन्सुलेटेड कन्डक्टर; अप्टिकल फाइबर केबुल, तार, विद्युत कण्डक्टर वा कनेक्टर जोडेको वा नजोडेको प्रत्येक ढाकिएका रेशाहरू (शिड्ड फाइबर) बाट बनेको तार।	
		-१००० भोल्टसम्मको लागि अन्य इलेक्ट्रिक कण्डक्टरहरू:	
	८५४४.४२.००	--कनेक्टरसँग जोडिएका	१५
	८५४४.४९.००	--अन्य	१५

	८५४४.७०.००	-अष्टिकल फाइवर केवुल	१०
८७.०२		ड्राइभर समेत १० वा सोभन्दा बढी यात्रुहरु बोक्ने मोटर गाडीहरु।	
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्द्ध डिजेल) भएको:	
	८७०२.१०.१०	--बसहरु (२५ भन्दा बढी सीट भएको)	५
	८७०२.१०.२०	--मिनीबसहरु (१५ देखि २५ सम्म सीट भएको)	३५
	८७०२.१०.३०	--माइक्रो बसहरु (११ देखि १४ सम्म सीट भएको)	५५
		---जीप, कार र भ्यानहरु:	
	८७०२.१०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०२.१०.४९	----अन्य	६०
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्द्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको:	
	८७०२.२०.१०	--बसहरु (२५ भन्दा बढी सीट भएको)	५
	८७०२.२०.२०	--मिनीबसहरु (१५ देखि २५ सम्म सीट भएको)	३५
	८७०२.२०.३०	--माइक्रो बसहरु (११ देखि १४ सम्म सीट भएको)	५५
		---जीप, कार र भ्यानहरु:	

	८७०२.२०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०२.२०.४९	----अन्य	६०
		-स्पार्क इग्निसन इन्टरनल कम्बस्चन रेसिप्रोकेटिंग प्रिष्टोन इन्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको:	
	८७०२.३०.१०	--बसहरु (२५ भन्दा बढी सीट भएको)	५
	८७०२.३०.२०	--मिनीबसहरु (१५ देखि २५ सम्म सीट भएको)	३५
	८७०२.३०.३०	--माइक्रो बसहरु (११ देखि १४ सम्म सीट भएको)	५५
		---जीप, कार र भ्यानहरु:	
	८७०२.३०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०२.३०.४९	----अन्य	६०
		-धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
		---जीप, कार र भ्यानहरु:	
	८७०२.४०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	४०
	८७०२.४०.४९	----अन्य	४०
		-अन्य:	
	८७०२.९०.१०	---बसहरु (२५ भन्दा बढी सीट भएको)	५
	८७०२.९०.२०	---मिनीबसहरु (१५ देखि २५ सम्म सीट भएको)	३५

	८७०२.९०.३०	---माइक्रो बसहरू (११ देखि १४ सम्म सीट भएको)	५५
		---जीप, कार र भ्यानहरू:	
	८७०२.९०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०२.९०.४९	----अन्य	६०
८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरू र अन्य मोटर गाडीहरू (शीर्षक ८७.०२ बाहेकका), स्टेसन वागेन र रेसीड कार समेत।	
		-मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरू गल्फ कार र यस्तै गाडीहरू:	
	८७०३.१०.१०	--मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरू	६०
	८७०३.१०.९०	--अन्य	६०
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क इग्नीसन इन्टरनल कम्बसन रेसिप्रोकेटिङ पिस्टोन इञ्जिन भएका:	
		--सिलिण्डर क्षमता १००० सी.सी. ननाघेको:	
		---तीन पाङ्ग्रे गाडीहरू (अटोरिक्सा)	
	८७०३.२१.११	----अनएसेम्बल अवस्थाका	५५
	८७०३.२१.१९	----अन्य	५५
		---अन्य:	
	८७०३.२१.९१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	६०

	८७०३.२१.९९	----अन्य	६०
		--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. नाघेको तर १,५०० सी.सी. ननाघेको	
	८७०३.२२.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	६५
	८७०३.२२.९०	---अन्य	६५
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर ३,००० सी.सी. ननाघेको	
		---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर २,००० सी.सी. ननाघेका:	
	८७०३.२३.११	----अनएसेम्बल अवस्थाका	७०
	८७०३.२३.१९	----अन्य	७०
		---सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघेको तर २,५०० सी.सी. ननाघेका:	
	८७०३.२३.२१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	८०
	८७०३.२३.२९	----अन्य	८०
		---सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघेको तर ३,००० सी.सी. ननाघेका:	
	८७०३.२३.३१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	९०
	८७०३.२३.३९	----अन्य	९०
		-- सिलिण्डर क्षमता ३,००० सी.सी. नाघेको:	
	८७०३.२४.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	१००
	८७०३.२४.९०	---अन्य	१००

		-अन्य गाडीहरु, कम्प्रेसन इग्नीसन इन्टरनल कम्बसन पिस्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्धडिजेल) मात्र भएका:	
		-- सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. ननाघेको:	
	८७०३.३१.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०३.३१.९०	---अन्य	६०
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर २,५०० सी.सी. ननाघेको:	
		---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघेको तर २,००० सी.सी. ननाघेको:	
	८७०३.३२.११	----अनएसेम्बल अवस्थाका	७०
	८७०३.३२.१९	----अन्य	७०
		--- सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघेको तर २,५०० सी.सी. ननाघेको:	
	८७०३.३२.२१	----अनएसेम्बल अवस्थाका	८५
	८७०३.३२.२९	----अन्य	८५
		--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघेको:	
	८७०३.३३.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	१००
	८७०३.३३.९०	---अन्य	१००

		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका बाहेक:	
	८७०३.४०.९०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०३.४०.९०	---अन्य	६०
		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका बाहेक:	
	८७०३.५०.९०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०३.५०.९०	---अन्य	६०
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन रेसिप्रोकेटिङ पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको, विद्युत शक्तिको बाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
	८७०३.६०.९०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०३.६०.९०	---अन्य	६०

		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको, विद्युत शक्तिको वाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
	८७०३.७०.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाका	६०
	८७०३.७०.९०	---अन्य	६०
		-अन्य गाडीहरू, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएको:	
		---तीन पाङ्ग्रे गाडीहरू:	
	८७०३.८०.११	----अनएसेम्बल अवस्थाका	५
	८७०३.८०.१९	---अन्य	५
		---मोटरको पिकपावर ५० किलोवाट सम्मको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.२१	----अनएसेम्बल अवस्थाको	३०
	८७०३.८०.२९	----अन्य	३०
		---मोटरको पिकपावर ५० किलोवाट भन्दा बढीको तर १०० किलोवाट ननाघेको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.३१	----अनएसेम्बल अवस्थाको	४०
	८७०३.८०.३९	----अन्य	४०
		---मोटरको पिकपावर १०० किलोवाट भन्दा बढीको तर १५० किलोवाट ननाघेको कार, जीप र भ्यान:	

	८७०३.८०.४१	----अनएसेम्बल अवस्थाको	५०
	८७०३.८०.४९	----अन्य	५०
		---मोटरको पिकपावर १५० किलोवाट भन्दा बढीको तर २०० किलोवाट ननाघेको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.५१	----अनएसेम्बल अवस्थाको	६०
	८७०३.८०.५९	----अन्य	६०
		---मोटरको पिकपावर २०० किलोवाट भन्दा बढीको तर ३०० किलोवाट ननाघेको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.६१	----अनएसेम्बल अवस्थाको	७०
	८७०३.८०.६९	----अन्य	७०
		---मोटरको पिकपावर ३०० किलोवाट भन्दा बढीको कार, जीप र भ्यान:	
	८७०३.८०.७१	----अनएसेम्बल अवस्थाको	८०
	८७०३.८०.७९	----अन्य	८०
		---अन्य:	
	८७०३.८०.९१	----अनएसेम्बल अवस्थाको	८०
	८७०३.८०.९९	----अन्य	८०
		-अन्य:	
	८७०३.९०.१०	---अनएसेम्बल अवस्थाको	६०
	८७०३.९०.९०	---अन्य	६०

८७.०४		वस्तु वा सामानहरू ढुवानीको प्रयोगका अन्य मोटर गाडीहरू।	
	८७०४.१०.००	-राजमार्ग बाहिरको प्रयोगका लागि निर्मित डम्परहरू	५
		-अन्य, कम्प्रेसन इग्निशन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इन्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) भएका:	
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी.डब्लु.) ५ टन ननाघेको।	
	८७०४.२१.१०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जना भन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०
	८७०४.२१.२०	---मूलतः सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ सीट भएको सिंगल क्याब पिकअप गाडी	५०
	८७०४.२१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.२१.४०	---तीनपाङ्ग्रे गाडी	५
	८७०४.२१.९०	---अन्य	५
		--वाहनको कुल तौल (जी.भी.डब्लु.) ५ टन नाघेको:	
	८७०४.२२.१०	---मूलत सामानको ओसार पसार गर्ने ड्राइभर सहित २ जना भन्दा बढी मानिसको यातायातको लागि तयार समेत भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	६०
		---अन्य:	

	८७०४.२२.९१	---चेसिससँग जोडिएको दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्यांक	५
	८७०४.२२.९२	---चेसिससँग जोडिएको कन्टेनर ट्रक	५
	८७०४.२२.९३	---चेसिससँग जोडिएको तरल प्टेलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट	५
	८७०४.२२.९४	---ट्रक चेसिसमा जडान भएको फोहर सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गावेज कम्प्याक्टर	५
	८७०४.२२.९५	---सिमेन्ट बल्कर	५
	८७०४.२२.९९	---अन्य	५
	८७०४.२३.००	--बाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्लु) २० टन नाघेको	५
		-अन्य, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएको:	
		--बाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्लु) ५ टन ननाघेको:	
	८७०४.३१.१०	---तीनपाङ्गे गाडी	३०
	८७०४.३१.२०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.३१.९०	---अन्य	३०
	८७०४.३२.००	--बाहनको कुल तौल (जी.भी. डब्लु) ५ टन नाघेको	५
		-अन्य:	
	८७०४.९०.१०	---प्रशितक प्रणाली (रिफ्रिजेरेटिंग सिष्टम) जडान गरिएको	५

	८७०४.९०.२०	---धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएको तीनपाङ्ग्रे गाडी	५
	८७०४.९०.३०	---धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएको चारपाङ्ग्रे गाडी	५
	८७०४.९०.९०	--अन्य	५
८७.०६		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मको मोटर गाडीका लागि इञ्जिनसँग जोडिएका चेसिस।	
	८७०६.००.२०	-मिनीबसहरू (१५ देखि २५ सम्म सीट भएको) का	३५
	८७०६.००.३०	-माइक्रोबसहरू (११ देखि १४ सम्म सीट भएको) का	५५
	८७०६.००.४०	-जीप कार र भ्यानहरूका	६०
	८७०६.००.५०	-तीनपाङ्ग्रे गाडीहरू(अटोरिक्सा) का	५५
		---पिकअप गाडीहरूका:	
	८७०६.००.६१	----डबल क्यावको	६०
	८७०६.००.६२	----सिङ्गल क्यावको	५०
	८७०६.००.६३	----डेलिभरी भ्यानको	३०
	८७०६.००.७०	-राजमार्ग बाहिरको प्रयोगका लागि निर्मित डम्परहरूका	५
	८७०६.००.८०	-बस, ट्रकहरूका	५
	८७०६.००.९०	-अन्य	५
८७.०७		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मको मोटरगाडीका मुख्य भाग (बडी) (क्याब समेत)।	

	८७०७.१०.००	-शीर्षक ८७.०३ का गाडीका लागि	५
	८७०७.१०.००	-अन्य	५
८७.११		मोटरसाइकलहरू (मोपेड सहित) र साइड काररहित वा सहित साइकलमा सहायक मोटर जडान गरेको साइडकारहरू।	
	८७११.१०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. ननाघेको रेसिप्रोकेटिड इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन	४०
		-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. नाघेको तर २५० सी.सी. ननाघेको रेसिप्रोकेटिड इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएका:	
		--अनएसेम्बल्ड अवस्थाका:	
	८७११.२०.११	----५० सी.सी. नाघेको तर १५५ सी.सी. ननाघेको	४०
	८७११.२०.१९	----१५५ सी.सी. नाघेको तर २५० सी.सी. ननाघेको	४०
		--अन्य:	
	८७११.२०.११	----५० सी.सी. नाघेको तर १५५ सी.सी. ननाघेको	४०
	८७११.२०.१९	----१५५ सी.सी. नाघेको तर २५० सी.सी. ननाघेको	५०
		-सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघेको तर ५०० सी.सी. ननाघेको रेसिप्रोकेटिड इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएका:	

	८७११.३०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	४०
	८७११.३०.९०	---अन्य	६०
	८७११.४०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५०० सी.सी. नाघेको तर ८०० सी.सी. ननाघेको रेसिप्रोकेटिड इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन	८०
	८७११.५०.००	-सिलिण्डर क्षमता ८०० सी.सी. नाघेको रेसिप्रोकेटिड इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन	१००
	८७११.९०.००	-अन्य	४०
९०.१०		यो भागको अन्यत्र उल्लेख नभएको वा समावेश नभएको तस्वीर सम्बन्धी (चलचित्र सम्बन्धी समेत) प्रयोगशालाहरुमा प्रयोग हुने उपकरण र औजारहरु; नेगेटोस्कोप; प्रोजेक्सन स्क्रिन (प्रक्षेपक पर्दा)।	
	९०१०.९०.००	-पार्टपुर्जा र सहायक सामानहरु	१०
९०.११		सूक्ष्म फोटोग्राफी (फोटोमाइक्रोग्राफी), सिनेफोटोमाइक्रोग्राफी वा माइक्रोप्रोजेक्सन (सूक्ष्म प्रक्षेपण) को लागि समेत संयुक्त चाक्षुष सूक्ष्मदर्शी यन्त्रहरु (कम्पाउण्ड अप्टिकल माइक्रोस्कोप)।	
	९०११.१०.००	-स्टीरियोस्कोपिक माइक्रोस्कोपस	५

	१०११.२०.००	-सूक्ष्म फोटो खिच्ने (फोटोमाइक्रोग्राफी), सूक्ष्म चलचित्र खिच्ने (सिनेफोटोमाइक्रोग्राफी) वा सूक्ष्म प्रक्षेपण (माइक्रो प्रोजेक्सन) का अन्य सूक्ष्मदर्शक यन्त्रहरू (माइक्रोस्कोप्स)	५
	१०११.१०.००	-पार्टपुर्जाहरू र सहायक सामानहरू	५
१०.१२		चाक्षुष (अप्टिकल) सूक्ष्मदर्शक यन्त्रहरू (माइक्रोस्कोप्स) बाहेकका सूक्ष्मदर्शक यन्त्रहरू; विवर्तित उपकरणहरू (डिफ्र्याक्सन एपरेटस)।	
	१०१२.१०.००	-दूरवीक्षण यन्त्रहरू (माइक्रोस्कोप्स), अप्टिकल माइक्रोस्कोपहरू बाहेक; विवर्तन उपकरणहरू (डिफ्र्याक्सन एपरेटस्)	५
	१०१२.१०.००	-पार्टपुर्जाहरू र सहायक सामग्रीहरू	५
१०.१७		खिच्ने, चिनो लगाउने, वा गणितीय हिसाब गर्ने औजारहरू (जस्तै-खिच्ने मेशिन, नक्सा उतार्ने यन्त्र, प्रोटेक्टर, नक्साका सेटहरू, स्लाइड रूलहरू, डिस्क क्याल्कुलेटर); यस भागमा अन्यत्र नपरेको, हातले लम्बाइ नाप्ने औजारहरू (जस्तै-नाप्ने डण्डी र फित्ता वा माइक्रोमिटर, क्यालिपर्स)।	
	१०१७.२०.००	-अन्य खिच्ने, चिनो लगाउने र गणितीय हिसाब गर्ने औजारहरू	५
	१०१७.१०.००	-पार्टपुर्जाहरू र सहायक सामग्रीहरू	५

१०.२६		ग्याँस वा अरु तरल पदार्थका प्रवाह, तह, दबाव वा अन्य विविधता (भेरियवल्स) नाप्ने वा परीक्षण गर्ने (जस्तै-प्रवाहमापक, सतहमापक, म्यानोमीटर (हावा वा वाष्पको दबाव नाप्ने यन्त्र) तापमापक) औजार र उपकरणहरू, शीर्षक १०.१४, १०.१५, १०.२८ वा १०.३२ का औजार र उपकरणहरू बाहेक।	
	१०२६.१०.००	-तरलको प्रवाह वा सतह नाप्ने वा परीक्षण गर्नको लागि	५
	१०२६.२०.००	-दबाव नाप्ने वा परीक्षण गर्नको लागि	५
	१०२६.८०.००	-अन्य औजारहरू र उपकरणहरू	५
	१०२६.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू र सहायक सामग्रीहरू	५
१०.३०		ओसीलोस्कोप (दोलनदर्शी), स्पेक्ट्रम (वर्णपट) विश्लेषक र शीर्षक १०.२८ का मापक (मिटर) बाहेकका विद्युतको मात्रा नाप्ने वा परीक्षण गर्नको लागि प्रयोग हुने अन्य औजारहरू र उपकरणहरू; अल्फा, बिटा, गामा, एक्स-रे, कस्मिक (अन्तरिक्ष) वा अन्य आयोनाइजिङ (विद्युत अणु) विकिरण (रेडीएसन) नाप्ने वा पत्ता लगाउने औजार र उपकरणहरू।	
	१०३०.४०.००	-विशेषतः दूरसञ्चारको लागि निर्मित अन्य औजारहरू र उपकरणहरू (जस्तै-क्रस-टकमीटर, गेन मिजरिङ्ग गर्ने औजारहरू, डिस्टोर्सन फ्याक्टर मिटर, सोफोमिटर)	५

	१०३०.१०.००	-पार्टपुर्जाहरू र सहायक सामग्रीहरू	५
९४.०१		विछ्यौनाको रूपमा परिवर्तन गर्न सकिने वा नसकिने सीट (आसन) (शीर्षक ९४.०२ बाहेक) र तिनका पार्टपुर्जाहरू ।	
	९४०१.२०.००	-मोटरगाडीहरूमा प्रयोग हुने आसनहरू	१०
	९४०१.३०.००	-उचाइ घटीबढी गर्न सकिने घुम्ने आसन	१०
	९४०१.४०.००	-बगैचाको आसन वा क्याम्पिङ उपकरण बाहेकका आसनहरू; विछ्यौनाको रूपमा परिवर्तन हुने समेत	१०
		-वेत, ओजियर, बाँस वा यस्तै पदार्थका आसनहरू:	
	९४०१.५२.००	--बाँसको	१०
	९४०१.५३.००	--लहरेताड (न्याटन) को	१०
	९४०१.५९.००	--अन्य	१०
		-काठको फ्रेम भएको आसन:	
	९४०१.६१.००	--गद्दादार आवरणयुक्त आसन (अपहोलस्टर) हरू	१०
	९४०१.६९.००	--अन्य	१०
		-धातुको फ्रेमसहितको अन्य आसनहरू:	
	९४०१.७१.००	--गद्दादार आवरणयुक्त आसनहरू	१०
	९४०१.७९.००	--अन्य	१०
		-अन्य आसनहरू:	
	९४०१.८०.९०	---अन्य	१०

१४.०३		अन्य फर्निचर र तिनका पार्टपुर्जाहरु।	
	१४०३.१०.००	-कार्यालयमा प्रयोग हुने धातुका फर्निचर	१०
		-अन्य धातुका फर्निचर:	
	१४०३.२०.१०	---अन्य	१०
	१४०३.३०.००	-कार्यालयमा प्रयोग हुने काठका फर्निचर	१०
	१४०३.४०.००	-भान्छामा प्रयोग हुने काठका फर्निचर	१०
	१४०३.५०.००	-सुत्ने कोठामा प्रयोग हुने काठका फर्निचर	१०
	१४०३.६०.००	-अन्य काठका फर्निचर	१०
		-प्लाष्टिकका फर्निचर:	
	१४०३.७०.२०	---वेची वाकर	१०
	१४०३.७०.१०	---अन्य	१०
		-अन्य पदार्थका फर्निचर, बेत, ओसियर, बाँस वा यस्तै पदार्थहरुको समेत:	
	१४०३.८२.००	--बाँसको	१०
	१४०३.८३.००	--लहरेताड (न्याटन) को	१०
	१४०३.८९.००	--अन्य	१०
१४.०६		पूर्व निर्मित भवन।	
		-काठको:	
	१४०३.१०.१०	---अन्य	१०
		-अन्य:	
	१४०३.१०.१०	---अन्य	१०

१५.०३	१५०३.००.००	ट्राइसाइकल, स्कुटर, पेडल कार र यस्तै पाङ्गा भएका खेलौनाहरू; पुतलीको कोक्रो (क्यारेज); पुतली; अन्य खेलौना; आकार घटाएको ("स्केल") नमूनाहरू र यस्तै मनोरञ्जात्मक नमूनाहरू, चल्ने वा नचल्ने; सबै प्रकारका बुद्धिका खेलौनाहरू (पजल्स)।	५
१५.०४		भिडियो गेमका कन्सोल र यन्त्रहरू, खेलबाडको मेला (फन फेयर) का सामानहरू पिनटेबलहरू, विलियार्डहरू, क्यासिनो खेलका विशेष टेबुलहरू र स्वचालित बाउलिङ एली (खेल्ने ठाँउ र बाटो सम्बन्धी) उपकरणहरू समेत भएका टेबुल वा बैठकका खेलहरू।	
	१५०४.२०.००	-सबै प्रकारका विलियार्ड खेलका सामानहरू र सहायक सामानहरू	५
	१५०४.३०.००	-स्वचालित बाउलिङ एली उपकरण (इक्विपमेण्ट) बाहेक, मुद्रा (क्वाइन) हरू, कागजी मुद्रा (बैङ्कनोट) हरू, बैङ्क कार्डहरू, टोकन वा भुक्तानीका अन्य माध्यमद्वारा सञ्चालन गरिने (अपरेटेड्) अन्य खेलहरू (गेम्स)	५
	१५०४.४०.००	-खेल्ने तासहरू	५
	१५०४.५०.००	-उपशीर्षक १५०४.३० का बाहेकका भिडियो गेमका कन्सोल र यन्त्रहरू,	५
	१५०४.९०.००	-अन्य	५

९५.०५		आनन्दोत्सवका सामानहरु वा अन्य मनोरञ्जनका सामानहरु, जादूविद्या (चटक) र असाधारण ठट्टा (नोभेल्टी जोक) समेत ।	
	९५०५.१०.००	-क्रिसमस उत्सवका सामानहरु	५
	९५०५.९०.००	-अन्य	५

द्रष्टव्य:-

- (१) मदिराको अन्तःशुल्क गणना गर्दा प्रति एल.पि. लिटर वा प्रति लिटरमध्ये जुन बढी हुन्छ सोही दरमा गणना गरी असुल गरिनेछ।
- (२) कुनै पनि मदिराको कक्टेल् गरेमा उपशीर्षक २२०६.००.४० बमोजिमको दरबन्दी लाग्नेछ।
- (३) एम्बुलेन्स, शव वाहन, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएका स्कूटर र ब्याट्रीबाट चल्ने टेम्पोको चेसिसमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन। अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने स्कूटर पैठारी वा स्थानीय खरिद गर्दा तिरको अन्तःशुल्क त्यस्तो स्कूटर यातायात व्यवस्था कार्यालयमा निजको नाममा दर्ता भएपछि, नेपाल सरकार, महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको सिफारिसमा पैठारी गर्दा तिरको अन्तःशुल्क सम्बन्धित भन्सार कार्यालयबाट र स्थानीय खरिद गर्दा तिरको अन्तःशुल्क विभागबाट फिर्ता गरिनेछ।
- (४) घरेलु प्रविधिबाट उत्पादन गरिने सिन्के चाउचाउ (Ready to eat नभएको) मा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।
- (५) यात्रुले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका मालवस्तुसम्बन्धी सूचना बमोजिम प्राप्त सुविधा अन्तर्गत भन्सार महसुल छुटमा पैठारी गरिएको व्यक्तिगत प्रयोजनका वस्तुहरूमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।
- (६) चालीस वा सोभन्दा बढी सीट क्षमताका कम्तीमा पाँच वटा बस सार्वजनिक यातायातमा सञ्चालन गर्ने गरी दर्ता भएका सहकारी संस्था वा संघ तथा कम्पनीले उल्लिखित प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने उक्त क्षमताका तयारी बस एवं तिनीका चेसिसमा अन्तःशुल्क छुट हुनेछ। त्यसरी पैठारी गरेका सवारी साधनहरू पैठारी गरेको मितिले दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक

हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी नामसारी, बिक्री वितरण वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्नु परेमा प्रचलित कानून बमोजिम लागने पूरै अन्तःशुल्क लाग्नेछ।

- (७) नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा सामुदायिक शिक्षण संस्थाले विद्यार्थी ओसारपसार गर्ने प्रयोजनको लागि ३० सीट वा सोभन्दा बढी क्षमताको एक थान बस आयात गर्दा लागने अन्तःशुल्क छुट हुनेछ। यसरी सुविधामा आयात गरिएको सवारी साधन दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्नु परेमा प्रचलित कानून बमोजिम पूरै अन्तःशुल्क लाग्नेछ।
- (८) औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ को अनुसूची-१० मा उल्लेख भएका अति अविकसित क्षेत्रमा स्थापित स्थानीय फलफूलमा आधारित उद्योगबाट उत्पादित ब्राण्डी र वाइनको उत्पादनमा यस अन्तःशुल्क दरबन्दी अनुसार लागने अन्तःशुल्कमा असी प्रतिशत छुट हुनेछ।
- (९) स्वदेशमा उत्पादन हुने शीर्षक २२.०४ र २२.०५ मा पर्ने वाइनमा लागने अन्तःशुल्कमा पैतीस प्रतिशत तथा शीर्षक २२.०६ मा पर्ने साइडरमा लागने अन्तःशुल्कमा चालीस प्रतिशत छुट हुनेछ।
- (१०) एसेम्बल गरी सवारी साधन उत्पादन गर्ने उद्योगले अनएसेम्बल अवस्थाका शीर्षक ८७.०२, ८७.०३ र ८७.११ मा पर्ने सवारी साधन पैठारी गर्दा लागने अन्तःशुल्क र त्यस्ता उद्योगले उत्पादन गरेको तयारी साधन बिक्री गर्दा लागने अन्तःशुल्कमा शीर्षक ८७.११ मा पर्ने सवारी साधनको हकमा पच्चीस प्रतिशत र शीर्षक ८७.०२ र ८७.०३ मा पर्ने सवारी साधनका हकमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।
- (११) शीर्षक ०२.०१, ०२.०२, ०२.०३, ०२.०४, ०२.०५, ०२.०६, ०२.०७, ०२.०८, ०२.०९, ०२.१०, ०३.०४, ०३.०५, ०३.०६, ०३.०७, ०३.०८, ०८.०१, ०८.०२, ०८.०४, ०८.०६, ०८.०९, ०८.१२, ०८.१३, ०९.०६, १६.०२, १६.०३, १६.०४, १६.०५, २०.०१, २०.०२, २०.०३, २०.०४, २०.०६, २०.०७, २०.०८, २१.०५, २४.०१, २५.१५, २५.१६, ६८.०२, ९४.०१, ९४.०३, र ९४.०६ तथा उपशीर्षक १७०१.१३.१०, १७०१.१४.१०, १७०४.१०.००, १७०४.१०.००, २००५.१०.००, २००५.२०.१०, २००५.४०.००, २००५.५१.००, २००५.५९.००,

२००५.६०.००, २००५.७०.००, २००५.८०.००, २००५.९१.००,
२००५.९९.००, २१०१.११.००, २१०१.१२.००, २१०१.२०.००,
२१०१.३०.००, ८५०७.१०.०० र ८५०७.२०.०० मा पर्ने वस्तुको
आन्तरिक उत्पादनमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।

- (१२) शीर्षक २१.०६ को उपशीर्षक २१०६.९०.२०, २१०६.९०.६० र भन्सार
शीर्षक २४.०३ को उपशीर्षक २४०३.९९.१०, २४०३.९९.२० र
२४०३.९९.३० का वस्तुमा कुल तौल प्रति किलोग्राममा अन्तःशुल्क लाग्नेछ।
- (१३) मदिरा, वियर र चुरोटको पैठारीकर्ता वा सोको बिक्रेताले त्यस्तो वस्तुको बिक्री
गर्ने खुद्रा मूल्य आर्थिक वर्षको सुरुमा र मूल्य परिवर्तन भएको अवस्थामा
परिवर्तन हुनासाथ सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी जानकारी गराउनु पर्नेछ।
- (१४) अन्तःशुल्क दरबन्दी प्रयोजनको लागि निर्धारित आठ अङ्कको भन्सार
उपशीर्षकलाई तथ्याङ्क प्रयोजनको लागि महानिर्देशकले अङ्क थप गर्न सक्नेछ।
- (१५) अन्तःशुल्क लाग्न सक्ने वस्तुको व्याख्या तथा हार्मोनाइज्ड कोड तोक्ने काम
आवश्यकता अनुसार भन्सार विभागसँग परामर्श लिई विभागले गर्न सक्नेछ।

अन्त्य टिप्पणी

- १ यो ऐन सम्बत् २०६५ साल जेठ १५ गते देखि लागू भएको हो ।
- २ यो ऐन सम्बत् २०७५ साल भाद्र १ गते देखि लागू (अन्त शुल्कको हकमा) भएको हो ।
- ३ गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६द्वारा भिकिएको ।
- ४ ऐ. ऐ. ।
- ५ आर्थिक ऐन, २०७७ द्वारा थप ।
- ६ आर्थिक ऐन, २०६८ द्वारा संशोधनलाई भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम ।
- (१) मूल ऐनको व्यवस्था: “(छ) “उत्पादन” भन्नाले अन्त शुल्क लाग्ने वस्तु निर्माण गर्ने, बनाउने वा तयार गर्ने कार्य सम्भन्धनु पर्छ ।”
- (२) आर्थिक ऐन, २०६३ बाट कायम भएको व्यवस्था: “(छ) “उत्पादन” भन्नाले अन्त शुल्क लाग्ने वस्तु निर्माण गर्ने, बनाउने वा तयार गर्ने कार्य सम्भन्धनु पर्छ र सो शब्दले पुनः प्याकिङ्ग गर्ने कार्य समेतलाई जनाउनेछ ।”
- (३) आर्थिक ऐन, २०६४ बाट मूल ऐनको व्यवस्था कायम भएको ।
- (४) आर्थिक ऐन, २०६८ बाट कायम भएको व्यवस्था : “(छ) “उत्पादन” भन्नाले अन्त शुल्क लाग्ने वस्तु निर्माण गर्ने, प्रशोधन गर्ने, बनाउने वा तयार गर्ने कार्य सम्भन्धनु पर्छ ।”
- ७ आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा थप भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०६८ र आर्थिक ऐन, २०७० द्वारा भएको संशोधन आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा कायम । (१) साविकको व्यवस्था: (ज१) “सूर्तिजन्य वस्तु” भन्नाले सूर्ति वा सूर्तिजन्य पदार्थका तत्वहरू मिश्रित धुम्रपान, चपाउने, मुखमा राख्ने पानपराग, खैनी वा यस्तै पदार्थ जनाउँछ र सो शब्दले चुरोट, बिँडी, सिगार आदिलाई समेत जनाउँछ ।
- (२) आर्थिक ऐन, २०६८ द्वारा कायम भएको व्यवस्था: “(ज१) “सूर्तिजन्य वस्तु” भन्नाले सूर्ति वा सूर्तिजन्य पदार्थका तत्वहरू मिश्रित धुम्रपान गर्ने, चपाउने, मुखमा राख्ने पानपराग, खैनी वा यस्तै पदार्थहरू सम्भन्धनु पर्छ र सो शब्दले चुरोट, बिँडी, सिगार आदिलाई समेत जनाउँछ ।”
- ८ आर्थिक अध्यादेश, २०६१ (२०६१।४।१) द्वारा संशोधित । त्यसपछिका आर्थिक अध्यादेश तथा आर्थिक ऐनले निरन्तरता दिएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको । मूल ऐनको व्यवस्था: “(ज) “कारखाना मूल्य” भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुमा अन्तःशुल्क वा अन्य कुनै कर नजोडी त्यस्तो वस्तु उत्पादन वा उत्पादन र बिक्री वितरण गर्न लाग्ने खर्च र प्रतिष्ठानको नाफा मात्र जोडी निर्धारण भएको मूल्य सम्भन्धनुपर्छ ।”
- ९ आर्थिक ऐन, २०६६ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरी । मूल ऐनको व्यवस्था: “(३) पैठारी हुने वस्तुको हकमा दफा ७ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिम निर्धारण भएको मूल्य । ”
- १० गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६द्वारा भिकिएको ।
- ११ आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा थप । आर्थिक ऐन, २०६७ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको । आर्थिक ऐन, २०६७ बाट “सेम्पेन, साइलेण्ट स्प्रेट र डिनेचर्ड स्प्रेट” भन्ने शब्दहरू समावेश गरिएको ।

- १२ आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा थप । आर्थिक ऐन, २०७२ द्वारा “द्रवहरु” भन्ने शब्दको सङ्ग्राममा “पदार्थहरु” भन्ने शब्द कायम गरी निरन्तरता भएको कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।
- १३ आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा थप भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।
- १४ ऐ. ऐ. ।
- १५ ऐ. ऐ. ।
- १६ ऐ. ऐ. ।
- १७ ऐ. ऐ. ।
- १८ ऐ. ऐ. ।
- १९ ऐ. ऐ. ।
- २० आर्थिक अध्यादेश, २०६८ द्वारा थप भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।
- २१ आर्थिक अध्यादेश, २०६८ द्वारा थप निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।
- २२ आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।
- (१) मूल ऐनको व्यवस्था: “३. अन्तःशुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने : सालबसाली वा कुनै एक सालको निमित्त कुनै वस्तु वा सेवामा अन्तःशुल्क लगाउने गरी कुनै ऐनबाट व्यवस्था भएमा त्यस्तो अन्तःशुल्क यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम असुल उपर गरिनेछ ।”
- (२) आर्थिक अध्यादेश, २०५९ (२०५९।३।२४) ले कायम गरेको व्यवस्था: “३. अन्तःशुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने : (१) सालबसाली लागू हुने आर्थिक ऐनमा अन्यथा व्यवस्था गरेमा बाहेक अनुसूची बमोजिम अन्तःशुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको अन्तःशुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तुर लाग्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रतिष्ठानले नेपाल बाहिर निकासी गरेको वस्तुमा तिरेको अन्तःशुल्क र स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (बण्डेड वेयर हाउस वा ड्यूटी फ्रि सप) बाट हुने बिक्रीको आधारमा लागेको अन्तःशुल्क फिर्ता दिइनेछ ।”
- (३) आर्थिक अध्यादेश, २०५९ (२०५९।९।२२) ले कायम गरेको व्यवस्था : “३. अन्तःशुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने : (१) अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका वस्तुहरूको उत्पादन र पैठारीमा सोही अनुसूची बमोजिम अन्तःशुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको अन्तःशुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तुर लाग्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रतिष्ठानले नेपाल बाहिर निकासी गरिने वस्तुमा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्क र स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (बण्डेड वेयर हाउस वा ड्यूटी फ्रि सप) मा बिक्री गरिने वस्तुमा लाग्ने अन्तःशुल्क बापत बैक प्रत्याभूति

वा नगद धरौटी राख्न सकिनेछ । यस्तो बैंक प्रत्याभूति वा नगद धरौटीको फुकुवाको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।”

- (४) आर्थिक अध्यादेश, २०६० (२०६०।४।१) ले कायम गरेको व्यवस्था : “३. अन्तःशुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने : (१) अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका वस्तुहरूको उत्पादन र पैठारीमा सोही अनुसूची बमोजिम अन्तःशुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
तर मदिरा उत्पादनमा प्रयोग भएको खुदो (मोलासेस) वा स्पिटमा लागेको अन्तःशुल्क तैयारी मदिरा निकासी गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको अन्तःशुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तुर लाग्नेछ ।
- (५) आर्थिक अध्यादेश, २०६२ (२०६२।०।४।०।१) ले कायम गरेको व्यवस्था : “३. अन्तःशुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने : (१) अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका वस्तुहरूको उत्पादन र पैठारीमा सोही अनुसूची बमोजिम अन्तःशुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
(२) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्दा खपत कच्चा पदार्थमा तिरिएको अन्तःशुल्क तयारी वस्तु निकाशी गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ । उत्पादनमा प्रयोग भएको खुदो (मोलासेस) वा स्पिटमा लागेको अन्तःशुल्क तैयारी मदिरा निकासी गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।
(३) उपदफा (१) बमोजिमको अन्तःशुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तुर लाग्नेछ ।”
- (६) आर्थिक ऐन, २०६३ ले कायम गरेको व्यवस्था : “३. अन्तःशुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने : (१) अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका वस्तु प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी निष्कासन गर्दा, पैठारी गर्दा पैठारी गरेको वस्तु विक्री गर्दा वा सेवा विक्री गर्दा सो अनुसूची बमोजिमको अन्तःशुल्क देहाय बमोजिम लगाइने र असुल उपर गरिनेछ :-
(क) मदिरा, चुरोट र बियरको हकमा प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी निष्कासन गर्दाको बखत,
(ख) स्वयं निष्कासन प्रणाली अन्तर्गत विक्री हुने वस्तु तथा सेवाको हकमा वस्तु विक्री भएपछिको महिनाको सात गतेभित्र अन्तःशुल्क दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
तर व्यापारिक प्रयोजनका लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा विक्री गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।
(२) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्दा खपत भएको कच्चा पदार्थमा तिरिएको अन्तःशुल्क तयारी वस्तु निकाशी गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।
(३) उपदफा (१) बमोजिमको अन्तःशुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रतिदिन शून्य दशमलव पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तुर लाग्नेछ ।”
- (७) आर्थिक ऐन, २०६४ ले कायम गरेको व्यवस्था : “३. अन्तःशुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने : (१) अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका वस्तु प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी निष्कासन गर्दा, पैठारी गर्दा र सेवा विक्री गर्दा सो अनुसूची बमोजिमको अन्तःशुल्क देहाय बमोजिम लगाइने र असुल उपर गरिनेछ :-
(क) मदिरा, चुरोट र बियरको हकमा प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी निष्कासन गर्दाको बखत,
(ख) स्वयं निष्कासन प्रणाली अन्तर्गत विक्री हुने वस्तुको हकमा वस्तु निष्काशन भएपछिको महिनाको पच्चीस गतेभित्र अन्तःशुल्क दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

तर,

(१) अन्तःशुल्क लाग्ने पैठारी गरिएका सवारी साधनको हकमा व्यापारिक प्रयोजनको लागि स्थानीय विक्रीमा समेत अन्तःशुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

(२) व्यापारिक प्रयोजनका लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको खरिदमा वा पैठारीमा तिरेको अन्तःशुल्क त्यस्तो वस्तु वा सेवा विक्री गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

(२) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्दा खपत भएको कच्चा पदार्थमा तिरेको अन्तःशुल्क तयारी वस्तु निष्काशन गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको अन्तःशुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रतिदिन शून्य दशमलव पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तुर लाग्नेछ । ”

२३ आर्थिक अध्यादेश, २०६० (२०६०।४।१) द्वारा थप भई देहायबमोजिम संशोधन भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७२ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता कायम भएको र आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।

(क) थप भएको व्यवस्था: “३क. नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरेमा अन्तःशुल्क नलाग्ने: (१) प्रतिष्ठानले नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरेको वस्तुमा वा स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (बण्डेडवेयर हाउस र ड्युटी फ्री सप) ले विक्री गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु निकासी गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क रकम वापत नगद धरौटी वा बैंक प्रत्याभूति राख्नु पर्नेछ । बैंक प्रत्याभूति वा नगद धरौटीको फुकुवा प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।”

(ख) आर्थिक अध्यादेश, २०६१ (२०६१।४।१) द्वारा दफा ३ख. थप भएपछि कायम भएको साविकको व्यवस्था:

“३क. नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरेमा अन्तःशुल्क नलाग्ने: (१) प्रतिष्ठानले नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु प्रतिष्ठानबाट निकासी गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क रकम वापत बैंक प्रत्याभूति वा नगद धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको बैंक प्रत्याभूति वा नगद धरौटीको फुकुवा वा फिर्ताको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३ख. कर मुक्त पसलको विक्रीमा अन्तःशुल्क नलाग्ने: (१) स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (बण्डेड वेयर हाउस र ड्युटी फ्री सप) ले विक्री गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु खरिद गर्दा त्यस्तो वस्तुमा लाग्ने अन्तःशुल्क वापत बैंक प्रत्याभूति वा नगद धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको बैंक प्रत्याभूति वा नगद धरौटीको फुकुवा वा फिर्ताको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।”

(ग) आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा दफा ३ग. थप भएपछि कायम भएको व्यवस्था:

“३क. नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरेमा अन्तःशुल्क नलाग्ने: (१) प्रतिष्ठानले नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु प्रतिष्ठानबाट निकासी गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क रकम वापत बैक प्रत्याभूति वा नगद धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको बैक प्रत्याभूति वा नगद धरौटीको फुकुवा वा फिर्ताको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३ख. कर मुक्त पसलको बिक्रीमा अन्तःशुल्क नलाग्ने: (१) स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (बण्डेड वेयर हाउस र ड्युटी फ्री सप) ले बिक्री गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु खरिद गर्दा त्यस्तो वस्तुमा लाग्ने अन्तःशुल्क वापत बैक प्रत्याभूति वा नगद धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको बैक प्रत्याभूति वा नगद धरौटीको फुकुवा वा फिर्ताको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।”

३ग. अन्तःशुल्क बुझाउने दायित्व: यस एन वोजिम अन्तःशुल्क बुझाउने दायित्व देहायबमोजिमको व्यक्तिमा हुनेछ:-

(क) देशभित्र उत्पादन हुने वस्तु वा सेवाको हकमा उत्पादक,

(ख) पैठारी हुने वस्तुमा सो वस्तु प्राप्त गर्ने विल अफ लेण्डिङ्गमा उल्लेख भएका व्यक्ति,

(ग) अन्तःशुल्क लाग्ने पदार्थ लिलाम भएकोमा सो लिलाम सकार्ने व्यक्ति,

(घ) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु (ड्युटी फ्री) पुनः बिक्री वा अन्य प्रयोजनमा प्रयोग भएमा वा अन्तःशुल्क नलाग्ने अवस्थाबाट लाग्ने अवस्थामा परिवर्तन भएमा त्यस्तो वस्तुको स्वामित्व कायम रहने व्यक्ति,”

(घ) आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा संशोधन भई कायम भएको व्यवस्था:

“३क. नेपाल बाहिर निकासी गरेमा अन्तःशुल्क नलाग्ने: (१) प्रतिष्ठानले नेपाल बाहिर निकासी गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि मदिरा , चुरोट र बियर प्रतिष्ठानबाट निकासी गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क रकम वापत बैक प्रत्याभूति वा नगद धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको बैक प्रत्याभूति वा नगद धरौटीको फुकुवा वा फिर्ताको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(४) नेपालभित्र उत्पादन भएका वा तयार भएका मालवस्तुहरु नेपाल बाहिर निर्यात भैसकेपछि सम्बन्धित पार्टीले लिन अस्वीकार गरी वा अन्य कुनै कारणले पुनः पैठारी भएको ३ महिनाभित्र निकासी गर्ने भएमा यसरी फिर्ता ल्याउँदाका बखत लाग्ने अन्तःशुल्क धरौटीमा राखी त्यस्तो मालवस्तु पुनः निकासी भएपछि धरौटी रकम सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले फिर्ता दिनेछ ।

३ख. कर मुक्त पसलको बिक्रीमा अन्तःशुल्क नलाग्ने: (१) स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (बण्डेड वेयर हाउस र ड्युटी फ्री सप) ले बिक्री गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु खरिद गर्दा त्यस्तो वस्तुमा लाग्ने अन्तःशुल्क बापत बैक प्रत्याभूति वा नगद धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको बैक प्रत्याभूति वा नगद धरौटीको फुकुवा वा फिर्ताको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।”

३ग. अन्तःशुल्क बुझाउने दायित्व: यस एन बोजिम अन्तःशुल्क बुझाउने दायित्व देहायबमोजिमको व्यक्तिमा हुनेछ :-

- (क) देशभित्र उत्पादन हुने वस्तु वा सेवाको हकमा उत्पादक,
- (ख) पैठारी हुने वस्तुमा सो वस्तु प्राप्त गर्ने बिल अफ लेण्डिङमा उल्लेख भएका व्यक्ति,
- (ग) अन्तःशुल्क लाग्ने पदार्थ लिलाम भएकोमा सो लिलाम सकार्ने व्यक्ति,
- (घ) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु (ड्युटी फ्री) पुनः बिक्री वा अन्य प्रयोजनमा प्रयोग भएमा वा अन्तःशुल्क नलाग्ने अवस्थाबाट लाग्ने अवस्थामा परिवर्तन भएमा त्यस्तो वस्तुको स्वामित्व कायम रहने व्यक्ति ।”

(ङ) आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा संशोधन भई कायम भएको व्यवस्था:

“३क. अन्तःशुल्क निर्धारण र असुली: (१) यस एन बमोजिम लाग्ने अन्तःशुल्कको निर्धारण र असुली गर्ने दायित्व अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन गर्ने उत्पादकको हुनेछ ।

तर पैठारी हुने वस्तुको अन्तःशुल्कको निर्धारण असुली सम्बन्धित भन्सार कार्यालयको हुनेछ ।

(२) कुनै वस्तुको उत्पादन वा पैठारीका अतिरिक्त बिक्री वितरणको तहमा समेत अन्तःशुल्क लाग्ने भएमा यस एन बमोजिम लाग्ने अन्तःशुल्कको निर्धारण र असुली गर्ने दायित्व पैठारीकर्ता वा बिक्रेताको हुनेछ ।

(३) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्दा खपत भएको कच्चा पदार्थमा तिरेको अन्तःशुल्क तयारी वस्तु निष्कासन गर्दा तिर्नु पर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

तर स्वयम् निष्कासन प्रणाली लागू हुने उद्योगले कच्चा पदार्थमा तिरेको अन्तःशुल्क तयारी वस्तु बिक्री गर्दा तिर्नु पर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ । (आर्थिक ऐन, २०६६ बाट थप भएको)

(४) व्यापारिक प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको खरिदमा वा पैठारीमा तिरेको अन्तःशुल्क त्यस्तो वस्तु वा सेवा बिक्री गर्दा तिर्नु पर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

(५) आगजनी, चोरी, दुर्घटना, ध्वंसात्मक गतिविधि वा वस्तुको उपयोगको म्याद सकिएको कारणले हानि नोक्सानी भएको वस्तुमा तिरेको अन्तःशुल्क विभागले तोके बमोजिम कट्टा गर्न पाइनेछ ।

३ख. अन्तःशुल्क नलाग्ने: (१) दफा ३ बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवामा देहायको अवस्थामा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन:-

- (क) नेपाल बाहिर निकासी गरेमा वा स्वीकृत प्राप्त कर मुक्त पसल वण्डेड वेयर हाउस र ड्युटी फ्री सप) लाई मदिरा र

चुरोट बाहेकका अन्य वस्तु विक्री गरेमा त्यस्तो वस्तु वा सेवामा अन्तः शुल्क लाग्ने छैन । तर निकासी वा कर मुक्त पसललाई विक्री गर्नु अघि त्यस्तो वस्तु वा सेवामा लाग्ने अन्तःशुल्क बराबरको रकम नगद धरौटी वा बैंक प्रत्याभूति राख्नु पर्नेछ ।

- (ख) स्वीकृति प्राप्त बण्डेड वेयर हाउसले नेपाल सरकार, परराष्ट्र मन्त्रालयले सिफारिस गरेको कूटनैतिक तथा महसुल सुविधा प्राप्त व्यक्ति वा निकायलाई विक्री गर्ने चुरोट तथा मदिरामा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

तर,

- (१) बण्डेड वेयर हाउसले चुरोट तथा मदिरा बाहेकका अन्य वस्तु अन्तःशुल्क नलागाई विक्री वितरण गर्न बाधा पुग्ने छैन ।

- (२) बण्डेड वेयर हाउसबाट विक्री गरिने अन्तःशुल्क नलाग्ने वस्तु पैठारी गर्दा त्यस्तो वस्तुमा लाग्ने अन्तःशुल्क बराबरको रकम नगद धरौटी वा बैंक प्रत्याभूति राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (क) र (ख) बमोजिमको नगद धरौटी वा बैंक प्रत्याभूतिको फुकुवा वा फिर्ता प्रक्रिया विभागद्वारा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(३) नेपालभित्र उत्पादन भएका वा तयार भएका मालवस्तुहरु नेपाल बाहिर निर्यात भैसकेपछि सम्बन्धित पार्टीले लिन अस्वीकार गरी वा अन्य कुनै कारणले पुनः पैठारी गरी ल्याएको अवस्थामा सोही मालवस्तु पैठारी भएको तीन महिनाभित्र निकासी गर्ने भएमा यसरी फिर्ता ल्याउँदाका बखत लाग्ने अन्तःशुल्क धरौटीमा राखी त्यस्तो मालवस्तु पुनः निकासी भएपछि धरौटी रकम सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले फिर्ता दिनेछ ।”

२४ आर्थिक ऐन, २०७१ द्वारा संशोधन भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम ।

- (क) मूल ऐनको व्यवस्था: ४. अन्तःशुल्क असुली गर्ने : (१) यस ऐन बमोजिम लाग्ने अन्तःशुल्क असुल उपर गर्दा देहाय बमोजिमको अवस्थामा असुल उपर गरिनेछ:-

(क) वस्तुको हकमा प्रतिष्ठानको उत्पादन विक्रीको लागि निष्कासन गर्दाका बखत,

(ख) सेवाको हकमा उपभोक्तालाई बीजक जारी गर्दाको बखत,

(ग) पैठारी गरिने वस्तुको हकमा त्यस्तो वस्तु नेपालभित्र भन्सार प्रयोजनको लागि पैठारी हुँदाको बखत।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै वस्तुको हकमा उत्पादनको अवस्थामा नै अन्तःशुल्क लगाउनुपर्ने भए त्यसको प्रक्रिया तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

- (ख) आर्थिक अध्यादेश, २०५९ द्वारा देहाय बमोजिमको उपदफा (३) थप भई सो व्यवस्थालाई त्यस पछिका आ.व. (आर्थिक ऐन, २०६४ सम्म) मा निरन्तरता दिएको:

“(३) स्वीकृति लिई निष्कासन गरेको मदिरा र चुलाईमा जाने पदार्थको अल्कोहलको मात्रा र गुणस्तरको परीक्षण कार्यालयले जुनसुकै बखत गर्न सक्नेछ ।

अल्कोहलको मात्रा एक प्रतिशतभन्दा बढी भएमा वा गुणस्तरमा उल्लेखनीय रूपबाट फरक परेमा राजस्व चुहावट भएको जति बिगो रकममा पच्चीस प्रतिशत थप गरी असुल गरिनेछ ।”

(ग) आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा संशोधन भई आ. व. २०७०।७१ सम्म निरन्तरता कायम भएको व्यवस्था: “४. अन्तःशुल्क असुली : (१) यस ऐनमा अन्यथा व्यवस्था गरिएकोमा बाहेक यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु तथा सेवामा देहाय बमोजिम अन्तःशुल्क असुल गरिनेछ :-

- (क) भौतिक नियन्त्रण प्रणालीमा आधारित वस्तुको हकमा प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी बिक्रीका लागि निष्कासन गर्दाको बखत,
- (ख) स्वयं निष्कासन प्रणालीमा आधारित वस्तु तथा सेवाको हकमा बीजक जारी गर्दाको बखत,
- (ग) पैठारी हुने वस्तुको हकमा त्यस्तो वस्तु नेपालभित्र प्रवेश गर्दाको बखत भन्सार विन्दुमा,
- (घ) पैठारी गरिएका अन्तःशुल्क लाग्ने सवारी साधनको हकमा व्यापारिक प्रयोजनका लागि स्थानीय तहमा बिक्री हुँदा बीजक जारी गर्दाको बखत,
- (ङ) पैठारी हुने सेवाको हकमा विभागद्वारा तोकिए बमोजिम, ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै वस्तु वा सेवाको हकमा त्यस्तो वस्तु उत्पादन गरेको वा सेवा प्रदान गरेको अवस्थामा नै अन्तःशुल्क असुल गर्नुपर्ने गरी विभागले तोक्न सक्नेछ ।”

(घ) आर्थिक ऐन, २०६६ ले दफा ४ को उपदफा (१) को खण्ड (घ) को व्यवस्था हटाएको ।

२६ (क) आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा दफा ४क. थप गरिएको । साविकको दफा ४क. को व्यवस्था:

“४क. अन्तःशुल्क छुट हुने : (१) विदेशी नियोग तथा दातृ संस्थाले कूटनैतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सवारी साधन कुनै आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप आयोजनालाई नै हस्तान्तरण गरी सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्दा वा कुनै आयोजनाको नाममा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधामा (लगत वा बैङ्क ग्यारेण्टीमा पैठारी भएको बाहेक) पैठारी भएका सवारी साधन आयोजना समाप्त पछि अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गरी सरकारी निकायमा हस्तान्तरण गर्दा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) कूटनैतिक नियोग, परियोजना र अन्य निकायहरूले (सरकारी एवं गैरसरकारी संघ संस्था) महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सुरु उत्पादन वर्षले १५ वर्ष नाघेका पुराना सवारी साधन अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्र्याप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधनमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(३) निजी प्रयोजनको लागि आंशिक भन्सार महसुल सुविधामा आयात गरिएका सवारी साधनका धनीको मृत्यु भई उक्त सवारी साधनलाई निजको पति वा पत्नीको नाममा नामसारी गर्दा अन्तःशुल्क छुट हुनेछ ।”

२७ (ख) आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा देहायका दफा ४क. देखि दफा ४घ. थप गरी संशोधन भएको:

“४क. अन्तःशुल्क बुझाउने दायित्व : यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क बुझाउने दायित्व देहाय बमोजिमको व्यक्तिमा हुनेछ:-

- (क) नेपालभित्र उत्पादन हुने वस्तु वा सेवाको हकमा उत्पादक,

- (ख) पैठारी हुने वस्तुमा सो वस्तु प्राप्त गर्ने विल अफ लेडिङ्ग वा एरोबिल (एअरबिल) मा उल्लेख भएका व्यक्ति,
- (ग) अन्तःशुल्क लाग्ने पदार्थ लिलाम भएकोमा सो लिलाम सकार्ने व्यक्ति,
- (घ) कर मुक्त पसल (ड्यूटी फ्रि सप) बाट बिक्री भएको मदिरा र चुरोट बाहेकका वस्तु पुनःबिक्री वा अन्य प्रयोजनमा प्रयोग भएमा पुनः बिक्री गर्ने वा प्रयोग गर्ने व्यक्ति,
- (ङ) कुनै वस्तु वा सेवा अन्तःशुल्क नलाग्ने अवस्थाबाट लाग्ने अवस्थामा परिवर्तन भएमा त्यस्तो वस्तुको स्वामित्व कायम रहने व्यक्ति,
- (च) खण्ड (क) देखि (ङ) मा उल्लेख भएदेखि बाहेक अन्य अवस्थामा विभागले तोकेको व्यक्ति ।
- ४ख. अन्तःशुल्क दाखिला गर्ने म्याद : (१) यस ऐन बमोजिम असुल भएको अन्तःशुल्क देहाय बमोजिम दाखिला गर्नुपर्नेछ :-
- (क) भौतिक नियन्त्रण प्रणालीमा आधारित वस्तुको हकमा त्यस्तो वस्तु निष्कासन गर्दाका बखत,
- (ख) स्वयं निष्कासन प्रणाली अन्तर्गत उत्पादन तथा बिक्री वितरण हुने वस्तु वा सेवाको हकमा बिजक जारी भएपछिको महिनाको पच्चीस गते भित्र,
- (ग) पैठारी हुने वस्तुको हकमा त्यस्तो वस्तु नेपालभित्र प्रवेश गर्दाका बखत,
- (घ) पैठारी हुने सेवाका हकमा विभागले तोके बमोजिम ।
- (२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको म्यादाभित्र अन्तःशुल्क भुक्तानी नगरेमा भुक्तानी गर्न बाँकी अन्तःशुल्क रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले बिलम्ब दस्तुर लाग्नेछ ।
- ४ग. अन्तःशुल्क छुट हुने : (१) कूटनैतिक सुविधा प्राप्त व्यक्ति वा निकायले परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिशमा पैठारी गर्ने वस्तुमा अन्तःशुल्क छुट हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको अवस्थामा समेत अन्तःशुल्क छुट हुनेछ :-
- (क) विदेशी नियोग तथा दातृ संस्थाले कूटनैतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सवारी साधन कुनै आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप आयोजनालाई नै हस्तान्तरण गरी सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्दा वा कुनै आयोजनाको नाममा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधामा (लगत वा बैक ग्यारेण्टीमा पैठारी भएको बाहेक) पैठारी भएका सवारी साधन आयोजना समाप्ति पछि अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई स्थानीय निकाय, सामुदायिक विद्यालय, सामुदायिक अस्पताल वा सरकारी निकायलाई हस्तान्तरण गर्दा,
- (ख) कूटनैतिक नियोग, परियोजना र अन्य निकायहरू (सरकारी एवं गैरसरकारी संघ संस्था) ले महसुल सुविधामा पैठारी गरेका शुरु उत्पादन वर्षले १५ वर्ष नाघेका पुराना सवारी साधन अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्र्याप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधनमा,

- (ग) निजी प्रयोजनको लागि आंशिक भन्सार महसुल सुविधामा आयात गरिएका सवारी साधनका धनीको मुल्य भै उक्त सवारी साधनलाई निजको पति वा पत्नीको नाममा नामसारी गर्दा ।
- ४घ. विक्री वितरणमा नियन्त्रण: नेपाल सरकारले आवश्यक ठानेको अन्तःशुल्कजन्य वस्तुको विक्री वितरणमा नियन्त्रण गरी तोकिए बमोजिम व्यवस्थित गर्न सक्नेछ ।”
- (ग) आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा कायम गरिएका दफा ४क. देखि दफा ४घ व्यवस्थाहरूलाई थप गरी आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।
- २८ आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा थप भई भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।
- २९ आर्थिक ऐन २०७३ ले गरेको थप व्यवस्था ।
- ३० आर्थिक ऐन २०७६ द्वारा थप ।
- ३१ आर्थिक ऐन, २०७४ ले गरेको थप व्यवस्था ।
- ३२ आर्थिक ऐन, २०६५ ले थप गरेकोमा आर्थिक ऐन, २०७२ ले देहायबमोजिम कायम गरेको र आर्थिक ऐन, २०७४ द्वारा संशोधन भई आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको:
- “४घ. विक्री वितरणमा नियन्त्रण: नेपाल सरकारले आवश्यक ठानेको अन्तःशुल्कजन्य वस्तुको विक्री वितरणमा नियन्त्रण गरी तोकिए बमोजिम व्यवस्थित गर्न सक्नेछ ।”
- (२) होटेल तथा रेष्टुरेन्ट व्यवसाय बाहेक महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका क्षेत्रभित्र र विभागले तोकेको प्रमुख राजमार्ग क्षेत्रमा मदिराको कारोबार गर्ने व्यवसायीले मदिरा र सूतीजन्य वस्तुको मात्र कारोबार गर्न पाउने छ ।
- तर डिपार्टमेण्टल स्टोरले मदिराको अलग्गै विक्री कक्ष राखी कारोबार गर्न पाउनेछ ।”
- ३३ (क) आर्थिक ऐन, २०६८ द्वारा थप भई आर्थिक ऐन, २०७१ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको । साविकको व्यवस्था : “४ड. उपहार तथा नगद छुट सम्बन्धी व्यवस्था: मदिरा, वियर वा चुरोट उद्योगहरू र तिनका विक्रेताहरूले कुनै पनि प्रकारका उपहार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वा त्यस्ता उद्योगहरूले मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका बाहेक अन्य विक्रेतालाई त्यस्तो उत्पादन विक्री गर्दा छुट दिन पाइने छैन । यस्तो कार्य गरेको पाइएमा इजाजतपत्रको शर्त उल्लंघन गरेको मानिनेछ ।”
- (ख) आर्थिक ऐन, २०७१ द्वारा संशोधन भइ कायम भएको व्यवस्था: “४ड. उपहार तथा नगद छुट सम्बन्धी व्यवस्था : मदिरा, वियर वा सूतीजन्य पदार्थ सम्बन्धी उद्योगहरू र त्यस्ता वस्तुहरूका पैठारीकर्ता तथा तिनका विक्रेताहरूले कुनै पनि प्रकारका उपहार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वा त्यस्ता उद्योगहरूले मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका बाहेक अन्य विक्रेतालाई त्यस्तो उत्पादन विक्री गर्दा छुट दिन पाइने छैन । यस्तो कार्य गरेको पाइएमा इजाजतपत्रको शर्त उल्लङ्घन गरेको मानिनेछ ।
- ३४ आर्थिक ऐन, २०७७ द्वारा भिक्रिएको । साविकको व्यवस्था: “मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका बाहेक अन्य विक्रेतालाई” ।
- ३५ आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको ।

(क) मूल ऐनको व्यवस्था: “७. अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको मूल्य निर्धारण : (१) मूल्यको आधारमा कुनै वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने भएमा उत्पादनतर्फ र पैठारीतर्फ, देहाय बमोजिमको मूल्यलाई आधार मानी अन्तःशुल्क लगाइने छ :-

(क) उत्पादनतर्फ :

(१) उत्पादकले थोक विक्रेतालाई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु विक्री गरेको समय र स्थानमा लिने मूल्य, वा

(२) विभागले उत्पादन लागतको आधारमा तोकिएको मूल्य ।

(ख) पैठारी तर्फ:

पैठारी हुने वस्तुको सम्बन्धमा त्यस्तो वस्तुमा भन्सार महसुल लिने प्रयोजनको निमित्त निर्धारण गरिएको मूल्य ।

तर पैठारी हुने वस्तु नेपाल अधिराज्यभित्र पनि उत्पादन हुने रहेछ र विभागले खण्ड (क) को प्रयोजनको लागि सो वस्तुको मूल्य निर्धारण गरेको रहेछ भने सो मूल्य वा यस खण्ड बमोजिमको मूल्यमध्ये जुन बढी हुन्छ सोही मूल्यलाई आधार मानी अन्तःशुल्क असुल गरिनेछ ।”

(ख) आर्थिक अध्यादेश, २०६० (पहिलो) ले गरेको संशोधन: (१) उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा संशोधन गरी उपदफा (२) पछि उपदफा (४) र (५) थप गरेको र दोस्रो अध्यादेशले खण्ड (क) को उपखण्ड (१) मा संशोधन गरेको ।

(ग) आर्थिक अध्यादेश, २०६१ (दोस्रो) द्वारा:

(१) उपदफा (१) खण्ड (क) को उपखण्ड (१) मा संशोधन:

“(१) उत्पादकले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु विक्री गर्दा निर्धारण गरेको कारखाना मूल्य, वा,

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा रहेका “ निर्धारण गरिएको मूल्य” भन्ने शब्दहरूको सट्टा निर्धारण गरिएको मूल्यमा भन्सार महसूल समेत थप गरी कायम हुन आएको मूल्य” भन्ने शब्दहरू राखिएको ।

(३) उपदफा (३) पछि देहायका उपदफा (४) र (५) थपिएको :

“(४) एनहाइड्रस इथानोल, रेक्टिफाइड स्प्रिट वा इ.एन.ए. उत्पादन गर्ने उद्योगले प्रयोग गर्ने अन्न, मोलासिस वा खुदोबाट प्राप्त हुनु पर्ने इथानोल, स्प्रिट वा इ.एन.ए.को उत्पादन प्रतिलब्धी दरको निर्धारण तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम तोकिएको प्रतिलब्धी दर भन्दा घटी उत्पादन भएको देखिएमा त्यस्तो फरक परिमाणको इथानोल, स्प्रिट वा इ.एन.ए. वाट उच्चतम कोटीको मदिरा उत्पादन भएको मानिनेछ ।”

(घ) आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा उपदफा (१) को उपखण्ड (१) पछि देहायको उपखण्ड (१क) थप: “(१क) सेवाको हकमा सेवा विक्री गर्दाको मूल्य ।”

३६ आर्थिक ऐन, २०६५ ले खारेज गरेको भए तापनि त्यसपछि सो खारेजीले निरन्तरता नपाएको ।

३७ आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा थप भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम ।

३८ ऐ.ऐ. ।

३९ आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन । (क) मूल ऐनको व्यवस्थामा आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा संशोधित । (क) मूल ऐनको व्यवस्था: “९. इजाजतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था : (१) दफा ८ बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष इजाजतपत्रको लागि निवेदन परेमा त्यस्तो निवेदन उपर

आवश्यक जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखिएमा तोकिए बमोजिमको ढाँचामा विभागले वा विभागले तोकेको अन्तःशुल्क अधिकृतले इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दिइएको इजाजतपत्रको अवधि र त्यसलाई नवीकरण गर्ने तरिका र नवीकरण दस्तुर तोकिए बमोजिम हुनेछ ।”

(ख) आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा संशोधित व्यवस्था: “९. इजाजतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था : (१) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम इजाजतपत्र नलिई कसैले पनि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा संचय गर्न वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा कसैलाई प्रदान गर्न हुदैन ।

तर परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिशमा कूटनैतिक सुविधा अन्तर्गत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क इजाजतपत्र लिनु पर्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको इजाजतपत्र लिन चाहने व्यक्ति, फर्म कम्पनी वा संस्थाले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा तोकिएको दस्तुर संलग्न गरी अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष इजाजतपत्रको लागि निवेदन परेमा त्यस्तो निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखिएमा तोकिए बमोजिमको ढाँचामा विभाग वा विभागले तोकेको अन्तःशुल्क अधिकृतले इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम दिइएको इजाजतपत्रको अवधि एक आर्थिक वर्षसम्म कायम रहनेछ ।

(५) इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहने इजाजतपत्रवालाले उपदफा (४) बमोजिमको अवधि समाप्त भएपछि तोकिए बमोजिमको दस्तुर दाखिला गरी श्रावण महिनाभित्र नवीकरण गराउनुपर्नेछ ।

तर कुनै इजाजतपत्रवालाले चाहेमा तीन आर्थिक वर्षका लागि एकैपटक नवीकरण दस्तुर दाखिला गरी नवीकरण गराउन सक्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमको अवधिभित्र इजाजतपत्र नवीकरण नगराउने इजाजतपत्रवालाले त्यस्तो अवधि नाघेको पहिलो तीन महिनाभित्र नवीकरण गराउनेले नवीकरण दस्तुरको पच्चीस प्रतिशत, त्यसपछिको तीन महिनाभित्र नवीकरण गराउनेले पचास प्रतिशत, त्यसपछिको तीन महिनाभित्र नवीकरण गराउनेले पचहत्तर प्रतिशत र त्यसपछि असार मसान्तसम्मको अवधिको लागि शतप्रतिशत जरिवाना बुझाउनु पर्नेछ ।

(७) उपनियम (६) मा तोकिएको अवधि समाप्त भएपछि नवीकरण गराउन चाहेमा तोकिए बमोजिमको नवीकरण वापत लाग्ने दस्तुरमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि शत प्रतिशत थप इजाजत दस्तुर र वक्यौता रकम समेत बुझाई इजाजतपत्र नवीकरण गराउन सक्नेछ ।

(८) कुनै व्यक्तिले उपदफा (१) बमोजिमको इजाजतपत्र नलिई कारोबार गरेकोमा इजाजतपत्र वापत र सोको नवीकरण वापत लाग्ने दस्तुरबाट उन्मुक्ति पाउने छैन ।”

(ग) आर्थिक ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित व्यवस्था: आर्थिक ऐन, २०६५ ले कायम गरेको उपदफा (१) मा रहेको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको सट्टा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश कायम गरेको :

“तर ईटा, स्टोन क्रसर, बिंडी, सुर्ती, खैनी, पान मसला, गुट्टा उत्पादन, खाँडसारी उद्योग तथा खुदो र गुँड पैठारीमा बाहेक स्वयं निष्काशन प्रणाली लागू हुने उद्योग अन्तर्गत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा संचय गर्न वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गर्न र परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिसमा कूटनैतिक सुविधा अन्तर्गत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क इजाजतपत्र लिनु पर्ने छैन ।”

(घ) आर्थिक ऐन, २०६८ द्वारा संशोधित व्यवस्था: आर्थिक ऐन, २०६५ ले कायम गरेको उपदफा (५) को सट्टामा देहायको व्यवस्था कायम गरेको: “(५) इजाजतपत्र नवीकरण गराउनु चाहने इजाजतपत्रवालाले उपदफा (४) बमोजिमको अवधि समाप्त भएपछि तोकिए बमोजिमको दस्तुर दाखिला गरी श्रावण महिनाभित्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

तर,

(क) कुनै इजाजतपत्रवालाले चाहेमा तीन आर्थिक वर्षका लागि एकैपटक नवीकरण दस्तुर दाखिला गरी नवीकरण गराउनु सक्नेछ ।

(ख) ईटा, स्टोनक्रसर, विंडी, सुर्ति खैनी, पानमसला, गुट्टा उत्पादन, खाडसारी उद्योग तथा खुदो र गुड पैठारी गर्ने इजाजतपत्र वालाले तोकिए बमोजिमको नवीकरण दस्तुर दाखिला गरी नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

(ग) स्वयम निष्कासन प्रणाली लागू हुने उद्योग अन्तर्गत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गर्न लिइएको इजाजतपत्र नवीकरण गर्नुपर्ने छैन ।”

(ङ) आर्थिक ऐन, २०७० आर्थिक अध्यादेश, २०७० ले (कायम गरेको व्यवस्था: (१) उपदफा (१) मा रहेको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको सट्टा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश कायम गरेको: “तर परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिसमा कूटनैतिक सुविधा अन्तर्गत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको पैठारी गर्दा र स्वयम निष्काशन प्रणाली अन्तर्गतका वस्तुहरूको विक्री वा संचय गर्न अन्तःशुल्क इजाजतपत्र लिनु पर्ने छैन ।”

(२) उपदफा (५) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको खण्ड (ख)मा रहेको “ईटा,” भन्ने शब्द हटाएको ।

(च) आर्थिक ऐन, २०७२ ले उपदफा (५) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको खण्ड (ख)मा रहेको “स्टोनक्रसर ,” भन्ने शब्द हटाएको ।

(छ) आर्थिक ऐन, २०७३ ले उपदफा (७) को व्यवस्था हटाई कायम गरेको व्यवस्थाले निरन्तरता पाइएको र आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।

४० आर्थिक ऐन, २०७७ द्वारा संशोधित ।

४१ आर्थिक ऐन, २०७६ द्वारा थप ।

४२ आर्थिक ऐन, २०६७ द्वारा थप भई आर्थिक ऐन, २०७२ सम्म निरन्तरता दिएको र आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको ।

४३ आर्थिक ऐन, २०७३ द्वारा संशोधित । साविकमा “तीस दिन” । आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको ।

४४ आर्थिक ऐन २०७३ द्वारा थप भई आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको ।

४५ आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा थप ।

४६ (१) आर्थिक ऐन, २०६५ ले गरेको संशोधन: १०. इजाजतपत्र रद्द गर्न सक्ने : विभागले देहायको अवस्थामा इजाजतपत्र रद्द गर्न सक्नेछ :-

(क) इजाजतपत्रमा तोकिएको शर्त तथा बन्देज उल्लङ्घन भएको पाइएमा,

(ख) सार्वजनिक हित विपरित हुने देखिएमा,

(ग) बुझाउनु पर्ने अन्तः शुल्क नबुझाएमा ।

(२) आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा संशोधित दफा १० को व्यवस्थालाई आर्थिक ऐन, २०६६ले निरन्तरता दिएको ।

(३) आर्थिक ऐन, २०६७ ले आर्थिक ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित व्यवस्थालाई निरन्तरता नदिएको तर दफा १० मा खण्ड (घ) थप गरेको र सो व्यवस्थालाई आर्थिक ऐन, २०७२ सम्म निरन्तरता दिएको हुँदा मूल ऐनको व्यवस्था स्वतः क्रियाशील भएको ।

“(घ) इजाजतपत्रवाला संस्था विघटन भएमा वा इजाजतपत्रवालाले आफ्नो इजाजतपत्र रद्द गर्न निवेदन दिएमा ।”

- ४७ केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐनबाट मिति २०७५।११।१९ मा संशोधन भएको ।
- ४८ आर्थिक ऐन, २०७३ द्वारा थप भई आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।
- ४९ ऐ. ऐ. ।
- ५० ऐ. ऐ. ।
- ५१ आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा थप गरिएकोमा त्यसपछि निरन्तर रूपमा आ.व. २०७४। ७५ सम्म कायम रहेको र आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको ।
- ५२ आर्थिक ऐन, २०७० द्वारा कायम भएकोमा त्यसपछि निरन्तर रूपमा आ.व. २०७४। ७५ सम्म कायम रहेको र आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको ।
- ५३ आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा थप गरिएको त्यसपछि निरन्तर रूपमा आ.व. २०७४। ७५ सम्म कायम रहेको र आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको ।
- ५४ ऐ. ऐ. ।
- ५५ ऐ. ऐ. । आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा थप गरिएको व्यवस्थामा उपदफा (१) को खण्ड (भ) को देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशलाई आर्थिक ऐन, २०६७ ले निरन्तरता नदिएकोले हटेको र बाँकी व्यवस्थालाई आर्थिक ऐन, २०७५ ले निरन्तरता दिएको ।
“तर खण्ड (ग) र (ज) को अवस्थामा बाहेक अन्तःशुल्क विवरण दाखिला गरेको मितिले चार वर्षभित्र अन्तःशुल्क निर्धारण गरि सक्नु पर्नेछ ।”
- ५६ आर्थिक ऐन, २०६६ ले “वस्तु वा सेवाको ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “वस्तुको ” भन्ने शब्द कायम गरेको ।
- ५७ आर्थिक ऐन, २०६७ ले संशोधन गरी विभागको सट्टा महानिर्देशक राखेको ।
- ५८ आर्थिक अध्यादेश, २०६८ ले थप गरेको । आर्थिक ऐन, २०७५ ले निरन्तरता दिएको ।
- ५९ आर्थिक ऐन, २०६६ ले उपदफा (४) को खण्ड (च) को अन्त्यमा मा रहेको देहायको वाक्यांश हटाई उपनियम (५) कायम गरेकोः
“अन्तःशुल्क अधिकृतले माग गरेको सूचना दिनु त्यस्तो बैंक, वित्तीय संस्था वा व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।”
- ६० आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा थप गरिएको त्यसपछि निरन्तर रूपमा आ.व. २०७४। ७५ सम्म कायम रहेको र आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको ।
- ६१ ऐ. ऐ. ।
- ६२ ऐ. ऐ. ।
- ६३ ऐ. ऐ. ।

- ६४ आर्थिक ऐन, २०७४ द्वारा “वा स्थानीय निकायबाट” शब्दहरूको सट्टा “प्रदेश सरकार वा प्रदेश सरकारको स्वामित्वमा भएको कुनै संगठित संस्था वा स्थानीय तहबाट” भन्ने शब्दहरू राखिएको ।
- ६५ आर्थिक ऐन, २०६७ ले कायम गरेको थप व्यवस्था । आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम ।
- ६६ आर्थिक ऐन, २०६६ ले कायम गरेको थप व्यवस्था । त्यसपछि निरन्तर रूपमा आ.व. २०७४। ७५ सम्म कायम रहेको र आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको ।
- ६७ आर्थिक ऐन, २०६८ द्वारा थपेकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन गरी त्यसपछि निरन्तर रूपमा आ.व. २०७४। ७५ सम्म कायम रहेको र आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको । आर्थिक ऐन, २०६८ ले थपेको व्यवस्थामा:
 “१०३. अन्तःशुल्क छुल्ने योजना विरुद्धको अवस्था: यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अन्तःशुल्कको फाइदा लिने उद्देश्यले कुनै व्यक्तिले देहायको कुनै कार्य गरेमा अन्तःशुल्क मुक्ति योजना गरी यस ऐन बमोजिम लाग्ने अन्तःशुल्क छुल्ने दुरुत्साहन गरेको मानी महानिर्देशकले त्यस्तो व्यक्तिको अन्तःशुल्क निर्धारण एवं असुल उपर गर्न अन्तःशुल्क अधिकृतलाई आदेश दिन सक्नेछ;
 (क) यस ऐनमा भएको व्यवस्थाको दुरुपयोग गरी अन्तःशुल्क छुल्ने उद्देश्यले कुनै योजना तथा कार्य गरी अन्तःशुल्कको दायित्व कम गरेमा, वा
 (ख) अन्तःशुल्क दायित्व कम गर्ने उद्देश्यले कुनै कार्य गरेमा वा सो गर्ने उद्देश्यले संभौता गरेमा ।”
- ६८ आर्थिक ऐन, २०६८ द्वारा थप कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन गरी त्यसपछि निरन्तर रूपमा आ.व. २०७४। ७५ सम्म कायम रहेको र आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको । थप भएको साविकको व्यवस्था: “१०८. अन्तःशुल्क टिकट परीक्षण: मदिरा, बियर वा चुरोटको उत्पादनमा प्रयोग गरिने अन्तःशुल्क टिकट सक्कली वा नक्कली सम्बन्धमा अन्तःशुल्क अधिकृतले परीक्षण गर्न सक्नेछ ।”
- ६९ आर्थिक ऐन २०६५ द्वारा “निकासी” भन्ने शब्दको सट्टा “निष्काशन” भन्ने शब्द राखी संशोधन गरेकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ ले निरन्तरता दिएको ।
- ७० आर्थिक ऐन, २०६८ ले संशोधन गरी निरन्तरता कायम भई आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम । मूल ऐनको व्यवस्था: साविकमा भएको व्यवस्था: (ग) कसूर सित सम्बन्धित अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु र सो बमोजिम कसूर प्रमाणित गर्न सहायक हुने अन्य वस्तु र कागजात कब्जा गर्न ।”
- ७१ आर्थिक अध्यादेश, २०६२ (२०६२।१०।१) बाट थप कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७० ले “ साठी दिनभित्र” भन्ने शब्दहरू पछि “तत्सम्बन्धी आवश्यक” भन्ने वाक्यांश थप भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम ।
- ७२ आर्थिक ऐन, २०७४ ले संशोधन कायम गरेकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम । साविकको व्यवस्था: “(४) यस दफा बमोजिम कुनै प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानमा प्रवेश गर्दा वा खानतलासी लिँदा सम्भव भएसम्म सम्बन्धित महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका वा गाउँ विकास समितिका एक जना सदस्य वा त्यस ठाउँका एक जना स्थानीय व्यक्तिलाई साक्षी राख्नु पर्नेछ” ।
- ७३ आर्थिक ऐन, २०७४ द्वारा संशोधन भई आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको । साविकको व्यवस्था: “(१) कसैले यस ऐन विपरीत कुनै काम हुन लागेको, भइरहेको वा

भइसकेको कुरा थाहा पाएमा अन्तःशुल्क कार्यालयमा वा नजिकमा अन्तःशुल्क कार्यालय नभए प्रहरी कार्यालय वा अन्य कुनै सरकारी कार्यालयमा सो कुराको सूचना दिनु निजको कर्तव्य हुनेछ । सूचना दिने व्यक्तिले त्यस्तो सूचना लिखित वा मौखिक रूपमा दिन सक्नेछ । त्यसरी सूचना प्राप्त गर्ने कार्यालयले तुरुन्त त्यस्तो सूचना सम्बन्धित अन्तःशुल्क कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।”

७४ आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा थप कायम भई आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधित । साविकको व्यवस्था:

“(४) विभागले यस दफा बमोजिमको कसूरको सूचना दिने सुराकीलाई सूचनाको सत्यताको आधारमा विभागले तोके बमोजिम बढीमा दश हजार रुपैयासम्म सुराकी प्रोत्साहन खर्च दिन सक्नेछ ।”

(५) यस दफा बमोजिम कसूरको सूचना दिने व्यक्तिको विवरण गोप्य रहनेछ ।”

७५ आर्थिक ऐन, २०७३ द्वारा संशोधन भई आर्थिक ऐन, २०७५ ले संशोधन कायम गरेको । (१) मूल ऐनको व्यवस्था: “१३. पुरस्कार: वा भैसकेको कुराको सूचना वा सुराक दिने सरकारी कर्मचारी वा अन्य कुनै व्यक्तिलाई अभियुक्तबाट बरामद भएको अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुबाट असूल भएको अन्तःशुल्क बाहेकको रकमबाट देहाय बमोजिमको रकम सम्बन्धित अन्तः शुल्क कार्यालयबाट पुरस्कार स्वरूप प्रदान गरिनेछ :-

(क) सुराकी दिने व्यक्तिलाई विगोको बीस प्रतिशत,
(ख) वस्तु मात्र पत्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई विगोको चालीस प्रतिशत,
(ग) वस्तु तथा मानिस सहित पत्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई विगोको पच्चीस प्रतिशत,
तर सूचना वा सुराकी दिने व्यक्ति एकभन्दा बढी भएमा त्यस्ता व्यक्तिहरु बीच पुरस्कारको बाँडफाँड दामासाहीले गरिनेछ ।”

(२) आर्थिक ऐन, २०६३ ले उपदफा (१) मा “अन्तःशुल्क कार्यालय” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “आन्तरिक राजश्व कार्यालय” र देहायका खण्ड (क) (ख) र (ग) कायम गरेको :

(क) सुराकी दिने व्यक्तिलाई विगोको दश प्रतिशत,
(ख) वस्तु मात्र पत्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई विगोको बीस प्रतिशत,
(ग) वस्तु तथा मानिस सहित पत्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई विगोको तीस प्रतिशत,
तर सूचना वा सुराकी दिने व्यक्ति एकभन्दा बढी भएमा त्यस्ता व्यक्तिहरु बीच पुरस्कारको बाँडफाँड दामासाहीले गरिनेछ ।”

७६ आर्थिक ऐन २०७४ ले “वा करदाता सेवा कार्यालय” भन्ने शब्दहरु थप गरेको । आर्थिक ऐन, २०७५ ले निरन्तरता दिएको

७७ आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा संशोधित । यसपूर्व “अन्तःशुल्क कार्यालय” भन्ने शब्द थिए ।

७८ आर्थिक ऐन २०७४ द्वारा कायम गरेकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।

७९ आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।

(१) मूल ऐनको व्यवस्था: “१६. दण्ड सजाय : (१) कसैले देहायका कसूर गरेमा त्यस्ता व्यक्तिलाई त्यस्तो कसूरको निमित्त विगो जफत गरी विगो बमोजिम जरिवाना वा एक वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ :-

(क) यस ऐन बमोजिम तिर्नु पर्ने अन्तःशुल्क दवाएमा, छिपाएमा वा छलेमा,
(ख) दफा ८ को उल्लंघन गरेमा,
(ग) कुनै व्यक्तिले भुइँदा लेखा वा कित्ते कागज तयार गरी यस ऐन विपरीत कुनै कसूर गरेमा ।

(२) खण्ड (क), (ख) वा (ग) मा लेखिएको कसूर गर्न प्रयत्न वा दुरुत्साहन आधा सजाय हुनेछ ।

(३) कसूरसँग प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा प्रयोग हुन आएको भाडा वर्तन, वस्तु वा सेवा उत्पादन गर्न प्रयोग गरिएको ज्यावल, मेथिन, उपकरण र सवारी साधन समेत जफत हुनेछ ।

तर त्यस्तो कसूर गर्ने व्यक्तिले भाडाको सवारी साधन प्रयोग गरेको र सवारी धनीको अनुमति बिना सवारी साधन त्यस्तो काममा प्रयोग गरेको भएमा त्यस्तो सवारी साधन जफत नगरी सवारी धनीलाई पच्चीस हजार रुपैयाँ जरिवाना र सवारी चालकलाई कसूरको प्रकृति हेरी तीन महिनासम्म कैद वा पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुनेछ ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भाडाको सवारीमा दर्ता गरी सवारी साधनको मालिकले नै प्रयोग गरेको पाइएमा त्यस्तो सवारी जफत हुनेछ ।

(२) आर्थिक अध्यादेश, २०६१ ले संशोधन गरेको व्यवस्था:

(क) मूल ऐनको उपदफा (१) को खण्ड (ख) देहायको खण्ड (ख): “(ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन वा पैठारी गरेमा,”

(ख) उपदफा (४) पछि देहायको उपदफा (५) थप : “(५) कसैले देहायको कसूर गरेमा त्यस्ता व्यक्तिलाई कसूरको मात्रा हेरी पाँच हजार रुपैयाँ देखि पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ:

(क) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु बिक्री वा सञ्चय गरेमा,

(ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गरेमा,

(ग) यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लंघन गरेमा ।

(३) आर्थिक ऐन, २०६५ ले उपदफा (४) पछि देहायको उपदफा (५) थप: (५) कुनै व्यक्तिले देहायको कुनै कसूर गरेमा अन्तःशुल्क अधिकृतले देहाय बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ:-

(क) दफा ७ को उपदफा (४) बमोजिम पुनः मूल्य निर्धारण वा अतिरिक्त मूल्य निर्धारण भएमा थप हुने अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम,

(ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा बिक्री वा सञ्चय गरेमा पाँच हजार रुपैयाँदेखि पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म,

(ग) दफा १०क. को व्यवस्था उल्लंघन गरेमा लाग्ने अन्तःशुल्कको प्रतिदिन शून्य दशमलब शून्य पाँच प्रतिशत वा प्रति विवरण एक हजार रुपैयाँ मध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम,

(घ) दफा १०ख. को उपदफा (१) बमोजिमको लेखा अद्यावधिक नराखेमा दश हजार रुपैयाँ र कारोवारको लेखा निरीक्षण गर्न नदिएमा पटकै पिच्छे पाँच हजार रुपैयाँ,

(ङ) दफा १०ख. को उपदफा (२) उल्लंघन गरेमा पाँच हजार रुपैयाँसम्म,

(च) दफा १०ख. को उपदफा (३) उल्लंघन गरेमा दश हजार रुपैयाँ,

(छ) दफा १०घ. को उपदफा (३) बमोजिमको कार्यमा बाधा विरोध गरेमा पटकै पिच्छे पाँच हजार रुपैयाँ,

(ज) दफा १०छ. बमोजिम जाँच गर्दा अल्कोहलको मात्रा एक प्रतिशत भन्दा बढी फरक भएमा राजस्व चुहावट भएको रकमको शतप्रतिशत रकम,

- (झ) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन प्रतिलब्धी तोकिएकोमा सो अनुसारको उत्पादन प्रतिलब्धी नपुगेमा थप हुने अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम,
- (ञ) दफा ४घ. उल्लंघन गरेमा पटकै पिच्छे दश हजार रुपैयाँ,
- (ट) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लंघन गरेमा पटकै पिच्छे एक हजार रुपैयाँ ।
- (४) आर्थिक ऐन, २०६८ ले संशोधन गरेको व्यवस्था:
- (क) उपदफा (१) को खण्ड (ख) देहायको खण्ड (ख): “(ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन वा पैठारी गरेमा,”
- (ख) उपदफा (१) को खण्ड (ग) पछि देहायको खण्ड (घ) थपिएको छ :-
 (घ) मदिरा, वियर वा चुरोट उत्पादनमा प्रयोग गरिने अन्तःशुल्क टिकट नक्कली बनाई प्रयोग गरेमा, उत्पादन गरेमा वा ओसार पसार वा भण्डारण गरेमा ।
 स्पष्टीकरण : यस खण्ड बमोजिम सजाय गर्न बिगो कायम गर्दा त्यस्तो टिकट प्रयोग भएको वा हुनसक्ने वस्तुको शक्ति, परिमाण वा आकारका आधारमा अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको मूल्य कायम गरी सो मा लाग्ने अन्तःशुल्क समेत जोडी कायम गरिनेछ ।
- (ग) उपदफा (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राखिएको छ :-
 (२) खण्ड (क), (ख), (ग) वा (घ) मा लेखिएको कसुर गर्न प्रयत्न वा दुरुत्साहन गर्नेलाई मुख्य कसूरदारलाई हुने सजायको आधा सजाय हुनेछ ।
- (५) आर्थिक ऐन, २०७० ले संशोधन गरेको व्यवस्था: “१६. दण्ड सजाय : (१) कसैले देहायका कसूर गरेमा त्यस्ता व्यक्तिलाई त्यस्तो कसूरको निमित्त बिगो जफत गरी बिगो बमोजिम जरिवाना वा एक वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ :-
 (क) यस ऐन बमोजिम तिर्नु पर्ने अन्तःशुल्क दबाएमा, छिपाएमा वा छलेमा,
 (ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन वा पैठारी गरेमा,
 (ग) कुनै व्यक्तिले भुट्टा लेखा वा कित्ते कागज तयार गरी यस ऐन विपरित कुनै कसूर गरेमा,
 (घ) मदिरा, वियर वा सूतिजन्य वस्तु उत्पादनमा प्रयोग गरिने अन्तःशुल्क टिकट नक्कली बनाई प्रयोग गरेमा, उत्पादन गरेमा वा ओसार पसार वा भण्डारण गरेमा ।
 स्पष्टीकरण : यस खण्ड बमोजिम सजाय गर्न बिगो कायम गर्दा त्यस्तो टिकट प्रयोग भएको वा हुनसक्ने वस्तुको शक्ति, परिमाण वा आकारका आधारमा अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको मूल्य कायम गरी सो मा लाग्ने अन्तःशुल्क समेत जोडी कायम गरिनेछ ।
- (२) अन्तःशुल्क अधिकृतले उपदफा (१) मा उल्लिखित दण्ड जरिवानाका अतिरिक्त नब्बे दिनमा नबढ्ने गरी दफा ९, बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र निलम्बन समेत गर्न सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) को खण्ड (क), (ख), (ग) वा (घ) मा लेखिएको कसूरको उद्योग वा दुरुत्साहन गर्नेलाई मुख्य कसूरदारलाई हुने सजायको आधा सजाय हुनेछ ।
- (४) कसूरसंग प्रत्यक्ष वा परोक्ष रुपमा प्रयोग हुन आएको भाडा बर्तन, वस्तु वा सेवा उत्पादन गर्न प्रयोग गरिएको ज्याबल, मेशिन, उपकरण र सवारी साधन समेत जफत हुनेछ ।

तर त्यस्तो कसूर गर्ने व्यक्तिले भाडाको सवारी साधन प्रयोग गरेको र सवारी धनीको अनुमति बिना सवारी साधन त्यस्तो काममा प्रयोग गरेको भएमा त्यस्तो सवारी साधन जफत नगरी सवारी धनीलाई पच्चीस हजार रुपैयाँ जरिवाना र सवारी चालकलाई कसूरको प्रकृति हेरी तीन महिनासम्म कैद वा पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुनेछ ।

(५) उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भाडाको सवारीमा दर्ता गरी सवारी साधनको मालिकले नै प्रयोग गरेको पाइएमा त्यस्तो सवारी जफत हुनेछ ।

(६) कुनै व्यक्तिले देहायको कुनै कसूर गरेमा अन्तःशुल्क अधिकृतले देहाय बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ :-

- (क) दफा ७ को उपदफा (४) बमोजिम पुनः मूल्य निर्धारण वा अतिरिक्त मूल्य निर्धारण भएमा थप हुने अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम,
 - (ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा विक्री वा सञ्चय गरेमा पाँच हजार रुपैयाँदेखि पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म,
 - (ग) दफा १०क. को व्यवस्था उल्लङ्घन गरेमा लाग्ने अन्तःशुल्कको प्रतिदिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत वा प्रति विवरण एक हजार रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम,
 - (घ) दफा १०ख. को उपदफा (१) बमोजिमको लेखा अद्यावधिक नराखेमा दश हजार रुपैयाँ र कारोबारको लेखा निरीक्षण गर्न नदिइएमा पटकैपिच्छे पाँच हजार रुपैयाँ,
 - (ङ) दफा १०ख. को उपदफा (२) उल्लङ्घन गरेमा पाँच हजार रुपैयाँसम्म,
 - (च) दफा १०ख. को उपदफा (३) उल्लङ्घन गरेमा दश हजार रुपैयाँ,
 - (छ) दफा १०घ. को उपदफा (३) बमोजिमको अनुगमन गर्ने कार्यमा बाधा विरोध गरेमा पटकै पिच्छे पाँच हजार रुपैयाँ,
 - (ज) दफा १०छ. बमोजिम जाँच गर्दा अल्कोहलको मात्रा एक प्रतिशतभन्दा बढी फरक भएमा राजस्व चुहावट भएको रकमको शत प्रतिशत रकम,
 - (झ) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन प्रतिलब्धी तोकिएकोमा सो अनुसारको उत्पादन प्रतिलब्धी नपुगेमा थप हुने अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम,
 - (ञ) दफा ४घ. उल्लङ्घन गरेमा पटकैपिच्छे दश हजार रुपैयाँ,
 - (ट) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लङ्घन गरेमा पटकै पिच्छे एक हजार रुपैयाँ,
 - (ठ) स्वयं निष्काशन प्रणाली अन्तर्गतका वस्तु तथा सेवाको विक्री गर्दा अन्तःशुल्क असूल नगरेमा वा कम असूल गरेमा लाग्ने अन्तःशुल्क असूल गरी असूल नभएको वा कम असूल भएको अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम ।”
- (६) आर्थिक ऐन, २०७१ ले संशोधन गरेको व्यवस्था: “१६. दण्ड : (१) कसैले देहायका कसूर गरेमा त्यस्ता व्यक्तिलाई त्यस्तो कसूरको निमित्त विगो जफत गरी विगो बमोजिम जरिवाना वा एक वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ :-
- (क) यस ऐन बमोजिम तिर्नु पर्ने अन्तःशुल्क दबाएमा, छिपाएमा वा छलेमा,
 - (ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन वा पैठारी गरेमा,
 - (ग) कुनै व्यक्तिले भ्रुष्टा लेखा वा कित्ते कागज तयार गरी यस ऐन विपरित कुनै कसूर गरेमा,

(घ) मदिरा, वियर वा चुरोट र अन्य अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन वा पैठारीमा प्रयोग गरिने अन्तःशुल्क टिकट नक्कली बनाई प्रयोग गरेमा, उत्पादन गरेमा वा ओसार पसार वा भण्डारण गरेमा ।

स्पष्टीकरण : (१) यस खण्ड बमोजिम सजाय गर्न बिगो कायम गर्दा त्यस्तो टिकट प्रयोग भएको वा हुनसक्ने वस्तुको शक्ति, परिमाण वा आकारका आधारमा अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको मूल्य कायम गरी सोमा लाग्ने अन्तःशुल्क समेत जोडी कायम गरिनेछ ।

(२) यस उपदफाको प्रयोजनको लागि बिगो कायम गर्नु पर्ने वस्तु तथा सेवा बिक्री भै सकेको अवस्थामा सो वस्तु तथा सेवाको बिक्री मूल्यलाई आधार मानी बिगो कायम गरी सो रकम बिगोको रूपमा असूल गरिनेछ ।

(२) अन्तःशुल्क अधिकृतले उपदफा (१) मा उल्लिखित दण्ड जरिवानाका अतिरिक्त नब्बे दिनमा नबढ्ने गरी दफा ९, बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र निलम्बन समेत गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) को खण्ड (क), (ख), (ग) वा (घ) मा लेखिएको कसूरको उद्योग वा दुरुत्साहन गर्नेलाई मूल्य कसूरदारलाई हुने सजायको आधा सजाय हुनेछ ।

(४) कसूरसँग प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा प्रयोग हुन आएको भाडा बर्तन, वस्तु वा सेवा उत्पादन गर्न प्रयोग गरिएको ज्याबल, मेशिन, उपकरण र सवारी साधन समेत जफत हुनेछ ।

तर त्यस्तो कसूर गर्ने व्यक्तिले सवारी धनीको अनुमति बिना सवारी साधन त्यस्तो काममा प्रयोग गरेको भएमा त्यस्तो सवारी साधन जफत नगरी सवारी धनीलाई पच्चीस हजार रुपैयाँ जरिवाना र सवारी चालकलाई कसूरको प्रकृति हेरी तीन महिनासम्म कैद वा पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुबै सजाय हुनेछ ।

(५) उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भाडाको सवारीमा दर्ता गरी सवारी साधनको मालिकले नै प्रयोग गरेको पाइएमा त्यस्तो सवारी जफत हुनेछ ।

(६) कुनै व्यक्तिले देहायको कुनै कसूर गरेमा अन्तःशुल्क अधिकृतले देहाय बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ :-

- (क) दफा ७ को उपदफा (४) बमोजिम पुनः मूल्य निर्धारण वा अतिरिक्त मूल्य निर्धारण भएमा थप हुने अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम,
- (ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा बिक्री वा सञ्चय गरेमा पाँच हजार रुपैयाँदेखि पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म,
- (ग) दफा १०क. को व्यवस्था उल्लङ्घन गरेमा लाग्ने अन्तःशुल्कको प्रतिदिन शून्य दशमलब शून्य पाँच प्रतिशत वा प्रति विवरण एक हजार रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम,
- (घ) दफा १०ख. को उपदफा (१) बमोजिमको लेखा अद्यावधिक नराखेमा दश हजार रुपैयाँ र कारोबारको लेखा निरीक्षण गर्न नदिएमा पटकैपिच्छे पाँच हजार रुपैयाँ,
- (ङ) दफा १०ख. को उपदफा (२) उल्लङ्घन गरेमा पाँच हजार रुपैयाँसम्म,
- (च) दफा १०ख. को उपदफा (३) उल्लङ्घन गरेमा दश हजार रुपैयाँ,
- (छ) दफा १०घ. को उपदफा (३) बमोजिमको अनुगमन गर्ने कार्यमा बाधा विरोध गरेमा पटकै पिच्छे पाँच हजार रुपैयाँ, (ज) दफा १०छ. बमोजिम जाँच गर्दा अल्कोहलको मात्रा एक प्रतिशतभन्दा बढी फरक भएमा राजस्व चुहावट भएको रकमको शत प्रतिशत रकम,

- (भ) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन प्रतिलब्धी तोकिएकोमा सो अनुसारको उत्पादन प्रतिलब्धी नपुगेमा थप हुने अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम,
- (ज) दफा ४घ. उल्लङ्घन गरेमा पटकैपिच्छे दश हजार रुपैयाँ,
- (ट) यस दफामा उल्लेख गरिएदेखि बाहेक यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लङ्घन गरेमा पटकै पिच्छे एक हजार रुपैयाँ,
- (ठ) स्वयं निष्काशन प्रणाली अन्तर्गतका वस्तु तथा सेवाको विक्री गर्दा अन्तःशुल्क असुल नगरेमा वा कम असुल गरेमा लाग्ने अन्तःशुल्क असुल गरी असुल नभएको वा कम असुल भएको अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम ।”
- (४) आर्थिक ऐन, २०७३ ले संशोधन गरेको व्यवस्था: आर्थिक ऐन, २०७१ गरेको व्यवस्थामा देहायको व्यवस्था बाहेक अन्य व्यवस्था थप:
- (क) उपदफा (१) को खण्ड (घ) मा देहायको स्पष्टीकरण राखिएको:
स्पष्टीकरण : (१) यस खण्ड बमोजिम सजाय गर्न विगो कायम गर्दा त्यस्तो टिकट प्रयोग भएको वा हुनसक्ने वस्तुको शक्ति, परिमाण वा आकारका आधारमा अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको मूल्य कायम गरी त्यसमा लाग्ने अन्तःशुल्क समेत जोडी कायम गरिनेछ ।
- (२) यस उपदफाको प्रयोजनको लागि विगो कायम गर्नु पर्ने वस्तु तथा सेवा विक्री भै सकेको अवस्थामा त्यस्तो वस्तु तथा सेवाको विक्री मूल्यलाई आधार मानी विगो कायम गरी उक्त रकम विगोको रुपमा असुल गरिनेछ ।
- (ख) उपदफा (६) मा खण्ड (क) देखि (ज) सम्मलाई निरन्तरता दिएको र खण्ड (ट) र (ठ) को सट्टामा देहायको (ट), (ठ), (ड), र (ढ) हुने गरी संशोधन गरेको :
- “ (ट) स्वयम् निष्काशन प्रणाली अन्तर्गतका वस्तु तथा सेवाको विक्री गर्दा अन्तःशुल्क असुल नगरेमा वा कम असुल गरेमा लाग्ने अन्तःशुल्क असुल गरी असुल नभएको वा कम असुल भएको अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम,
- (ठ) दफा ३क. को उपदफा (३) को उल्लङ्घन गरी अन्तःशुल्क क्रेडिट दावी गरेमा त्यसरी क्रेडिट दावी गरेको अन्तःशुल्क रकमको शत प्रतिशत रकम,
- (ड) दफा ४घ. को उपदफा (२) को उल्लङ्घन गरेमा पहिलो पटकका लागि दश हजार रुपैयाँ र त्यस पछि प्रत्येक पटकका लागि बीस हजार रुपैयाँ ।
- (ढ) यस दफामा उल्लेख गरिएदेखि बाहेक यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लङ्घन गरेमा पटकै पिच्छे एक हजार रुपैयाँ ।”
- ८० आर्थिक ऐन, २०७७ द्वारा संशोधित साविकको व्यवस्था: “अन्तःशुल्क नियमावलीको नियम १६ को उल्लघन गरेमा” ।
- ८१ आर्थिक ऐन, २०७७ द्वारा भिकिएको । आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा थप भएको साविकको व्यवस्था: “(थ) भन्सार उपशीर्षक २२०७.१०.२० को रेक्टिफाइड स्पिरिट बाहेक अन्य स्पिरिट प्रयोग गरेर ७० यू.पी. शक्तिको मदिरा उत्पादन गरेको पाइएमा त्यस्तो मदिरा जफत गरी विगो बमोजिम रकम वा एक लाख रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम ।”
- ८२ आर्थिक ऐन, २०७७ द्वारा थप ।

- ८३ आर्थिक ऐन, २०७७ द्वारा संशोधित। साविकमा “उपदफा (१)” भन्ने शब्दहरू रहेको।
- ८४ आर्थिक ऐन, २०७० द्वारा थप भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको।
- ८५ आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा थप भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको।
- ८६ आर्थिक ऐन, २०७४ द्वारा कायम गरिएको व्यवस्थालाई आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको।
- (१) मूल ऐनको व्यवस्था: “१९.पुनरावेदन : (१) यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतले गरेको निर्णय उपर पैतीस दिनभित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन लाग्नेछ।”
- (२) आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा संशोधित व्यवस्था : “१९ .पुनरावेदन: (१) यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतले गरेको निर्णय उपर पैतीस दिनभित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन लाग्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम पुनरावेदन दिने व्यक्तिले पुनरावेदन दिएको पन्ध्र दिनभित्र पुनरावेदनको सूचनाको एक प्रति विभागमा दर्ता गराउनु पर्नेछ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम पुनरावेदन दिएको कारणबाट दफा १६ को उपदफा (१) मा उल्लिखित निर्णयको कार्यान्वयनमा असर परेको मानिने छैन।”
- (३) आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा संशोधित व्यवस्था: “१९. प्रशासकीय पुनरावलोकन तथा पुनरावेदन सम्बन्धी व्यवस्था : (१) अन्तःशुल्क अधिकृतले अन्तःशुल्क निर्धारण तथा असुलीका लागि गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा त्यस्तो सूचना पाएको मितिले तीस दिनभित्र सो निर्णय विरुद्ध विभाग समक्ष (आर्थिक ऐन, २०७२ बाट संशोधित व्यवस्था: “महानिर्देशकसमक्ष”) प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिन सक्नेछ।
- तर दफा १६ को उपदफा (१), (२), (३) र (४) बमोजिमका कसूरमा अन्तःशुल्क अधिकृतले कैद गर्ने गरी गरेको निर्णय उपर (आर्थिक ऐन, २०७२ बाट : “पैतीस दिनभित्र” भन्ने शब्दहरू थप) राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन गर्नुपर्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिने म्याद गुज्रिन गई कुनै व्यक्तिले म्याद थपको लागि म्याद गुज्रिएको मितिले सात दिन भित्र निवेदन दिएमा विभागले (आर्थिक ऐन, २०७२ बाट संशोधित व्यवस्था: म्याद गुज्रिन गएमा त्यस्तो म्याद गुज्रेको मितिले सात दिन भित्र गुज्रिन गएको कारण खोली म्याद थपको लागि महानिर्देशक समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निवेदनमा उल्लेखित कारण मनासिव देखिएमा महानिर्देशकले) म्याद गुज्रेको मितिबाट बढीमा तीस दिनको म्याद थप गर्न सक्नेछ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम दिएको निवेदन समेतका प्रमाण कागजात छानविन गर्दा निवेदकको निवेदन जिकिर सत्य देखिन आएमा स्पष्ट कारण खुलाई पर्चा खडा गरी महानिर्देशकले सो अन्तःशुल्क (कर) निर्धारण आदेश बदर गरी पुनः अन्तःशुल्क निर्धारण गर्न आदेश दिन सक्नेछ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेको मितिले साठी दिनभित्र सो निवेदन उपर विभाग (आर्थिक ऐन, २०७२ ले “महानिर्देशकसमक्ष” भन्ने शब्द) ले निर्णय गर्नु पर्नेछ।
- (५) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिने व्यक्तिले निर्धारित अन्तःशुल्क रकम मध्ये विवादरहित अन्तःशुल्क र जरिवाना रकम बुझाई विवादित अन्तःशुल्क र जरिवाना रकमको एक तिहाई रकम नगद धरौटी राख्नुपर्नेछ।

(६) उपदफा (४) बमोजिमको म्यादाभित्र विभाग ले निर्णय नगरेमा (आर्थिक ऐन, २०७२ बाट संशोधित व्यवस्था: महानिर्देशकले निर्णय नगरेमा सो म्यादा नाघेपछि वा गरेको निर्णयमा चित्त नबुझेमा सो निर्णयको सूचना पाएको मितिले पैतीस दिनभित्र) सम्बन्धित व्यक्तिले राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ।

(७) यस दफा बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन वा पुनरावेदन दिने व्यक्तिले सोको एक प्रति पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ।

(८) उपदफा (१) बमोजिम पुनरावलोकनको निवेदन वा पुनरावेदन दिएको कारणबाट दफा १६ को उपदफा (१) मा उल्लिखित निर्णयको कार्यान्वयनमा असर परेको मानिने छैन।

- ८७ आर्थिक ऐन, २०७६ द्वारा संशोधित। साविकमा “एक तिहाई” भन्ने शब्दहरू रहेका।
- ८८ आर्थिक ऐन, २०६६ द्वारा थप भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको।
- ८९ आर्थिक ऐन, २०६६ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता कायम भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको।
- (१) मूल ऐनको व्यवस्था: “२३. पुनरावलोकन सम्बन्धी व्यवस्था: (१) अन्तःशुल्क अधिकृतले अन्तःशुल्कको असुली गर्दा यस ऐन बमोजिमका कुराहरू पालन नगरी वा अनियमित गरी वा लापरवाही गरी अन्तःशुल्कको दायित्व बढ्न गएको छ भन्ने करदाताको निवेदन अन्तःशुल्क लगाउने आदेश प्राप्त भएको पैतीस दिनभित्र परेमा महानिर्देशकले छानविन गरी उपयुक्त देखेमा त्यस्तो आदेश रद्द गरी पुनः अन्तःशुल्क आदेश दिन सक्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम परेको निवेदनउपर जाँचबुझ गरी महानिर्देशकले नब्बे दिनभित्र निर्णय दिईसक्नु पर्नेछ।
- (३) महानिर्देशकले गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा सो निर्णयको सूचना पाएको मितिले पैतीस दिनभित्र सम्बन्धित व्यक्तिले राजस्व न्यायाधिकरणसमक्ष पुनरावेदन दिन सक्नेछ।
- तर दफा १९ बमोजिम पुनरावेदन दिएकोमा यस दफा बमोजिम पुनरावलोकनको लागि निवेदन गर्न पाउने छैन।
- (२) आर्थिक अध्यादेश, २०६० द्वारा उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१क) थप: “(१क) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिँदा अन्तःशुल्क रकम र जरिवाना भएकोमा जरिवाना रकम र बुझे भएकोमा दुबै रकम धरौटी राख्नु पर्नेछ।
- (३) आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१क) थप: “(१क) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिँदा अन्तःशुल्क रकम तथा जरिवाना रकम असुल गर्न आदेश भएकोमा आदेश भएको मध्ये अविवादित अन्तःशुल्क तथा जरिवाना रकम पूरै दाखिल गरी विवादित अन्तःशुल्क तथा जरिवाना रकमको एक तिहाईले हुने रकम नराख धौटी राख्नु पर्नेछ।”
- (४) आर्थिक ऐन, २०६५ द्वारा संशोधित व्यवस्था: “२३. कार्यान्वयन र प्रशासन गर्न विभाग जिम्मेवार हुने: यस ऐनको कार्यान्वयन तथा प्रशासन गर्ने कामको लागि विभाग जिम्मेवार हुनेछ।”
- ९० आर्थिक ऐन, २०७१ द्वारा थप भई निरन्तरता भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको।

- ९१ आर्थिक ऐन, २०७३ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता भएकोमा आर्थिक ऐन, २०७५ द्वारा संशोधन कायम भएको ।
- (१) मूल ऐनको व्यवस्था: “२४. कर सम्बन्धी व्यवस्था यसै ऐन बमोजिम हुने: प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सालबसाली लागू हुने आर्थिक ऐनले यस ऐनमा संशोधन गरी कर लगाउने, निर्धारण गर्ने, घटाउने, छुट दिने वा मिन्हा दिने सम्बन्धी व्यवस्था गरेकोमा बाहेक अन्य कुनै पनि ऐनले यस ऐन बमोजिमका करका व्यवस्थाहरुमा कुनै पनि संशोधन, परिवर्तन वा कर सम्बन्धी अन्य व्यवस्थाहरु गर्न सक्ने छैन ।
- (२) आर्थिक ऐन, २०६७ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता कायम भएको व्यवस्था: “२४. अन्तःशुल्क सम्बन्धी व्यवस्था यसै ऐन बमोजिम हुने: प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सालबसाली लागू हुने आर्थिक ऐनले यस ऐनमा संशोधन गरी अन्तःशुल्क लगाउने, निर्धारण गर्ने, घटाउने, छुट दिने वा मिन्हा दिने सम्बन्धी व्यवस्था गरेकोमा बाहेक अन्य कुनै पनि ऐनले यस ऐन बमोजिमका अन्तःशुल्कका व्यवस्थाहरुमा कुनै पनि संशोधन, परिवर्तन वा अन्तःशुल्क सम्बन्धी अन्य व्यवस्थाहरु गर्न सक्ने छैन ।
- ९२ आर्थिक अध्यादेश, २०५९ द्वारा थप भएकोमा आर्थिक ऐन २०७३ द्वारा संशोधन भई निरन्तरता कायम भएको र आर्थिक ऐन २०७५ द्वारा संशोधन ।
- (क) साविकको व्यवस्था: “२५क.निर्देशिका बनाई जारी गर्न सक्ने : यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही विभागले आवश्यक निर्देशिका बनाई जारी गर्न सक्नेछ ।

नोट: यस पुस्तकमा उल्लिखित संशोधनको सम्बन्धमा कुनै द्विविधा भएमा सम्बन्धित सालको आर्थिक ऐन वा राजपत्र हेर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।